

m:
agazin

JESEN 2022.
BROJ 34
IZDANJE ZA BiH
BESPLATAN PRIMJERAK

WEB 3

TEMA
BROJA
WEB 3

TALENTI
Anastasija
Ignjatić

SVJETSKI
DOGAĐAJ
IFA 2022

HONOR

HONOR X8

eXtra elegancija, eXtra vizija!

HONOR X8 | Tanko kućište od 7,45 mm | 64 MP Ultra-jasna četverostruka kamera
6 nm energetski učinkovit Snapdragon 680

m:tel

IMATE PRIJATELJE

03

8 STRANE ZA EKRANE
Jesen je ljepša uz m:tel IPTV
preporuke

11 ZVIJEZDA PONUDE
Galaxy Z Flip4 i Z Fold4

19 DNEVNIK PRIJATELJSTVA
Počeo novi ciklus m:tel App
takmičenja

POSLOVNI SVIJET

28

43 SVJETSKI DOGAĐAJ
IFA 2022

46 BRENDOVI KOJIMA VJERUJEMO
Inovativan u svojoj srži -
Huawei Mate XS 2

48 PRIČA O USPJEHU
Mark Zakerberg

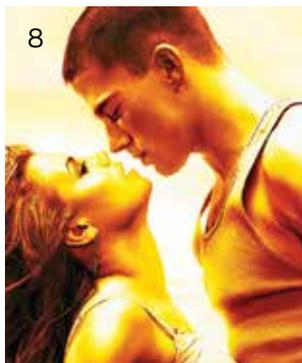
S DRUGE STRANE

60

61 U DOBROM DRUŠTVU
Predrag Tošić

74 U ROMINGU
Kako pokušati obići Italiju
za 10 dana

77 INTERVJU MOBILNIM
Milena Đukanović

m:agazin

Stigla je jesen, a sa njom i 34. broj m:agazina! Stoga, udobno se smjestite uz omiljeni čaj i kolačiće i uživajte u mnogobrojnim temama koje smo vam pripremili. Jer, jesen je idealna za odmor uz dobro štivo.

A, pripremili smo vam mnogo toga.

U najnovijem broju m:agazina možete saznati kako obići Italiju za 10 dana, ili bar kako to pokušati. Putovanje od Milana, preko Verone i Terazinija, pa sve do Palerma, će vam, pitoresknim ulicama, morskim terasama, vinogradima i šarenim tržnicama, obojiti i najtmurnije dane. Nadamo se da ćete uživati u ovom nesvakidašnjem pisanom putovanju!

Od predivne i zapanjujuće istorije Italije, vodimo vas u budućnost, kroz temu broja i Web3 kao internet nove generacije. Saznajte šta je to Web3, kako funkcioniše i u kojoj mjeri te kakva su mišljenja o njemu.

Osim teme 34. broja m:agazina, vijesti iz budućnosti po tehnološkom pitanju stižu i iz Berlina, sa nedavno održanog IFA 2022, jednog od vodećih sajmova potrošačke elektronike na globalnom nivou. Najveći tehnološki brendovi dobili su priliku da u Berlinu predstave svoje proizvode, a posjetioci da ih među prvima vide i isprobaju.

Sa druge strane, mi smo se oprobali u tenisu, sa talentovanom Banjalučankom Anastasijom Ignjatić, šampionkom u svim kategorijama! Ova sjajna djevojka je višestruka šampionka Republike Srpske i BiH. Osvojila je državna prvenstva u svim kategorijama, a ove godine postala je i dvostruka pobjednica Prvenstva BiH u konkurenciji juniorki do 16 i 18 godina, čime je zaokružila sve domaće titule.

Razgovarali smo i sa Ninom Babić, nagrađivanom akademskom slikarkom i profesorkom grafičkog dizajna Tehnološke škole u Banjaluci, prije svega o tome kako se odlučila na to da svoje znanje prenese na mlade generacije. Tu je i intervju sa profesorom Predragom Tošićem, pokretačem akcije „Jedna slika za ljepši pogled“, koja ima za cilj da pacijentima UKC-a Republike Srpske bar malo olakša liječenje.

Od naučnih i tehnoloških dostignuća, putovanja, te zanimljivosti i preporuka, do najljepših ljudskih priča, tema je mnogo, a nadamo se da ćete uživati u svakom redu koji smo pripremili za vas. Uživajte do sljedećeg čitanja!

m:tim

IMPRESUM

JESEN 2022.
BROJ 34
IZDANJE ZA BiH
BESPLATAN PRIMJERAK

IZDAVAČ: Mtel a.d. Banjaluka

ZA IZDAVAČA: generalni direktor dr Jelena Trivan, izvršni direktor za marketing i prodaju Milosav Parezanović
m:agazin TIM: Željka Milinović, Tanja Jurić, Sandra Stanić, Jelena Maksimović, Predrag Laketa, Darko Bajić, Aleksandra Šobić, Milica Kondić, Vlatka Repac

U OVOM BROJU ZA m:agazin PIŠU: Jelena Pralica, Blaženka Cuca, Milica Lojić, Danijel Radujković, Snježana Novaković, Gorana Bošnjak, Aleksandra Šobić, Marinela Talić, Jelena Maksimović, Sandra Stanić, Tanja Jurić, Danijela Marinković Orlić, Predrag Laketa, Darko Bajić, Srđan Bjelić, Mirela Kolarić

LEKTOR: Saša Četojević

DIZAJN: Andrea Bojanić / Aquarius

PRELOM I PRIPREMA: Andrea Bojanić / Aquarius

KORICA: Andrea Bojanić / Aquarius

FOTOGRAFIJE: Shutterstock

ADRESA REDAKCIJE: Vuka Karadžića 2, 78 000 Banjaluka // TELEFON: 051/240-875, 240-250 // FAX: 051/216-110

E-MAIL: magazin@mtel.ba // WEB: mtel.ba

ŠTAMPA: Compex d.o.o, Braće Pišteljića 1, 78 000 Banjaluka

TIRAŽ: 3.000

IZLAZI KVARTALNO

m:

IMATE PRIJATELJE

IPTV I NET PAKETI

NOVA SEZONA POKLONA

U novoj sezoni poklona uz IPTV I NET pakete izaberite 30% popusta na 3 mjesečne pretplate ili 300 KM za kupovinu uređaja iz m:tel ponude.

Poklon bon možete iskoristiti za sebe, ali i pokloniti drugima.

m:tel *imate prijatelje!*

NUDIMO VAM

KO JE ON?

PIŠE: ALEKSANDRA ŠOBIĆ

Rijetko koja ljubav je toliko intenzivna i snažna kao ljubav prema kretanju. Ako ste i vi, kao i mi, zaljubljenici u pokret i mobilnost, obradovaće vas još jedna sjajna usluga koju su kreirali posvećeni m:tel razvojni timovi.

Riječ je o **ONTV mobilnoj aplikaciji** namijenjenoj uživanju u najrazličitijim TV sadržajima - od informativnih emisija, filmova, serija, pa sve do nezaobilaznih utakmica engleske Premijer lige, NBA uzbuđenja ili dolazećeg Svjetskog prvenstva u fudbalu.

Sigurni smo da možete lako da se identifikujete sa junacima naše kreativne kampanje. Možda ste vatreni zaljubljenici u sport koji ne žele da propuste nijedan gol omiljenog tima, čak i u najudaljenijim krajevima zemlje? Ili želite da prekratite vrijeme gledajući serije i filmove dok putujete vozom ili automobilom?

Svako od vas može da bude ON (uključen/a).

ONTV je tu da vas informiše, zabavi i postara se da ne propustite nijedan važan TV sadržaj, sve to uz mogućnost snimanja i vraćanja unazad, različite pakete i brojne promotivne pogodnosti.

Ono što ga posebno izdvaja od ostalih TV servisa je „netfliksovski“ laka i brza onlajn prijava. Dovoljno je da se registrujete i „skinete“ ONTV aplikaciju na jednoj od globalnih mobile app platformi - Apple, Google ili Huawei.

I, baš kao što kaže slogan kampanje, uz ONTV dosada više nije opcija. Otvorite vrata zabavi, ključ je na adresi ontv.ba.

NOVA M:TEL USLUGA: VAŠ KUĆNI MAJSTOR UVIJEK UZ VAS KADA TREBA

PIŠE: JELENA MAKSIMOVIĆ

Za sve korisnike Pretplata tarifa obezbijedili smo intervencije kućnih majstora u svim nepredviđenim situacijama

Korisnici m:tel Pretplata tarifa već su upoznati sa svim prednostima koje ove postpejd tarife nude. Od sada tu je još jedna usluga koja je svima uvijek potrebna, a koju dobijate kao m:tel Pretplata korisnik. Od sada, ukoliko se nađete u nepredviđenoj situaciji i hitno vam zatreba pomoć električara, vodoinstalatera, stolara, staklara ili bravara, ne brinite, jer m:tel i to rješava za vas uz Cofus asistencije.

Prilikom potpisivanja ugovora ili reugovora na period od 24 mjeseca za vaš Pretplata tarifni model podnesite zahtjev za ovu novu, veoma korisnu m:tel uslugu. Za

korisnike Pretplata Top, Pretplata Max i Premium tarife ona je uključena u cijenu pretplate, a za ostale Pretplata tarife iznosi 3 KM mjesečno, sa uračunatim PDV-om.

Usluge kućne asistencije možete iskoristiti više puta u periodu 12 mjeseci od potpisivanja ugovora, do predviđenog iznosa do 300 KM za izvršene usluge. Takođe, prilikom svake intervencije korisnik ima pravo na potrošni materijal do 30 KM.

Više informacija o aktivaciji usluge možete saznati putem broja 0800 50 000, na m:tel.ba kao i na veb-adresi www.cofusasistencije.com.

NUDIMO VAM

M:TEL IPTV I NET PAKETI UZ POKLON-BONOVE U VRIJEDNOSTI DO 300 KM

PIŠE: JELENA MAKSIMOVIĆ

Izaberite jedan od m:tel paketa sa dvije, tri ili četiri usluge i iskoristite sve prednosti brzog interneta, najbolje televizije i telefonije

Bez obzira na to da li ste novi m:tel korisnik ili obnavljate postojeći ugovor za neki od m:tel paketa, očekuje vas poklon-bon za kupovinu uređaja iz m:tel ponude.

U zavisnosti od paketa koji odaberete - sa dvije, tri ili četiri usluge, ostvarićete pravo na vaučer u iznosu od 100, 200 ili 300 KM. Vaučer možete zadržati za sebe i lično ga iskoristiti ili ga nekome pokloniti.

U aktuelnoj promotivnoj ponudi uz IPTV i NET pakete možete izabrati poklon-bon ili 30% popusta na tri mjesčne pretplate.

Ponudu uređaja možete potražiti na veb-adresi **mtel.ba/uredaji**.

Uživajte u svim prednostima m:tel paketa uz uvijek atraktivne ponude!

STRANE ZA EKRANE

JESEN JE LJEPŠA UZ M:TEL IPTV PREPORUKE

PRIPREMILI: MIRELA KOLARIĆ I PREDRAG LAKETA

HBO

UHVATI RITAM

Tajler je buntovnik koji sanja o boljem životu, a Nora balerina koja pohađa Školu umjetnosti Merilend i treba joj partner za seniorski nastup. Kad problem sa zakonom dovede Tajlera u istu školu, Nori pažnju privuku njegove vještine uličnog plesača... U filmu „Uhvati ritam“, na TV HBO.

Tajler Gejdz (Čenig Tejtum) odrastao je na pogrešnoj strani života u gadnom dijelu Baltimora i veći dio života proveo je igrajući se sa zakonom. Našavši se ponovo pred sudijom, Tajler je osuđen na 200 sati društveno korisnog rada i na kraju briše podove u Školi umjetnosti Merilend. Tajler upada u oči Nori (Džena Devan), talentovanoj učenici baleta, koja pokušava da ugradi hip-hop poteze u svoje klasične koreografije. Izgleda da niko od Norinih kolega ne misli kao ona, ali Tajler je talentovani ulični plesač sa snagom, pokretima i entuzijazmom.

Uprkos sumnjama školskog rukovodstva, Nora ubijedi Tajlera da radi s njom na velikom školskom projektu...

HBO 2

FRANCUSKI IZLAZ

TV HBO 2 nas u sjajnom filmu „Francuski izlaz“ vodi do nekada uticajne dame sa Menhetna Frensis (Mišel Fajfer), koja je sada švorc te odlučuje da proda svu imovinu i preseli se u Pariz da živi sa svojim apatičnim sinom Malkolmom i mačkom kojeg možda zaposjeda duh njenog pokojnog muža.

„Moj plan je bio da umrem prije nego što potrošim sav novac“, kaže nekada uticajna, 60-godišnja dama sa Menhetna Frensis Prajs (Mišel Fajfer), ali stvari nisu išle po planu. Njen muž Frenk umro je prije 12 godina i sada, kada je njegovo nasljedstvo potrošeno, ona prodaje svu preostalu imovinu te odlučuje da se preseli u Pariz i tamo provede starost u pozajmljenom stanu sa svojim apatičnim sinom Malkolmom (Lukad Hedžis) i mačkom po imenu Mali Frenk - koji je možda zaposjednut duhom Frensinog pokojnog muža.

CINEMAX

VOJVOTKINJA

„Vojvotkinja“ je drama iz 18. vijeka, zasnovana na burnom životu vojvotkinje od Devonšira, glamurozne aristokratkinje zarobljene u propalom braku, koja se bori s ličnim sukobima – životom s ljubavnicom svog muža i ljubavnom vezom sa drugim muškarcem.

Engleska 18. vijeka. Udata sa 17 godina za bogatog i moćnog vojvodu od Devonšira, Džordžijana brzo očara visoko društvo svojom zadivljujućom ljepotom, duhovitošću i ljubavlju prema životu. Međutim, iza ove blistave slike krije se žena koja žudi da bude voljena, žena koju je muž napustio - jedini muškarac u kraljevstvu ravnodušan prema njenim čarima - i koji više voli svoju najbolju prijateljicu Elizabet Foster, a nju primorava da trpi vezu utroje. Nesrećna i nezadovoljna, Džordžijana vodi haotičan društveni život. Njena elegancija, ekstravagancija i njeno uživanje u kockanju stvaraju senzaciju, posebno kad se baci u politiku zajedno s Liberalnom partijom. Slave je prinčevi i ministri. A ona podržava mladog poslanika Čarlsa Greja, u kojeg se strasno zaljubljuje.

CINEMAX 2

POSljednji POSAO

Ostarjeli trgovac umjetninama Olavi planira da se penzioniše. Na jednoj aukciji jedna slika mu skrene pažnju. On posumnja da slika vrijedi mnogo više od početne cijene te odluči da obavi posljednji posao i zaradi novac za penziju. Ovo je kraći scenario filma „Posljednji posao“, koji možete pogledati na TV CINEMAX 2

Ostarjeli trgovac nakretninama Olavi (72) planira da se penzioniše. Čovjek kome je biznis uvijek bio preči od svega - čak i porodice - ne može da zamisli život bez posla. Na jednoj aukciji, jedna slika mu skrene pažnju. On posumnja da slika vrijedi mnogo više od početne cijene, koja je niska, jer autentičnost slike nije potvrđena. Olaviju proradi instinkt. On odluči da obavi posljednji posao i tako zaradi veliki novac za penziju. Istovremeno, Olavijeva kćerka Lea (42) - koju Olavi nije vidio godinama - zamoli ga da joj pomogne u vezi sa njegovim unukom, tinejdžerom Otom (15).

Zajedno sa Otom, Olavi počne da istražuje porijeklo slike. Oni otkrivaju da se slika zove „Hrist“ i da ju je naslikao Ilja Rjepin. Olavi uspijeva da kupi sliku, međutim, kada aukcijska kuća shvati da je došlo do greške sa početnom cijenom, okreće se protiv njega. Da bi ispunio svoj san, stari trgovac umjetninama mora se suočiti s aukcionarima, ali i sa svojim greškama iz prošlosti.

SUPERSTAR

ZLATNI DEČKO

Mladi, razuzdani fudbaler Denis Marković vanserijski je talenat, ali ima ozbiljne probleme sa ponašanjem i zbog toga dobija kartu u jednom smjeru za Beograd iz evropskog prvoligaša. Nakon povratka u Beograd, njegov menadžer Čaki na sve moguće načine pokušava da mu pronađe novi klub, ali zbog njegove loše reputacije ne uspijeva u tome. Za to vrijeme Denis polako zaboravlja na fudbal i predaje se porocima.

Kad se slamarica ispraznila, Čaki upada u finansijske probleme zbog kockanja i primoran je da „prebije“ svoj dug zelenašima Soniju i Džoniju svojim

menadžerskim pravima na Denisa, čime izdaje Denisovo povjerenje.

Soni i Džoni zatiču Denisa u očajnom fizičkom i psihičkom stanju, potpuno van forme. Pokušavaju da ga dovedu u red, ali Denis odbija bilo kakvu saradnju i spreman je na sve kako bi vratio svoju slobodu. U trenutku kada Soni i Džoni gube ideju kako da ukrote Denisa, iz zatvora izlazi njihov stari drugar Maki, koji je poznat po svom temperamentu i nezgodnom karakteru.

Preko noći, Maki postaje Denisov čuvar i stalni pratilac i njih dvojica ulaze u otvorenu borbu. Međutim, malo-pomalo, Maki uspijeva svojim netradicionalnim metodama da ukroti Denisa, koji polako počinje da se vraća u formu, a on i Maki postaju sve bliži.

Makijev pristup urodio je plodom, jer poslije višemjesečnog „posta“ Denis dobija angažman u srpskom prvoligašu. Denis koristi svoju drugu šansu i zbog svoje spektakularne igre vraća se u centar medijske pažnje. Novi problem se javlja kad Denis zapada za oko prekaljenom menadžeru Omeru, koji ne preza ni od čega da dođe do onoga što želi.

ULOGE TUMAČE: Denis Murić, Igor Benčina, Petar Strugar, Ljubomir Bulajić, Andrija Kuzmanović, Alisa Radaković, Jovana Gavrilović, Tihomir Stanić i drugi.

[Sve filmove i serije iz ponude m:tel IPTV-ja pronađite u nekoj od m:tel videoteka.](#)

HUAWEI PONUDA MJESECA!

**HUAWEI NOVA Y90
PLUS/PLUS NET TARIFA
10,99 KM rata**

**HUAWEI P50 Pro
MAX TARIFA
42,09 KM rata**

**HUAWEI NOVA 9 SE
TOP TARIFA
10,57 KM rata**

www.mtel.ba

korisnički servis 0800 50 000

consumer.huawei.com

Bez promena, uzik, internet, i funkcije su samo za referencu.
Svaka promena moze da varira.

ZVIJEZDA PONUDE

SAMSUNG

Galaxy Z Fold4 | Z Flip4

OTVORITE SVOJ SVIJET

- GALAXY Z FLIP4 | Z FOLD4

Nova generacija Samsung preklopnih telefona u m:tel ponudi

PIŠE: DARKO BAJIĆ

m:agazin

Popularnost preklopnih pametnih telefona raste kao nikada prije, a **Galaxy Z Flip 4** i **Galaxy Z Fold 4** još više podižu ljestvicu u toj kategoriji. Izrađeni da budu izdržljivi, ovi modeli su najotporniji preklopni telefoni do sada.

Atraktivnog dizajna koji ostavlja utisak, **Galaxy Z Flip 4** je taman prave veličine da lako klizne u vaš džep, a da na njemu imate snagu računara. Otporan na kapljice i kvašenje, odgovoriće svim vašim potrebama. Otvaranje velikog OLED ekrana od 6,7 inča djeluje kao magija i otkriva prekrasan pogled zahvaljujući ultratankom staklu.

Uz Flex režim, fotografisanje i snimanje videa je jednostavno, podesite ugao, odmaknite se i pravite selfije bez korištenja ruku. Sa Nightography opcijom na zadnjoj kameri uživaćete u najboljem noćnom provodu.

Oba modela mogu se pohvaliti najbržim procesorom, a **Galaxy Z Fold 4** je vrhunski uređaj za multitasking, jer omogućava dijeljenje ekrana na do tri aplikacije odjednom.

Galaxy Z Fold 4 unosi sklad između posla i svakodnevnog života te je fenomenalno rješenje koje objedinjuje sve prednosti rada na velikom ekranu i draži pametnog telefona.

Kada ga koristite kao klasični telefon, na spoljnom ekranu od 6,2 inča možete raditi i jednom rukom, a rasklopljeni ekran od 7,6 inča oduzima dah. Sa brzinom osvježavanja do 120 Hz, sve što gledate i radite teći će glatko.

S nadograđenom zadnjom kamerom, opcijama 30x Space Zoom i Nightography, prvi put dobijate alat profesionalnog kvaliteta u preklopnom obliku. Sa širokougaonom kamerom od 50 MP čak i brze fotke su remek-djela visoke rezolucije.

Otkrijte sve prednosti **Galaxy Z Fold 4** i **Galaxy Z Flip 4** telefona i pronađite ih u m:tel ponudi. Koji god od ova dva modela izaberete, otvoriće vam se novi svijet za istraživanje.

Za više detalja o ovim preklopnim telefonima posjetite najbliže m:tel prodajno mjesto ili pozovite besplatan broj 0800 50 000.

DOPUNA

PLAN ZA SVE

ISPLANIRAJ SVOJU KOMUNIKACIJU

Korisnik si m:tel Dopune? Treba ti najbolji plan mjesečne komunikacije i potrošnje? Imamo plan za tebe!

PIŠE: JELENA MAKSIMOVIĆ

Razgovori, poruke, mobilni net... svako od nas ima svoje zahtjeve i potrebe za komunikacijom. Baš iz tog razloga **Dopuna tarifni planovi** su odličan način da kao Dopuna korisnik u potpunosti isplaniraš svoju komunikaciju i troškove prema svojim potrebama i to **na mjesečnom nivou.**

Osnovni plan **Dopuna: S** će ti omogućiti 80 minuta razgovora u m:tel mreži, kao i 80 SMS-ova prema svim mrežama u BiH po cijeni od 8 KM.

Izborom plana **Dopuna: M** dobićeš 100 minuta razgovora u m:tel mreži, 100 SMS-ova prema svim mrežama u BiH i 200 MB mobilnog interneta po cijeni od 12 KM.

Ukoliko više vremena provodiš u razgovorima i na netu preporučujemo ti **Dopuna: L** plan u kojem ćeš imati 200 minuta razgovora u m:tel mreži, 200 SMS-ova prema svim mrežama u BiH i 1 GB mobilnog interneta po cijeni od 19 KM ili

Dopuna: XL po cijeni od 25 KM donosi ti 300 minuta i 300 SMS-ova prema svim mrežama u BiH i u romingu u regionu

Zapadnog Balkana, te 3 GB mobilnog interneta za korišćenje u BiH, kao i u romingu u regionu Zapadnog Balkana.

Za one koji vrijeme provode na društvenim mrežama tu je plan **Dopuna M Net** sa kojim će po cijeni od 12 KM dobiti 4 GB mobilnog interneta u BiH i 2 GB u romingu regiona Zapadnog Balkana i neograničen pristup Facebook-u i Instagramu po maksimalnoj brzini.

Aktivirani planovi vrijede 30 dana od dana aktivacije i produžavaju se automatski ukoliko imaš dovoljan iznos na svom računu ili ukoliko ga ranije ne deaktiviraš.

Najjednostavniji način da već sad isprobaš **Dopuna tarifne planove** jeste da ih aktiviraš putem servisa Moj meni *100#, putem sajta **www.mtel.ba** ili koristeći **m:go aplikaciju.**

Odaberi svoj plan za Dopunu i prepusti se svim njegovim prednostima!

Za više informacija pozovi 066 10 10 10.

KORISNIČKA PODRŠKA

KAKO DA... KORISTITE HBO MAX USLUGU

PIŠE: DARKO BAJIĆ

HBO Max je usluga video-kluba sa više od 4.000 sati programskih sadržaja, koje možete da gledate bilo kada, bilo gdje i koliko god puta želite. Svi m:tel IPTV korisnici koji imaju dodatni paket TV programa HBO, HBO Premium ili HBO Premium HD, odmah mogu gledati i HBO Max sadržaj.

Dovoljno je samo da imate aktiviran dodatni HBO TV paket i sadržaje iz HBO Max video-kluba možete da gledate kada god to poželite, bez dodatne naknade.

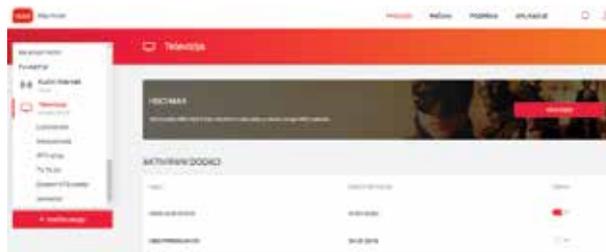
HBO Max možete gledati na iPhone-u i iPad-u, android mobilnom telefonu i tabletu, Apple TV-u, android TV-u, Chromecast-u, Samsung TV-u, LG-ju, Chrome OS-u, MacOS-u, Windows PC-ju i mnogim drugim uređajima u budućnosti.

Kako da aktiviram uslugu?

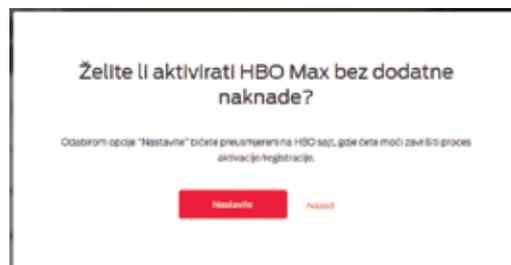
HBO MAX kao m:tel korisnik možete aktivirati putem stranice moj.mtel.ba ili putem stranice www.hbomax.ba.

1. Putem stranice moj.mtel.ba

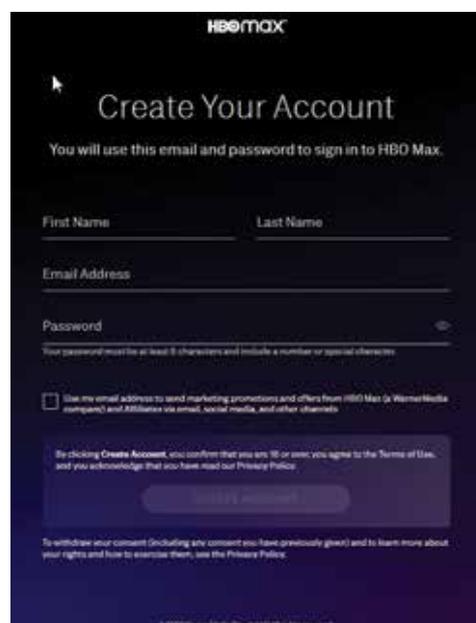
Nakon prijave na Moj m:tel nalog i odabira IPTV usluge, u pregledu IPTV usluge, klikom na link Televizija prikazaće vam se HBO Max baner sa opcijom „**Aktivirajte**“:

Nakon što ste kliknuli na prethodnu opciju „**Aktivirajte**“, otvoriće vam se prozor sa pitanjem o aktivaciji, kliknite dugme „**Nastavite**“:

Nakon što ste kliknuli na „**Nastavite**“, bićete usmjereni na stranicu HBO Max za registraciju, gdje je potrebno da kreirate svoj nalog:

Nakon što popunite sve tražene podatke, dobićete potvrdu o uspješnoj registraciji:

Nakon uspješne registracije na HBO Max-u, na vašem Moj m:tel nalogu, na pregledu IPTV usluge biće vam prikazan HBO Max baner sa opcijom „**Idi na HBO Max**“:

Klikom na „**Idi na HBO Max**“ bićete usmjereni na HBO Max login stranicu, nakon čega se prijavljujete sa mejlom i lozinkom koju ste unijeli prilikom registracije.

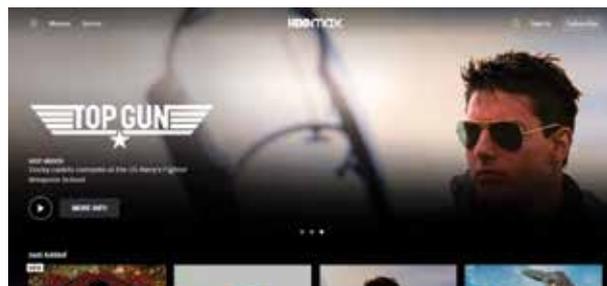

2. Ako idete direktno na HBO Max veb-stranicu

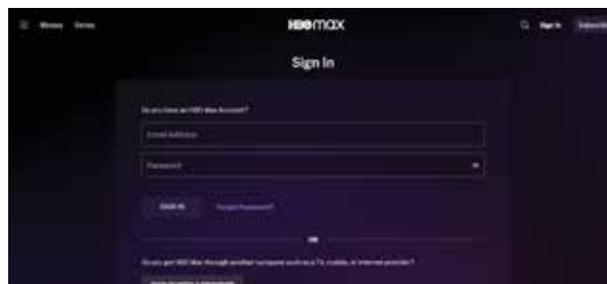
Posjetite www.hbomax.com i na početnoj stranici odaberite opciju „**Prijavite se**“:

Nakon prijave, otvoriće vam se stranica **Play HBO Max**:

Odaberite opciju „**Sign In**“:

U opciji „Sign in with a provider“ odaberite m:tel.

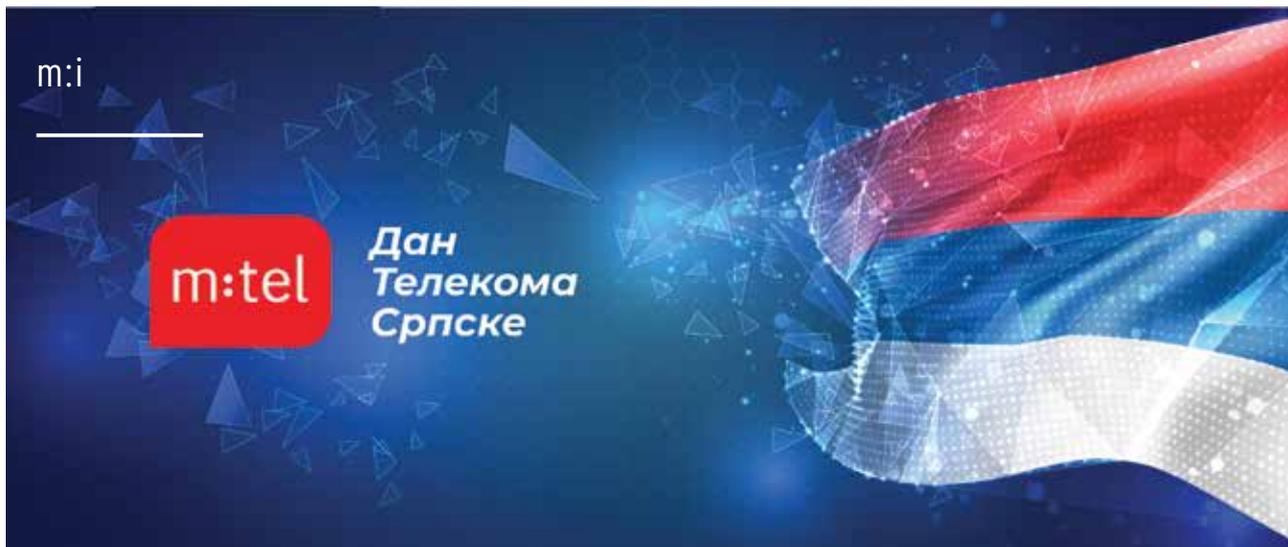
Selektovanjem m:tel operatera bićete usmjereni na Moj m:tel, gdje ćete proći prethodno opisane korake aktivacije putem moj.mtel.ba stranice.

HBO Max vam na jednom mjestu donosi najbolje sadržaje produkcija Warner Bros., HBO, DC, Cartoon Network i još mnogo toga. Sa ovom striming uslugom uživaćete u najaktuelnijim serijama i filmovima, najvećim blokbasterima, najodvažnijim pričama i nezaboravnim klasicima!

Serije i filmove gledajte istovremeno na tri različita ekrana, dodajte do pet personalizovanih profila za djecu i odrasle s posebno odabranim sadržajem, koji možete preuzimati i u pokretu.

HBO Max - sve što volite, na jednom mjestu!

DAN KOJI PROSLAVLJA BUDUĆNOST

U BANJALUCI JE, 16. SEPTEMBRA 2022. GODINE,
SPEKTAKULARNO I SVEČANO OBILJEŽEN DAN TELEKOMA SRPSKE.

PIŠE: SANDRA STANIĆ

Kompanija m:tel ove godine obilježila je Dan Telekoma Srpske u prisustvu najviših zvaničnika Republike Srpske i Republike Srbije, kao i mnogobrojnih zvaničnika iz svijeta telekomunikacija, privrede, nauke, kulture, sporta... Ovo je bila i prilika da se na izuzetnom primjeru kompanije m:tel ukaže na važnost međusobne saradnje dvije zemlje, kao i na značaj ulaganja Republike Srbije u privredu Republike Srpske.

Spektakularnim predstavljanjem „budućnosti“, u vidu hologramskog obraćanja generalne direktorke Jelene Trivan, koju ova kompanija obezbjeđuje zajednici u kojoj posluje i svojim korisnicima, svečanost je imala za cilj da i na ovaj način prikaže viziju kompanije m:tel da ostane lider na polju telekomunikacija na ovim prostorima.

Na ovoj proslavi predstavljena je i aplikacija m:universe, koja spaja prošlost, sadašnjost i budućnost na specifičan način, u vremenskoj tački današnjih modernih tehnoloških kretanja.

***Jelena Trivan, pozdravljajući goste
u vidu holograma, rekla je:***

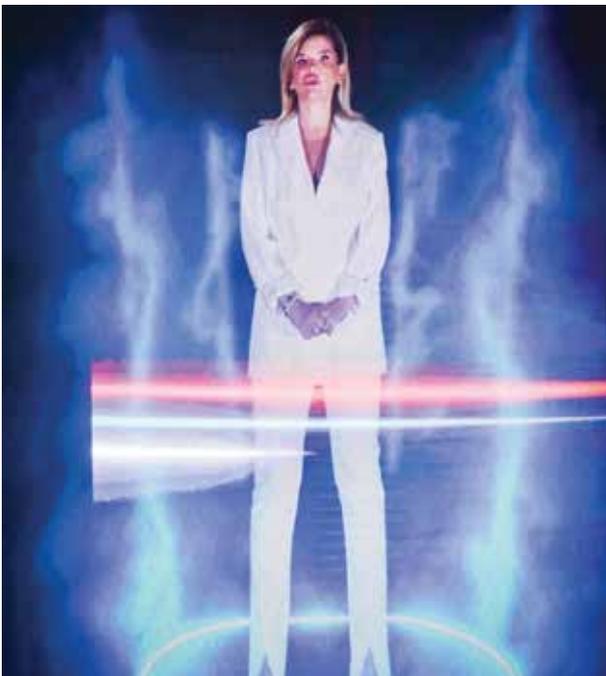
*„Simbolično, na današnji dan pustili smo u rad našu novu aplikaciju **m:universe**. Htjeli smo da nove generacije sa lakoćom, kroz modernu tehnologiju, uče o svojoj istoriji i slavnim precima, a da se mi podsjetimo šta su nam oni ostavili u amanet. Zaostavština Pupina, Tesle, Alasa, ima snagu da na temelju nje mi stvorimo nešto našim potomcima. Čini mi se da je m:tel to uspio.“*

„Danas našu grupu čine Supernova, Logosoft i Financ, a imamo finansijsko i upravljačko učešće u Globalu Austrije i m:tel-u Podgorice. Naša porodica uskoro će biti proširena novim članicama, a ova firma će postati još snažnija. Prvi put ulažemo i u igrani sadržaj i TV kanale, a naša ponuda se širi“, rekla je Trivan i dodala da je ostvarena dobit kompanije **48,4 miliona** u prvih šest mjeseci i veća je za **10 miliona** nego prethodne godine. „Bila je **18,4 miliona** u prvom kvartalu, a akcije na berzi svakog mjeseca rastu, što je prava rijetkost u ovakvim finansijskim uslovima u svijetu. Ali to su brojevi. A iza njih mora da postoji vizija, ideja gdje želite da budete“, naglasila je Jelena Trivan.

„Telekom Srbija je telekomunikacioni lider na Balkanu, naša dužnost je da budemo stub privrede Republike Srpske, a ujedno i pouzdani i najuspješniji strani investitor u Bosni i Hercegovini i kompanija koja služi svim građanima. Danas se sport, kultura i obrazovanje ne mogu zamisliti

bez naše podrške. Okrenuli smo se i zaboravljenima. Našom akcijom 'Niste sami' pokazali smo brigu o onima o kojima drugi ne brinu. Ulazimo u svaku kuću, ne samo svojim signalom, nego i svojom brigom. Vizija nam je da rastemo i napredujemo onako kako cijela grupacija napreduje, da spajamo dvije zemlje i ljude koji u njima žive, da budemo najbolja mreža u Bosni i Hercegovini“, poručila je Trivan.

Vladimir Lučić, generalni direktor Telekom Srbija grupe, u ime cijele Grupe poželio je dobrodošlicu gostima ove proslave te naglasio da je veoma ponosan na činjenicu što je od 2006. godine, kada je raspisan tender za kupovinu akcija Telekoma Srpske, učestvovao u tom projektu. „Veoma mi je drago što Telekom Srpske i nakon 15 godina, ne samo uspješno posluje na teritoriji BiH, nego zajedno sa Telekomom Srbija učestvuje u svim projektima međunarodne ekspanzije. Zahvalio bih Jelenu Trivan, menadžmentu Telekoma Srpske i svim radnicima, jer su oni glavni pokretač i snaga kompanije i njima se ponosimo. Imamo velike i ambiciozne planove i želimo da postanemo kompanija koja je prepoznata u cijelom svijetu“, rekao je Lučić.

Skupu se obratila Darija Kisić Tepavčević, ministarka za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja Republike Srbije, koja je u ime Vlade Republike Srbije pozdravila prisutne. „Izuzetno sam ponosna kada vidim kojim pravcem ide naš put, put Republike Srpske, put Srbije, jer

naš put, put budućnosti, je zajednički. Telekom Srpske je primjer kompanije koja izuzetno uspješno posluje i u ova izazovna vremena, koja se i dalje razvija i napreduje i u ponos je i Republike Srpske i Srbije.“

Putem video-poruke, ovaj praznik čestitala je i predsjednica Republike Srpske Željka Cvijanović, koja se obilježavanju Dana Telekoma Srpske i pridružila, zajedno sa ostalim visokim zvanicama iz Vlade Republike Srpske. Pozdravivši domaćine, kao i goste proslave, predsjednica Cvijanović poručila je kompaniji m:tel: „Vi ste važan resurs Republike Srpske, ali, reći ću, i veoma važna spona Srpske sa Srbijom, ne samo zbog toga što zapošljavate veliki broj ljudi, ne zbog investicija koje ste realizovali

i onih koji ćete realizovati, ne samo zbog usluga koje dajete svojim korisnicima, već zato što svi mi zajedno, uključujući i vas, činimo integralni, ekonomski prostor između Republike Srpske i Srbije. Hvala vam na vašim uspjesima, to su uspjesi i Republike Srpske i Republike Srbije. Nadam se da ćete u narednom periodu, jednako kao i do sada, bilježiti velike poslovne uspjehe na dobrobit i građana Srpske i građana Srbije.”

Zoran Tegeltija, predsjedavajući Savjeta ministara BiH, obraćajući se prisutnima rekao je da je, govoreći iz prizme ekonomske stabilnosti, kompanija m:tel jedan od najvažnijih stubova Republike Srpske i BiH. „U današnjem svijetu telekomunikacije odavno više nisu luksuz, nego su potreba. Razvijene zemlje shvatile su da moderna telekomunikaciona infrastruktura ne predstavlja samo preduslov privrednog rasta, već su njen razvoj i kvalitet nezamjenjivi činioci poslovanja na globalnim tržištima i dio su svake privredne politike svih zemalja koje žele naprijed“, naglasio je Tegeltija te dodao da je m:tel najbolji primjer funkcionisanja specijalnih i paralelnih veza između Republike Srpske i Republike Srbije, koje su donijele dobrobit svima.

Povodom obilježavanja Dana Telekom Srpske, čestitku je uputio srpski član Predsjedništva BiH Milorad Dodik. „Telekom Republike Srpske, od svog osnivanja do danas, izrastao je u modernu kompaniju koja je orijentisana ka slobodnom tržištu i sposobna da se suoči sa svim njegovim izazovima te iskreno vjerujem da će tako biti i ubuduće na zadovoljstvo Telekom Srpske i svih njegovih korisnika. Takođe, svjedočimo da Telekom Srpske, pored pružanja visokokvalitetnih usluga, daje značajnu podršku brojnim

humanitarnim akcijama, sportu, kulturi, obrazovanju, kao važnim aspektima svakodnevnog života korisnika te da, poslušajući društveno odgovorno, ulaže u razvoj pravih vrijednosti i stvara ljepše životno okruženje na zadovoljstvo svih, a na dobrobit cijele Republike Srpske i našeg naroda“, napisao je, između ostalog, Dodik u čestitki.

Dan Telekom Srpske okupio je na proslavi brojne prijatelje ove kompanije, poslovne saradnike i medije, kao i visoke zvanice, između ostalog, i u ime podsjećanja na sve ono što telekomunikacije znače za moderno društvo u cjelini, koje počiva na infrastrukturi i uslugama koje ove kompanije obezbjeđuju i bez kojih se u današnje doba više ne može zamisliti niti jedan segment ljudskog života i rada.

Ovim događajem m:tel je obilježio sve dosadašnje uspjehe, ali i najavio dalje širenje svog djelovanja na polju telekomunikacija na ovim prostorima. U neformalnom dijelu večeri nastupili su orkestar RTS-a Big Bend i Jelena Tomašević.

Dnevnik prijateljstva

PRIPREMILA: SANDRA STANIĆ

Počeo novi ciklus mitel App takmičenja!

*Već dobro poznati konkurs za srednjoškolce koji su
zainteresovani za programiranje otvoren je i ove godine.*

Kompanija m:tel, kao dio grupacije koja posluje regionalno, i ove godine objavila je konkurs App takmičenje - Lansiraj svoju ideju, koji se istovremeno organizuje i u Srbiji i u Crnoj Gori.

Otvarajući vrata za sve talentovane mlade ljude, m:tel već šestu godinu zaredom daje šansu i srednjoškolicima koji se zanimaju za programiranje, odnosno izradu aplikacija za mobilne uređaje, da se takmiče i osvoje vrijedne nagrade.

Cilj ovog takmičenja nisu samo nagrade, nego ono predstavlja podsticaj mladim talentima da se bave onim što ih zanima, da prepoznaju prave vrijednosti, ali i da se upoznaju i razmjenjuju svoja iskustva sa vršnjacima iz Srbije i Crne Gore.

Naime, najbolji autori aplikacija iz BiH, koji tu titulu osvoje na državnom takmičenju, takmiče se i na regionalnom nivou u Regionalnom App izazovu, koji organizuju Telekom Srbija, m:tel BiH i m:tel Crna Gora i u kojem učestvuju učenici iz sve tri navedene zemlje.

- **Pet najboljih timova iz BiH osvaja nagrade i mogućnost daljeg takmičenja!**
- **Timovi mogu imati do tri člana koji moraju biti učenici iste škole!**
- **Konkurs se odnosi na izradu aplikacija za mobilne uređaje - android i iOS.**
- **Kriterijumi za odabir najboljih aplikacija su: ideja, kompleksnost rješenja, realizacija (način primjene originalnog i gotovog koda u aplikaciji), inovativnost, dizajn, opšti utisak, kao i društveno odgovorni aspekt aplikacije.**

Cilj projekta pod motom „Lansiraj svoju ideju“ je podrška znanju za budućnost i mladima, razvoj IT sektora i razvoj tržišta mobilnih aplikacija na lokalnom jeziku.

Sve informacije o konkursu m:tel App takmičenje mogu da se pronađu na sajtu **www.mtel.ba**.

obrazovanje

PRAKTIKANTI IZ BIH I SRBIJE U M:TEL-U

Početkom avgusta kompanija m:tel ugodila je grupu od 25 studenata Elektrotehničkog fakulteta iz Banjaluke i Istočnog Sarajeva, Fakulteta elektrotehnike iz Tuzle, Fakulteta tehničkih nauka iz Novog Sada te Prirodno-matematičkog fakulteta iz Banjaluke, koji su obavili ljetnu stručnu praksu u ovoj kompaniji.

Sa navedenim fakultetima kompanija m:tel godinama unazad njeguje lijepu i uspješnu saradnju, a ove godine na program m:tel stručne prakse prijavilo se više od 40 studenata.

Pored učenja praktičnih stvari, praktikanti su imali priliku da se upoznaju sa zaposlenima, da dožive pozitivnu i prijateljsku radnu atmosferu i da vide zašto je telekom uvijek najbolji izbor za profesionalni početak mladog inženjera ili matematičara. Ove godine praktikanti su se odlučili za teme Analytics Software, Oracle APEX, Internet of things, Data Warehouse i poslovna analitika, optička transportna mreža, IP/MPLS...

Pozdravljajući se sa mentorima i kolegama koje su upoznali tokom prakse u ovoj kompaniji, studenti nisu krili svoje zadovoljstvo prijatnom i srdačnom atmosferom u m:tel-u, naglasivši da su prijatno iznenađeni posvećenošću i prijateljskim odnosom koje su doživjeli u ovoj kompaniji. Zajedno sa ovom grupom praktikanata, broj studenata koji je do sada obavio stručnu praksu u kompaniji m:tel je oko 200 samo u posljednje četiri godine.

M:TEL POKLONIO KNJIGE BIBLIOTECI OSNOVNE ŠKOLE U LOPARAMA

Na adresu kompanije m:tel, koja je dobro poznata po svojoj društvenoj odgovornosti i želji da pomogne, stigla je informacija i molba iz Osnovne škole „Sveti Sava“ u Loparama. Ovoj školi, naime, nedostaje više od 50 odsto fonda lektira za školsku biblioteku, a i one knjige koje su na raspolaganju učenicima većinom su u lošem stanju.

Kako je oblast obrazovanja jedna od prioritarnih za kompaniju m:tel, a kada je u pitanju podrška, ova kompanija je i ovoga puta odlučila da donira tražene naslove ovoj školi.

Tim povodom, predstavnici kompanije m:tel uručili su knjige osnovnoj školi u Loparama, a to je bila i prilika da sa direktorom ove škole i bibliotekarkom obidu prostorije škole i biblioteke.

DONACIJA NAMJEŠTAJA OŠ „STANKO RAKITA“ BANJALUKA

Predstavnici kompanije m:tel, 14. jula ove godine, posjetili su OŠ „Stanko Rakita“ Banjaluka i donirali kancelarijski namještaj za potrebe opremanja ove obrazovne ustanove.

U toku ljetnog raspusta radnici škole sa direktorom Darkom Brankovićem na čelu koriste vrijeme za unutrašnju adaptaciju prostora kako bi u septembru spremno dočekali novu školsku godinu i učenike uveli u osvježen i adaptiran prostor. Po riječima direktora, ova donacija svakako će im koristiti da zamijene već dotrajali namještaj i uredi unutrašnji prostor škole.

I ovom donacijom m:tel potvrđuje da je uvijek tu za pomoć i podršku onima kojima je ona najpotrebnija te s pravom nosi imidž kompanije koja je odgovorna prema društvu u kojem živi i posluje.

PRESTIŽNA MEĐUNARODNA LJETNA ŠKOLA KOMUNIKACIONIH TEHNOLOGIJA U BANJALUCI

Od 5. do 9. septembra 2022. godine, u Banjaluci je održan vrlo značajan međunarodni događaj pod nazivom IEEE - SPS/EURASIP Summer School 2022 on „Data and Graph Driven Learning for Communications and Signal Processing“. Ovo je jedinstven i prvi takav događaj u širem regionu koji je okupio svjetski poznate predavače u oblasti mašinskog učenja i vještačke inteligencije, sa primjenama u IoT mrežama, mobilnim mrežama nove generacije, edge computing rješenjima...

Želja organizatora ovog događaja je da, prisustvom renomiranih predavača sa prestižnih evropskih i američkih univerziteta, omogući širokom krugu slušalaca da saznaju najaktuelnije informacije u vezi s novim komunikacionim tehnologijama. Važno je napomenuti da je jedan od ciljeva škole i formiranje IEEE studentskog ogranka Univerziteta u Banjaluci i promovisanje studentskih aktivnosti u okviru IEEE-a. Upravo zato je u okviru programa škole planiran sastanak s ciljem jačanja aktivnosti i uključivanja novih članova.

Svakako, ovakav događaj je od izuzetnog značaja i za popularizaciju studija elektrotehnike i telekomunikacija. Ovoj konferenciji prisustvovali su i zaposleni kompanije m:tel.

M:TEL UZ SREĆAN POČETAK NOVE ŠKOLSKE GODINE

Novu školsku godinu Banjaluka je dočekala uz manifestaciju „Veliki početak“, u okviru koje su organizovani brojni edukativni sadržaji i koncert „Bijelog dugmeta“. Kompanija m:tel podržala je ovu manifestaciju i tako dala nesebičan doprinos obilježavanju značajnog datuma za najmlađe, a što početak nove školske godine svakako i jeste. Predstavnici m:tel-a obradovali su buduće školarce prigodnim poklonima, a u okviru cjelodnevnog programa, koji je sadržavao aktivnosti poput edukacije djece o bezbjednosti u saobraćaju, sportsko-rekreativne aktivnosti te podjelu udžbenika i ponosnih kartica.

Veće je bilo rezervisano za koncert grupe „Bijelo dugme“ na Trgu Krajine, u kojem je uživao veliki broj građana koji su napunili centar grada.

Zajednica

M:TEL POKLONIO TREBINJU DJEČJE IGRALIŠTE

Kao društveno-odgovorna kompanija, m:tel je donirao još jedno igralište za djecu, ovoga puta u Trebinju. Svečano otvaranje ovog zabavnog igrališta upriličeno je u okviru proslave Dana grada, 18. avgusta, kada su na prigodan način generalna direktorka m:tel-a Jelena Trivan i gradonačelnik Trebinja Mirko Ćurić, zajedno sa najmlađim posjetiocima, presjekli crvenu vrpču i predali igralište na upotrebu mališanima.

„Drago nam je što za slavu grada Trebinju možemo da poklonimo dečje igralište. Na ovoj lokaciji gdje se nalazi dječje igralište gradi se 11 zgrada. Želimo da tu živi mnogo djece i da uživaju u ovom parku, a da mi kao kompanija koja je velika i želi da pomogne nastavimo da pomažemo. To nas čini srećnim i mislim da je ovo najljepši način da vam čestitamo slavu grada“, istakla je Jelena Trivan te dodala da će u okviru serijala „S Tamarom u akciji“, a uz pomoć kompanije m:tel, koja finansira izgradnju, biti sagrađene i tri kuće za socijalno ugrožene porodice s ovog područja.

Igralište je opremljeno najmodernijom opremom koja obezbjeđuje sigurnost djece, mekanom podlogom, igračkama poput njihalica za manju i veću djecu, dvjema školicama, penjalicom „paukova mreža“, duplim ljuljaškama, klackalicama, kombinovanim igračkama sa malim toboganom, kućicom i merdevinama, kao i igračkama prilagođenim djeci sa poteškoćama u razvoju. Napravljena je i uređena i pristupna staza, koja je popločana te je na taj način omogućen pristup osobama sa invaliditetom i roditeljima sa dječjim kolicima.

Sve igračke su atestirane i u skladu su sa evropskim standardima, a postavljene su i četiri klupe za što prijatniji boravak kako djeci, tako i odraslima u njihovoj pratnji.

Kompanija m:tel jedan je od najvećih donatora u Republici Srpskoj i BiH, naročito kada je riječ o najmlađima, što planira da bude i u budućnosti.

NOVA PLAŽA U SRPSKIM TOPLICAMA IZGRAĐENA UZ PODRŠKU KOMPANIJE M:TEL

U naselju Srpske toplice, 25. avgusta 2022. godine, Grad Banjaluka priredio je svečano otvaranje novoizgrađene plaže, za koju je polovinu sredstava izdvojila kompanija m:tel. Ovu plažu otvorenom su proglasili izvršni direktor za finansije kompanije m:tel Dejan Jokić i gradonačelnik Draško Stanivuković.

Gradonačelnik Banjaluke zahvalio je na novčanoj donaciji i podršci koju je kompanija m:tel omogućila za realizaciju ovog projekta te

naglasio da je zahvalan našim prijateljima - društveno odgovornoj kompaniji m:tel, uz čiju podršku je u Srpskim toplicama stvoren novi ambijent i jedan potpuno drugačiji ugođaj. On je ovom prilikom pozvao sve sugrađane i turiste da posjete novouređenu oazu uz Vrbas i uživaju u njoj.

Građanima i medijima obratio se i predstavnik kompanije m:tel Dejan Jokić: „Kompaniji m:tel, kao društveno odgovornoj, predstavlja čast da učestvuje u ovakvim i sličnim projektima u svim zajednicama u kojima posluje. Izgradnju nove plaže u naselju Srpske toplice mi smo prepoznali kao projekat, koji će, prije svega, stanovnicima Banjaluke omogućiti da na ljepši način provode život u ovom gradu, na obalama ove lijepe rijeke, što nas čini veoma ponosnim.“

Podsjetimo, Grad Banjaluka, ali i ostale lokalne zajednice u Republici Srpskoj i BiH, godinama unazad u kompaniji m:tel imaju prijatelje koji su podrška projektima i aktivnostima od značaja za njihove građane. Plaža u Srpskim toplicama vrijedno je ulaganje u ljepše i uređenije obale Vrbasa, kao i poklon svima koji se u Banjaluci nađu tokom ljetne sezone.

„ZA BEBU VIŠE“

Kompanija m:tel je, kao i ranijih godina, bila ponosni prijatelj ove posebne manifestacije namijenjene djeci i porodici. U okviru m:tel kutka ni ove godine nismo propustili kvalitetno druženje sa najmlađima te smo mališanima i njihovim roditeljima ponudili cjelodnevnu zabavu uz posebno prilagođene zabavne i edukativne sadržaje.

Udruženje porodica sa problemom steriliteta „Bebe1“ organizovalo je u Karakaju, kod Zvornika, humanitarno veče „Za bebu više“, na kojem je prikupljen dio sredstava koji će pomoći rađanju novog života, odnosno pojedinim bračnim parovima da se ostvare u ulozi roditelja. Donatorskoj večeri su se odazvale brojne klinike, predstavnici javnog i privrednog života Republike Srbije i Republike Srpske, kao i brojni pojedinci i drugi donatori. Kompanija m:tel učestvovala je u ovoj humanoj akciji donacijom sredstava ovom udruženju.

Važno je napomenuti da je Udruženje porodica sa problemom steriliteta „Bebe1“ aktivno već 12 godina i sa ponosom ističu podatak da su srećni roditelji, ali i društvo, jer su, zahvaljujući liječenju steriliteta i vanttjelesnoj oplodnji, bogatiji za 78 beba.

DONACIJA MEĐUOPŠTINSKOJ ORGANIZACIJI SLIJEPIH I SLABOVIDIH DOBOJ

Nastavljajući svoju misiju pomoći i podrške svima kojima je neophodna, predstavnici kompanije m:tel posjetili su Međuopštinsku organizaciju slijepih i slabovidih u Doboju i donirali kancelarijski namještaj i notebook računar za opremanje prostorija u kojima rade.

Predrag Radojčić, predsjednik Međuopštinske organizacije slijepih i slabovidih Doboj, zahvalio je kompaniji m:tel za prijateljstvo i podršku u radu organizacije te istakao da će im donirana oprema mnogo značiti u daljem radu.

Predstavnici m:tel-a do sada su obišli veliki broj gradova na području cijele BiH i posjetili najugroženije i najosjetljivije grupe stanovnika.

M:TEL PODRŠKA PROJEKTU „MALI BAŠTOVAN“

U Botaničkoj bašti u okviru univerzitetskog kampusa u Banjaluci, u četvrtak, 11. avgusta, predstavnici kompanije m:tel posjetili su radionicu u okviru projekta „Mali baštovan“, u kojoj su učestvovali mališani iz vrtića „Radost“ iz Banjaluke. Ovaj projekat uspješno realizuje Centar za strateško razvojne projekte, u saradnji sa Institutom za genetičke resurse i Poljoprivrednim fakultetom Univerziteta u Banjaluci, a kompanija m:tel, pored novčane donacije za potrebe realizacije aktivnosti projekta „Mali baštovan“, ovom prilikom poklonila je i dva pametna telefona voditeljima radionica.

Skupa sa mališanima iz vrtića, izvršni direktor za marketing i prodaju kompanije m:tel Milosav Parezanović simbolično je posadio „Drvo prijateljstva“ te izrazio posebno zadovoljstvo što se nalazi u prirodi u najboljem i najveselijem društvu.

Citirajući Duška Radovića „Sve što raste htelo bi da raste... Neka raste i treba da raste!“, Parezanović je, zajedno sa mališanima, posadio „Drvo prijateljstva“.

Petar Nikolić, idejni tvorac projekta „Mali baštovan“ i realizator aktivnosti, zahvalio je na novčanoj donaciji i podršci koju je kompanija m:tel omogućila ovom projektu. On je ovom prilikom objasnio da je cilj projekta da djeca razvijaju domaćinski odnos prema svim elementima svog životnog prostora i takav, domaćinski pristup prenesu na svoje okruženje. A baš takav domaćinski pristup, kako je istakao, ima i kompanija m:tel.

Ovo je još jedna u nizu podrški koje kompanija m:tel nesebično pruža svima koji za cilj imaju promovisanje pravih životnih vrijednosti.

103. „ŠANTIĆEVE VEČERI POEZIJE“ U MOSTARU

Svečano otvaranje 103. „Šantićevih večeri poezije“ i svečana akademija povodom 120. godišnjice Srpskog prosvjetnog i kulturnog društva „Prosvjeta“, Gradski odbor Mostar, održani su 1. septembra 2022, u Sabornoj crkvi Svete Trojice u Mostaru.

U okviru svečanosti održan je koncert Gudačkog orkestra Simfonijskog orkestra Narodnog pozorišta Republike Srpske. Prije svečanog otvaranja, na Šantićevom grobu na Pravoslavnom groblju Bjelušine održan je pomen i položeno je cvijeće.

Organizatori manifestacije su Srpsko prosvjetno i kulturno društvo „Prosvjeta“, Gradski odbor Mostar i Srpsko pjevačko i kulturno-umjetničko društvo „Gusle“ Mostar. Kompanija m:tel podržala je organizaciju ove manifestacije.

M:TEL UZ SARAJEVSKI FESTIVAL ZA DJECU

U dvorani „Skenderija“ u Sarajevu, 24. i 25. septembra 2022. godine, održan je festival za djecu. Kompanija m:tel bila je prijatelj i ove posebne manifestacije namijenjene djeci i porodici.

Veliki broj kvalitetnih izlagača iz različitih oblasti proizvodnje i prodaje dječje opreme, hrane za djecu i majke, igraćaka, dječje kozmetike i odjeće, zatim škole jezika, škole mentalne aritmetike i škole programiranja upotpunili su sajamsku ponudu ove manifestacije. U m:tel kutku najmlađi su sa svojim roditeljima mogli uživati u mnoštvu zabavnog sadržaja, između ostalog, i bogatim TV sadržajima koje kompanija m:tel nudi u okviru svojih TV paketa, namijenjenih najmlađoj populaciji.

Muzika

PODIJELI LJETO SA SVIMA

Krajem jula, u parku „Petar Kočić“ u Banjaluci, kompanija m:tel organizovala je ljetnu žurku za sve - saradnike, sugrađane, turiste, slučajne prolaznike...

Uz zabavne igre za najmlađe, ali i one malo starije, podijeljeno je mnoštvo poklona i vrijednih nagrada - pametnih telefona iz ponude kompanije m:tel. Uz osvježanje i rashlađenu lubenicu, kao simbol m:tel ljetne kampanje, druženje je upotpunjeno sjajnim izborom muzike DJ-a Filipa Lesjaka.

„NEKTAR OK FEST 2022“

Osmo izdanje „Nektar OK festa“ počelo je 15. jula, a tokom tri festivalska dana posjetioci su imali na raspolaganju nastupe najpoznatijih imena iz svijeta muzike, promocije knjiga, filmske projekcije, rafting avanturu na Tari, planinarske šetnje i posjetu nekim od najljepših vidikovaca u Nacionalnom parku Sutjeska.

I ove godine, posjetioci „OK festa“ mogli su uživati u najboljoj

muzici, popularnim bendovima, žurkama i svim pratećim sadržajima ovog, već dobro poznatog festivala.

Za sve posjetioce „Nektar OK festa“ kompanija m:tel organizovala je nagradne igre, a pripremila je, kao i prethodnih godina, kutak sa lazy bag-ovima, stanice za punjenje telefona i besplatnu internet konekciju!

„FRESH WAVE 2022“

Jubilarni, deseti „Fresh Wave“ festival održan je na banjalučkoj tvrđavi Kastel od 11. do 14. avgusta, a na njemu su nastupale evropske zvijezde poput Adama Bejera i Same Abdulhadi, kao i regionalni reperi i DJ-evi. Kompanija m:tel i ove godine je bila uz najveći festival elektronske muzike u BiH.

ZVIJEZDE U TREBINJU

Od 24. do 28. avgusta održano je prvo izdanje festivala sa koncertima najboljih džez muzičara regiona. Jovan Maljković i „Balkan salsa bend“ otvorili su festival, a tokom festivalskih dana posjetioci su mogli da uživaju u nastupima Marka Luisa, „Combine Quartet“-a, Lene Kovačević te Vasila Hadžimanova.

Kompanija m:tel bila je podrška i ovom događaju.

Sport

DVIJE DECENIJE PRIJATELJSTVA OKIĆENE ZLATNIM GRBOM

Teniski savez Republike Srpske ove godine proslavlja svoj 30. rođendan. Svečanom akademijom u Narodnom pozorištu RS, 24. avgusta ove godine, obilježen je upravo taj jubilej, kao i jubilej ATP čelendžer turnira, koji se u Banjaluci održava 20. put, uz prijateljsku podršku kompanije m:tel.

Generalnoj direktorki kompanije m:tel Jeleni Trivan ovom prilikom predsjednik Teniskog saveza RS Draško Milinović uručio je Zlatni grb Teniskog saveza RS, kao izraz zahvalnosti za prijateljstvo koje ova kompanija pruža tenisu u RS već punih 20 godina, nesebičnom podrškom održavanju ATP čelendžera.

Uz prisustvo predsjednika Vlade RS Radovana Viškovića te brojnih visokih državnih zvanica, kao i sportskih imena iz svijeta tenisa,

svečanoj akademiji prisustvovali su i Dijana i Srđan Đoković, roditelji Novaka Đokovića, koji je za ovu priliku poslao i video-poruku čestitke Teniskom savezu RS, kao i svim igračima i teniskim radnicima Republike Srpske.

ČELENĐŽER SRPSKA OPEN

Jubilarni 20. ATP čelendžer održan je u Banjaluci od 22. do 28. avgusta, uz prijateljsku podršku kompanije m:tel, koja je uz ovaj čelendžer od prvog dana.

Mađarski teniser Fabijan Marošan pobjednik je 20. ATP čelendžera Srpska Open u Banjaluci. Marošan je u finalu pobijedio najboljeg tenisera iz BiH Damira Džumhura.

Predsjednik Teniskog saveza Republike Srpske Draško Milinović zahvalio je učesnicima i svima koji su podržali turnir, tim više jer se ove godine obilježava 30 godina postojanja Teniskog saveza Republike Srpske i 20 godina ATP čelendžera u Banjaluci.

EVROPSKO PRVENSTVO U KAJAKU I KANUU

Dugogodišnje prijateljstvo KKK „Vrbas m:tel“ i kompanije m:tel nastavljeno je i ove godine podrškom ECA Evropskom prvenstvu u kajaku i kanuu na divljim vodama za juniore i mlade seniore do 23 godine „Banja Luka - Vrbas 2022“, koje je održano od 25. do 28. avgusta u kanjonu Tijesno.

Direktor Kajak-kanu kluba „Vrbas m:tel“ Nikola Stanković podsjetio je da su Banjaluka i kajakaški klub već 12 godina domaćini ovoga prvenstva, koje je postalo i neka vrsta tradicije.

Sama činjenica da je Banjaluka domaćin ovakvog prvenstva te da u njemu učestvuju takmičari iz cijele Evrope ovaj grad stavlja u regionalni centar kajakaštva na divljim vodama. Ove godine Banjaluka je ugostila 300 takmičara iz 19 zemalja Evrope.

Podsjetimo, kompanija m:tel tradicionalno pruža podršku Kajak-kanu klubu „Vrbas m:tel“, čije ime ponosno stoji uz ime kluba.

NASTAVLJENA SARADNJA FK „BORAC“ I KOMPANIJE M:TEL

Generalna direktorka kompanije m:tel Jelena Trivan i potpredsjednik Fudbalskog kluba „Borac“ Bogoljub Zeljković 9. septembra potpisali su novi ugovor o saradnji. U trofejnoj sali

Gradskog stadiona u Banjaluci, „Borac“ i m:tel su i treću godinu uzastopno potpisali međusobnu saradnju, te će m:tel nastaviti da bude generalni sponzor „crveno-plavih“.

Drugi čovjek banjalučkog kluba Bogoljub Zeljković istakao je da m:tel, osim što je sponzor treću godinu zaredom, već deceniju pomaže klub i cijeli sport RS i BiH.

M:TEL DOBITNIK ZLATNOG GRBA FUDBALSKOGR SAVEZA REPUBLIKE SRPSKE

Svečanom akademijom u Narodnom pozorištu Republike Srpske „Fudbal je život“, Fudbalski savez Republike Srpske proslavio je 30 godina postojanja i rada. Svečanost je upriličena, pored jubileja, i povodom Dana jedinstva, slobode i nacionalne zastave. Akademiji je prisustvovao veliki broj zvanica iz sportskog, političkog i privrednog života Republike Srpske i Srbije.

Ovom prilikom, Jelena Trivan, generalnoj direktorki kompanije m:tel, dodijeljeno je priznanje - Zlatni grb Fudbalskog saveza Republike Srpske. Ona je podsjetila da je m:tel, između ostalog, generalni sponzor Premijer lige BiH u fudbalu i Fudbalskog kluba „Borac“ Banjaluka. Jelena Trivan posebno je zahvalila Draganu Stojkoviću, proslavljenom srpskom fudbaleru i selektoru reprezentacije Srbije. „Dragan Stojković je jedini Srbin koji je nosilac Ordena japanskog princa. Stojkoviću je u Nagoji, u Japanu, u njegovu čast otvoren muzej sa njegovim imenom, a po njemu se zove i tamošnji gradski bulevar“, naglasila je Trivanova i poželjela da Fudbalski savez Republike Srpske stekne afirmaciju onako kako je Dragan Stojković proslavio Srbiju.

JAHORINA ULTRA TRAIL

Atraktivno trail takmičenje i ove godine održano je uz prijateljsku podršku kompanije m:tel. Osmi Jahorina Ultra Trail, koji svi ljubitelji trail trčanja sa nestrpljenjem očekuju iz godine u godinu, održan je krajem jula. Jahorina Ultra Trail ugostio je trkače iz više od 30 zemalja svijeta, a održava se u organizaciji Olimpijskog centra Jahorina. Prvi put, najduža i najizazovnija trka obuhvatila je dvije države - Srbiju i Bosnu i Hercegovinu.

U saradnji sa kompanijom Samsung, kompanija m:tel je obezbijedila tri atraktivne nagrade za tri najuspješnija takmičara, kao i dodatne zanimljivosti za sve posjetioce Jahorine.

SPORTSKE IGRE MLADIH I U SPLITU

Svečanom ceremonijom u Splitu, predsjednik i izvršni direktor Pari Sen Žermena Naser el Helaifi proglašen je novim ambasadorom Sportskih igara mladih, te se tako pridružio brojnoj porodici prijatelja i ambasadora ovih igara.

Sportske igre mladih koje je, između ostalih, podržala i kompanija m:tel, nakon još jedne uspješno završene sezone i međunarodnog finala, u Splitu su, 18. septembra 2022. godine, upriličile još jednu veoma značajnu ceremoniju kojom je proglašen novi ambasador, čovjek koji je u evropskim okvirima poznat kao predsjednik i izvršni direktor Pari Sen Žermena i član Izvršnog odbora UEFA.

Ceremoniji su prisustvovala brojne zvanice iz sportskog, političkog i ekonomskog života, kao i predstavnici sponzora iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Srbije.

M:TEL PODRŽAO HUMANITARNU AKCIJU „TROJKA IZ BLOKA“

Humanitarna organizacija „Srbi za Srbe“ šesti put organizuje sportsko-humanitarni turnir „Trojka iz bloka“, koji je održan 15. avgusta 2022. godine, na Trgu Krajine u Banjaluci.

Cjelokupan prikupljeni novac u brzom šutiranju trojki ove godine doniran je za pomoć osmočlanoj porodici Gašić iz Zalužana, nadomak Banjaluke. Riječ je o porodici čiji članovi žive kao podstanari u dotrajaloj i neuslovnoj kući.

Nastavljajući akciju odgovornog odnosa prema društvenim i humanitarnim potrebama, m:tel je podržao organizaciju ovog sportskog događaja i tako doprinio razvoju i afirmaciji sporta, ali i pružanju pomoći onima koji se nalaze u stanju socijalne potrebe.

SUPERNOVA

TELEVIZIJA

INTERNET

FIKSNA

***u svemu
super!**

Saznaj više na supernovabih.ba
ili pozovi 0800 30 630

stigla je ***supernova**

NOVI BREND NA BH. TRŽIŠTU TELEKOMUNIKACIJA! NOVE PONUDE, NOVE FUNKCIONALNOSTI – BRŽE, BOLJE, POVOLJNIJE!

PRIPREMILA: DANIJELA MARINKOVIĆ ORLIĆ

Predstavljamo vam novi brend, koji objedinjuje dugogodišnja iskustva tri operatera i koji vam nudi najbolje i moderne funkcionalnosti, upakovane u pakete sa dodatnim sadržajima.

Od 12. septembra 2022. godine, *Supernova je i zvanično brend čije su usluge dostupne svim postojećim korisnicima tri nekadašnja operatera, ali i svima onima koji žele nešto novo, brzo, moderno, atraktivno i napredno.

Novi *Supernova brend nastao je spajanjem i pripajanjem kablovskih operatera Elta-Kabel i Telrad Net kompaniji Blicnet te zajedno na bh. tržište donose modernu, naprednu i korisnički orijentisanu telekomunikacionu kompaniju.

NOVE PONUDE I MOGUĆNOSTI:

Kao dobrodošlicu u novi koncept kompanije, novi brend i nove mogućnosti, *Supernova je lansirala ponude koje uključuju niz pogodnosti pri izboru ove nove zvijezde na nebu bh. telekomunikacija:

Supernova digitalna televizija sa naprednim TV funkcionalnostima na većini najkvalitetnijih TV kanala:

- **gledaj ispočetka** - omogućava da sadržaj vratiš na početak emitovanja (dok još traje),
- **gledaj propušteno** - naknadno možeš da pogledaš sadržaj koji si propustio u terminu emitovanja (do 72 sata unazad), i
- **pauziraj TV** - pauziraj program i nastavi ga gledati kasnije.

Za kompletan ugođaj moderne televizije na raspolaganju su Superstar i Nick+ videoteka.

Supernova digitalna televizija dostupna je i na smart telefonima i tabletima preko mobilne aplikacije koja je uključena u pretplatu novih tarifa.

Supernova internet paketi donose još bržu internet vezu do čak 150 Mbps za preuzimanje podataka i 50 Mbps za slanje vaših fotografija, video-snimaka i svega ostalog što želite da podijelite sa drugima.

Nove tarife možete da udružite u **Supernova DUO i TRIO pakete** uz još veće pogodnosti.

MODERNI VIZUELNI IDENTITET:

Novi brend *Supernova prepoznacete i po supernovom, modernom vizuelnom identitetu, rebrendiranim vozilima, reklamnim materijalima i poslovnica širom regije.

KORPORATIVNA KAMPANJA:

Nova ponuda usluga predstavljena je kroz kampanju pod sloganom „**Stigla je *Supernova**“, kreativne zabavne TV spotove i radijske džinglove na medijima te zanimljive oglase na internetu.

Za detaljne informacije o Supernova tarifama kreiran je novi veb-sajt **www.supernovabih.ba**, otvoren 0800 30 630 besplatni broj, a za sve korisnike koji žele da koriste nove usluge pripremljene su interesantne pogodnosti i popusti.

Supernova je mjesto novih susreta, novih ponuda i novih mogućnosti!

Dobro došli u Supernovu!

m:

POSLOVNI SVIJET

SVJETSKI
DOGAĐAJI

TEMA BROJA

WEB 3.0

ZA VIZIJU NOVOG, BOLJEG INTERNETA

Web3 je internet nove generacije koji bi trebalo da unaprijedi verziju koju trenutno koristimo. Web3 nam neminovno donosi nešto novo, a to bi možda najbolje objasnio jedan tweet, koji kaže: „Web1 je bio samo za čitanje, Web2 je čitanje-pisanje, Web3 će koristiti za vlastito čitanje-pisanje.“

PIŠE: DANIJEL RADUJKOVIĆ

Mnogi tehnološki stručnjaci, kriptoentuzijasti i investitori koriste izraz Web3 kao pojam kojim će obuhvatiti sve inovacije koje će u skorije vrijeme unaprijediti internet, a naglasak će biti na decentralizovanosti, umjetnoj inteligenciji (AI) i ekonomiji koju pokreće blockchain tehnologijom i kriptovalutama.

Web3 je sloboda, demokratija i vlasništvo, ako je vjerovati njegovim zagovornicima, to je praktično idealistička verzija web-a izgrađena za korisnike.

Jednostavan opis za Web3 je da je to internet integrisan u blockchain-u ili internet gdje su kriptovalute i NFT ugrađeni u platforme koje koristimo. Složeniji, ali specifičniji način razmišljanja o njemu je kao o internetu u vlasništvu korisnika, a integracija blockchain tehnologije trebalo bi da dovede do egalitarnog interneta.

EVOLUCIJA OD WEB1 DO WEB3

Prva generacija interneta ili Web1 koristila se od devedesetih godina prošlog vijeka do početka 2000. Tada se na internet gledalo kao na sredstvo koje će demokratizovati pristup informacijama. Što se tiče korisničkog iskustva, stranice su većinom bile statične, bez mogućnosti za kvalitetnu kreaciju sadržaja.

To se promijenilo kada je došao Web2, koji trenutno koristimo. Statične web-stranice zamijenjene su interaktivnim sadržajem (koji mogu stvarati i sami korisnici), kojem ljudi mogu pristupiti na brz i jednostavan način. S njim su milijarde ljudi dobile pristup nevjerovatnim tehnologijama koje su olakšale život, a mnoge od njih bile su besplatne. Web2 doživio je eksponencijalan rast i to zahvaljujući inovacijama poput mobilnog pristupa internetu i društvenim mrežama.

Umjesto samo za čitanje, web je evoluirao u opciju za čitanje i pisanje. Prevlad su preuzele platforme za dijeljenje sadržaja koji su generisali korisnici koji su se uključivali u međusobnu interakciju. Web2 zaslužan je i za model prihoda koji se temelji na oglašavanju. Iako su korisnici mogli stvarati sadržaj, nisu ga posjedovali niti su imali koristi od njegove monetizacije.

Web2 je imao i negativne strane, od kojih se najviše ističe centralizovanost velikih kompanija poput Google-a, Amazon-a, Facebook-a, Twitter-a itd. Tehnološki giganti nastali su kako bi donekle uspostavili red na internetu. Centralizovanost je negativno uticala na startape, kreatore i mnoge druge grupe. Najjednostavniji primjer je kada Google ili Facebook promijene algoritam koji će uticati na vidljivost objave. Takve

promjene najčešće skraćuju vidljivost objava, što pogađa kreatore sadržaja, kompanije i male preduzetnike, koji moraju izdvajati više novca za oglašavanje ako žele komunicirati s većim brojem ljudi.

Centralizacija je indirektno uticala i na mnoge društvene napetosti, koje često možemo vidjeti u raspravama na društvenim mrežama, eksplozijom lažnih vijesti i pojavom botova koji svojim komentarima utiču na javno mnjenje. Upravo zbog ovih nedostataka intenzivirala se potreba za unapređenje interneta, a Web3 u kombinaciji sa blockchain tehnologijom i kriptovalutama nametnuo se kao rješenje koje će u potpunosti demokratizovati internet.

ŠTA JE WEB3?

Premisu Web3 skovao je suosnivač Ethereum-a Gevin Vud nedugo nakon pokretanja Ethereum-a 2014. Njegovim riječima, web zahtijeva previše povjerenja. To jest, većina web-a koji ljudi danas poznaju i koriste oslanja se na povjerenje poklonjeno nekolicini privatnih kompanija da djeluju u najboljem interesu javnosti. Trenutni internet je u vlasništvu samo nekoliko kompanija (od kojih najveće čine Facebook, Amazon i Google), što stvara e-feudalizam, u kojem se korisnici interneta muče na posjedima u vlasništvu šačice divovskih korporacija. Rješenje je Web3, koji koristi decentralizovanu tehnologiju za uklanjanje posrednika.

Zagovornici predviđaju da će Web3 poprimiti mnoge oblike, uključujući decentralizovane društvene mreže, video-igre koje nagrađuju igrače kriptovalutama i NFT platforme koje omogućuju ljudima kupovinu i prodaju dijelova digitalne kulture. Idealističniji kažu da će Web3 transformisati internet i uvesti novu digitalnu ekonomiju bez posrednika. Drugi vjeruju da je to distopijska vizija interneta koji se plaća za igru, u kojem svaka aktivnost i društvena interakcija postaju finansijski instrument koji se može kupiti i prodati.

Bitcoin blockchain je javna knjiga aktivnosti bitcoin mreže. Kako bitcoin nije u vlasništvu jedne kompanije ili osobe, ne izdaje ga centralno tijelo poput centralne banke. Umjesto toga, on je decentralizovan i mrežu održava globalna grupa ljudi koji upravljaju specijalizovanim računarima. Blockchain je ključna tehnologija, a decentralizacija je temelj cijele ideje.

KAKO WEB3 FUNKCIONIŠE?

Kada koristite platformu poput Facebook-a ili YouTube-a, vaše podatke prikupljaju, posjeduju i unovčavaju te kompanije. U Web3 vaši podaci su pohranjeni u vašem kriptonovčaniku. U interakciju s aplikacijama i zajednicama na Web3 ulazite putem svog novčanika, a svoje podatke ćete ponijeti sa sobom kada se odjavite. Poput vlasništva podataka, privatnost je ugrađena u vaš novčanik, koji je ujedno vaš identitet, a koji nije lako povezati s vašim pravim identitetom. Tako da, iako neko može vidjeti aktivnost vašeg novčanika, neće znati da je to vaš novčanik.

Najjednostavnije rečeno - četiri glavna elementa koja karakterišu Web3 su decentralizacija, registracija na stranice bez dodatne autorizacije, umjetna inteligencija i povezanost sa svim uređajima. Takođe, top četiri prednosti su: nema centralno tijelo, bolji protok informacija, efikasnije pretraživanje na internetu i poboljšano oglašavanje.

PODIJELJENA MIŠLJENJA

Ključni tehnološki akteri imaju dosta kritika kada je u pitanju Web3. Ilon Mask dao je nekoliko komentara na tu temu, a on smatra da se ovo „trenutno više čini kao marketinška poštapalica, nego kao stvarnost“.

Drugima se ne sviđa činjenica da su izgrađeni na blockchain-u, što ponekad može biti vrlo energetske intenzivno, doprinoseći emisiji ugljika i klimatskim promjenama. Takođe, postoji neizvjesnost o tome može li se pravi Web3 stvarno tehnički postići.

Budući da je internet koji sada imamo već loš u kontroli ovih problema, teško je reći da li bi Web3 bio bolji ili lošiji, ali zasad svakako ostaje tek neostvareni potencijal.

BIZ&TECH

GADŽETI KOJI SU PROMIJENILI DECENIJU IZA NAS

*Moderna tehnologija i internet stvari
olakšali su nam život, tako da je danas teško
zamisliti da neko kod kuće nema bar neki
gadžet – mobilni telefon, digitalni foto-
aparati, USB, laptop, kameru ili nešto drugo.*

PIŠE: DANIJEL RADUJKOVIĆ

Protekla decenija obilježena je brojnim tehnološkim inovacijama koje su nam bukvalno promijenile život. Toliko smo se navikli na te stvari da je teško pomisliti da se nekad živjelo bez njih. To se pogotovo odnosi na nove generacije, kojima je teško objasniti da do prije tridesetak godina ni svaka kuća nije imala fiksni telefon, a danas možemo obaviti video-poziv sa bilo kojom osobom na svijetu u bilo koje vrijeme.

ŠTA JE TO GADŽET?

Pojam gadžet vezujemo za male tehničke naprave ili aplikacije, programe, zatim objekte, uređaje koji imaju neku određenu specifičnu funkciju, pri čemu se moraju odlikovati ili dizajnom, originalnošću, novinom i dimenzijama ili jednostavno moraju da zadivljuju. Gadžeti su se najprije udomaćili u kuhinji - to su bile naprave poželjne u domu svake domaćice: sjeckalice, mašine za pranje, tosteri, mašine za peglanje itd. Potom se riječ „gadžet“ proširila i na sve ostalo.

Električni bicikli i romobili postali su svakodnevica. Sve više ljudi pomoću digitalnog ličnog asistenta naručuje namirnice, mnogi prate vitalne vrijednosti na pametnoj narukvici, a česta je pojava da upalimo svjetla i podesimo termostat prije nego što uđemo u kuću. Budućnost je postala sadašnjost, a ovi proizvodi su nam promijenili svakodnevicu u posljednjoj deceniji.

PAMETNI GADŽETI

Telefoni, čitači, satovi i slušalice postali su pametni i bežični, tako da je komunikacija evoluirala izvan mobilnih uređaja i ličnih računara. Poruke možemo slati putem tableta, glasovnih pomoćnika, pametnih satova i još mnogo toga. Uz internet bankarstvo na mobilnim uređajima odlazak u banku postao je bespotreban, kao i naručivanje prevoza i hrane. E-čitač može držati hiljade knjiga bez zauzimanja prostora i praktičan je zato što ga lako možete ponijeti na putovanja.

ELEKTRIČNA VOZILA

Čak se i automobili danas mogu smatrati gadžetima, a Tesla i Rimac pokazali su svijetu da električna vozila mogu biti konceptualna, ali i praktična, brza i vizuelno atraktivna. Električni romobili postali su nezaobilazno prevozno sredstvo u urbanim sredinama, tako da svaki dan srećemo sve više ljudi koji ih voze. Elektromotori su mehanički vrlo jednostavni i često postižu efikasnost pretvaranja energije od 90 odsto i mogu se precizno kontrolisati.

BESPILOTNE LETJELICE

Dronovi su se prije koristili strogo u vojne svrhe, a danas se bespilotne letjelice koriste na mnogo načina. Dostupne su bukvalno svima, pa njihova komercijalna upotreba sve više dobija na zamahu. Koriste se za isporuku malih predmeta, inspekcije industrijskih lokacija, nadzor infrastrukture, mapiranje, praćenje usjeva, hitne reakcije i sigurnosni nadzor.

KAMERE I VIDEO-SNIMAČI

Mobilni telefoni i kompaktne kamere omogućili su svakome da fotografiše i snima kada god to poželi. Recimo, popularne GoPro kamere dale su priliku sportistima da snimaju svoje avanture i da to dijele sa svojom publikom uživo. One se mogu montirati na bicikle, automobile ili koristiti pod vodom, a kvalitet je besprijekoran, pogotovo kada govorimo o amaterskom nivou. Video-gadžeti uveli su pravu revoluciju u ovaj sektor, a brzine preuzimanja 5G kreću se od oko 50 Mbps do 1,8 Gbps ili više. Što se tiče kapaciteta, dok 4G mreže mogu smjestiti nekoliko hiljada IoT uređaja po kilometru kvadratnom, 5G će obezbijediti brzu mrežnu povezanost za milione uređaja na istom području.

PAMETNI TELEVIZORI

Nezgrapni televizori sa katodnom cijevi i videoteke otišli su u zaborav. Pametni televizori su svakom novom generacijom sve pametniji, vizuelno atraktivniji i krcati su brojnim mogućnostima. Oni mogu prikazati kvalitet slike daleko iznad onoga koji smo imali ranije - TV standardne rezolucije prikazuje 720 horizontalnih piksela, dok je danas uobičajeno da televizori imaju 4K rezoluciju, što je 4.000 vodoravnih piksela. Tu su i novi 8K televizori sa ekranom koji sadrži 7.680 vodoravnih i 4.320 vertikalnih piksela, što ukupno čini otprilike 33 miliona piksela.

VIRTUELNA I PROŠIRENA STVARNOST VR/AR

Virtuelna stvarnost (VR) je stimulisano iskustvo sa scenama i objektima koji izgledaju kao stvarni. Percipira se putem naočala ili kacige za virtuelnu stvarnost. Danas se VR tehnologija ne koristi samo u sektoru igara, već i kao pomagalo za učenje u medicinskom i inženjerskom sektoru. U proširenoj stvarnosti (AR), naš svijet postaje okvir unutar kojeg se postavljaju objekti, a sve što vidimo u stvarnom je okruženju i možda nije strogo potrebno nositi dodatnu opremu.

BLOCKCHAIN

Tehnologija koja je u srcu bitcoin-a i drugih virtuelnih valuta, može efikasno, na provjerljiv i trajan način bilježiti transakcije između dvije strane, kao i programirati da se automatski pokreću transakcije. Godine 2009. pokrenuta je virtuelna valuta po imenu bitcoin. Ta tehnologija izrasla je od digitalne valute vrijedne nekoliko penija u novi stub globalnih ekonomskih sistema. Digitalni novčanik je nešto što ima svako ko prati tehnološke i finansijske trendove.

AI ASISTENTI

Razgovor s kućnim asistentom u obliku umjetne inteligencije postao je uobičajen zahvaljujući Amazon-ovoj Alex-i, glasovnom asistentu ugrađenom u njegove Echo uređaje. Ovo je idealno za upravljanje pametnim kućnim uređajima, reprodukcijom medija ili za brzu komunikaciju s prijateljima i porodicom. Uz Alex-u, koja je bila prva, tu su i drugi „pomagači“ koji rade po istom principu - Microsoft-ova Cortana, Apple-ova Siri, Samsung-ov Bixby i Google-ov asistent bez imena.

BIZ&TECH

HAKATON

SAVJETI KOJI ĆE VAM POMOĆI DA POBIJEDITE

Osnova recepta za dobar uspjeh u ovom hardverskom izazovu leži u kombinovanju različitih vještina

PIŠE: JELENA PRALICA

Prvi hakaton

Za prvi događaj pod ovim nazivom, ali i sa njegovom strukturom, slovi onaj s ciljem kriptografskog razvoja održan u Kalgariju, 4. juna 1999. Tada se 10 programera okupilo kako bi pronašli rješenje za pravne probleme usljed izvoznih propisa kriptografskog softvera iz SAD. Već sredinom dvijehiljaditih, hakatoni postaju sve učestaliji, jer ih kompanije počinju posmatrati kao način za brz razvoj novih softverskih tehnologija i pronalaženje novih područja za inovacije i finansiranje. Uostalom, kao produkt ovakvih izazova nastale su i neke velike kompanije, recimo, GroupMe, koji je 2010. započeo kao projekat na hakatonu na konferenciji TechCrunch Disrupt, a godinu kasnije ga je Skype kupio za 85 miliona dolara.

Nekoliko sati ili nekoliko dana. Za to vrijeme vaši obroci će biti „neformalni“, a i vrijeme za san ćete provoditi tu, ponekad u vrećama za spavanje. Ne možete djelovati zasebno, već kao neraskidiv dio tima.

Govorimo o hakatonu, događaju koji okuplja programere i druge uključene u razvoj softvera s ciljem da intenzivno sarađuju tokom projekta koji obično traje između jednog dana i sedmice.

Iskustva vičnijih u ovoj vrsti „okršaja“ pokazuju da se u hakatonu ne radi nužno samo o osvajanju prvog mjesta. Zanimljiv je i zato što pruža mogućnost da naučite nešto novo, uspostavite poznanstva i veze i, naravno, zabavite se. Upravo je to čest problem s kojim se suočavaju učesnici hakatona - usljed prevelike želje da zaposjednu tron, promaknu im druge navedene prednosti učestvovanja u ovom izazovu.

U kombinovanju različitih vještina i leži osnova recepta za dobar uspjeh na hakatonu. To znači da bi trebalo okupiti dobar tim pojedinaca vičnih različitim poslovima - programere, dizajnere, izlagače, menadžere, mentore i ljude sa dobrim komunikacijskim vještinama. Uz to, potrebna je i dobra ideja, ali i još bolja realizacija. Naravno, nije uvijek moguće ispoštovati sve ovo. Možda vaš tim nije savršen ili je tema hakatona veoma složena, pa nije baš jednostavno doći do dobrog koncepta.

E sad, postoji i nekoliko uopštenih savjeta koji će vam pomoći da budete što uspješniji u hakatonu, a navodimo ih u skladu s tim ako ste:

POČETNIK

Ako je u pitanju vaš prvi ili drugi hakaton, možda i ne znate šta bi sve trebalo da uradite ili kako vaše vještine mogu pomoći timu. Ne brinite! Odvojite vrijeme da naučite kako hakatoni funkcionišu, koje su njihove ključne komponente i koje vještine učesnici treba da imaju. Ne čekajte da vam neko da zadatke - zatražite ih, predložite ideje, razmišljajte timski. Pomozite saigračima u njihovim zadacima, vježbajte programiranje u parovima ili pregledajte dizajn i predložite ideje. Razgovarajte sa mentorima i tražite savjet ne samo o hakatonu, već i o ličnim/profesionalnim temama. Pogledajte koje alate koriste drugi učesnici i pitajte ih zašto preferiraju baš njih.

PROGRAMER

Očigledno ste već upoznati s nekim programskim jezicima, alatima i okvirima za pravljenje veb/mobilnih aplikacija. Hakaton možete koristiti da pokažete svoje vještine kodiranja i naučite nove jezike i domene. Fokusirajte se na učenje određenih segmenata, a istovremeno podijelite znanje i sa početnicima u vašem timu. Gledajte tutorijale, čitajte članke o najboljoj praksi. Koristite što više funkcija iz određenog segmenta da biste razumjeli prednosti i nedostatke njegovog korištenja, kao i načine primjene.

DIZAJNER

Na većini hakatona nema vremena za složena rješenja kodiranja. U stvari, ponekad najupečatljiviji dizajni pobjeđuju bez ikakve pozadinske implementacije. Kao dizajner, trebalo bi da se fokusirate na što bolji (drugačiji, inovativniji) korisnički interfejs. Dakle, pokušajte osmisliti dizajn za svoju aplikaciju koristeći različite alate ili sisteme kako biste dobili nekoliko različitih skica. Koristite alatke za izradu prototipa koje će simulirati „ponašanje“ prave aplikacije, naročito one koje ranije nisu korištene.

REPREZENTER

Svaki tim mora da delegira osobu koja će predstaviti njegov finalni proizvod javnosti. Osoba koja će izložiti ideju treba da počne da priprema prezentaciju od samog početka hakatona, jer će sudije vidjeti samo ono što govornik prezentuje. Dakle, morate ih sve ubijediti da je vaše rješenje najbolje. Zapamtite da je ključna jednostavna i jasna demonstracija! Da biste dobili maksimalnu korist od hakatona kao govornik, izlaganje možete vježbati pred saigračima, obrativši pažnju na držanje, gestove i način na koji izgovarate navedeno. Prolazeći kroz ove korake, postaćete samouvjereniji i ubjedljiviji, što su kvaliteti koji su ključni za sjajnog govornika.

MENADŽER

Budući da ste menadžer na hakatonu, morate da se prilagodite kratkoročnim projektima. Zadatke možete rasporediti članovima vašeg tima u zavisnosti od njihovih kapaciteta, pa se pobrinite da svi budu uključeni i da daju sve od sebe da postignu zajednički cilj. Pokušajte da organizujete sastanke svakih pet-šest sati da biste s timom razgovarali o ažuriranjima i narednim koracima. Takođe, dobra praksa je podjela zadataka na podzadatke kako bi se mogao pratiti proces implementacije. Uvjerite se da svi razumiju svoje dužnosti i da dobro obavljaju svoje zadatke.

MENTOR

Mentor hakatona je nešto kao profesor za sve učesnike. Vaša uloga je da probudite entuzijazam i pokažete svoju spremnost da pomognete. Pored toga, možete ojačati svoje znanje podučavanjem drugih stvarima u kojima ste dobri. Takođe, možete preporučiti najnovije alate i okvire s kojima ste već radili. Štaviše, možete podijeliti određene izazove sa kojima ste se suočili i iskustva o tome kako ste uspjeli da ih riješite. Koristite jednostavne metode objašnjavanja i uvjerite se da svi razumiju šta želite da kažete. Možete čak pripremiti prezentaciju koja će pokrivati glavne teme hakatona.

DOMAĆIN

Domaćin ima najznačajnije dužnosti i odgovornosti tokom hakatona. Kao organizatori, možete učiniti da ovaj događaj dobro prođe kako bi se učesnici dobro osjećali tokom, ali i nakon hakatona. Možete organizovati neke dodatne aktivnosti za zabavu, na primjer, interaktivne ili društvene igre, možda kvizove ili izazove. Takođe, pokušajte da obavijestite sve učesnike o svakoj fazi hakatona kako bi svi mogli da upravljaju svojim vremenom.

VOLONTER

Kao volonter, možete unutar sistema da pratite organizovanja hakatona. Uključite se u traženje partnera i fondova, mentora i govornika. Takođe, pokušajte da se uključite u što više aktivnosti da biste saznali šta najviše volite da radite. Možete isprobati svoje menadžerske ili komunikacijske vještine, prvenstveno kada razgovarate sa sponzorima i partnerima.

SPONZOR

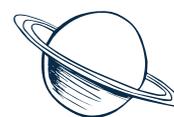
IT kompanije često podržavaju sponzorisanje hakatona. Ovo je saradnja na dobitku i za kompanije i za učesnike. Pojedinci se upoznaju sa politikom poslovanja u kompanijama i mogu se prijaviti za posao ili praksu. Kompanije, sa druge strane, mogu ponuditi posao talentovanim i vrijednim kandidatima. Takođe, česte su i simbolične nagrade za sve učesnike kako bi se svi osjećali nagrađeno.

BIZ&TECH

KUDA ĆE NAS ODVESTI RUDARENJE U SVEMIRU

Kao što planeta Zemlja sadrži naslage vrijednih resursa, isto važi za ostala planetarna tijela – Mjesec, Mars, asteroide i komete. To je privuklo pažnju istraživača, koji se nadaju da će jednog dana razviti svemirsku privredu.

PIŠE: DANIJEL RADUJKOVIĆ

deja zvuči zanimljivo na papiru, ali postoji dosta tehnoloških i naučnih izazova, pa će uspostavljanje rudarske industrije izvan Zemlje biti podvig. I pored toga, brojne kompanije razvijaju tehnologije za rudarenje van Zemlje i istraživanje svemirskih resursa. Dio fokusa naučnika prebacuje se na svemir, gdje su mogućnosti velike, ali brojne su i nepoznanice.

KORIŠTENJE RESURSA NA LICU MJESTA

Logistička i tehnološka strana priče prilično su komplikovane. Za početak, iskopavanje sirovina van Zemlje neće obuhvatiti transport na našu planetu. Ako želite uspostaviti trajnu ljudsku bazu na Mjesecu, biće potrebno da obezbijedite astronaute koji će živjeti u njoj. Drugo, resursi su izuzetno skupi za lansiranje sa Zemlje. Zato je realno da će se materijali iskopani u svemiru koristiti tamo.

Rudarstvo u svemiru moglo bi promijeniti upravljanje satelitima. Trenutna praksa je deorbitovanje satelita nakon 10-20 godina, kada im ponestane goriva. Cilj svemirskih kompanija je dizajniranje vrste satelita koja se može napuniti gorivom koristeći pogonsko gorivo prikupljeno u svemiru.

KOJE RESURSE MOŽEMO PRONAĆI U SVEMIRU?

Postoji nekoliko resursa koji su vrijedni i ima ih u izobilju. Neki asteroidi sadrže velike količine željeza, nikla, zlata i platine, koji se mogu iskoristiti za proizvodnju elektronike, ali i u građevinarstvu.

Lunarni regolit sadrži helijum-3, koji bi mogao postati vrijedan resurs. Očekuje se da na površini i ispod površine Mjeseca ima leda, koji bi se mogao koristiti za održavanje života ili kao pogonsko gorivo.

KAKO ČOVJEK PLANIRA KOPATI U SVEMIRU?

Naučnici i firme pokušavaju naći načine kako iskopavati resurse u svemiru, a jedan bi mogao biti kao na Zemlji. Mogli bismo rudariti lunarni regolit bagerom s kopačem na traci ili rudariti asteroid pomoću mašine za bušenje tunela.

Drugi prijedlog je mašina nalik vakuumu za povlačenje regolita uz cijev. Treća tehnika uključuje metodu biorudarenja, kojom bi se, uz pomoć specijalne bakterije, određeni minerali pretvarali u gas, što bi se sakupljalo i prenosilo pomoću sonde.

RUDARENJE U SVEMIRU VELIKI IZAZOV

Svemirski rudari moraće iznaći način da smanje rizike, a oni su brojni, kako tehnički, tako i ekonomski. Udaljenost između Zemlje i mjesta na kojem se rudari mogla bi igrati vrlo veliku ulogu. Dok signal poslat sa Zemlje putuje na Mjesec 2,7 sekundi, onaj poslat prema Marsu mogao bi putovati čak 40 minuta.

Rudarenje u svemiru trebalo bi da bude uglavnom automatizovano ili vođeno sa Zemlje, s obzirom na to da slanje ljudi u svemir obično košta i uključuje izazove. Problem je to što ni sistemi za rudarenje na Zemlji nisu potpuno automatizovani. Iako su svemirske letjelice slijetale na asteroide nekoliko puta, pa čak i uzimale uzorke - naša ukupna stopa uspješnosti slijetanja na asteroide i komete je niska.

U priču o rudarenju treba ubrojati uticaj na okolinu - rudarenje u svemiru možda će smanjiti potrebu za rudarenjem na Zemlji uz uslov da ono rezultira manjim brojem lansiranja ili da se sirovine vrte i iskoriste na Zemlji.

Tu je i pitanje hoće li zemaljske tehnike rudarenja uopšte raditi u vanzemaljskim okruženjima. Različita planetarna tijela imaju različite atmosfere (ako ih uopšte imaju), geologiju i elektrostatičko okruženje, te su načini na koje će ti uslovi uticati na rudarske operacije uglavnom nepoznati.

BIZ&TECH

SPREMITI NOVČANIK ZA METAVERZUM

Tehnologija je danas značajno prisutna u društvu, a pred nama je „novčanik za metaverzum“, koji kompanija Meta planira da razvije i koji bi mogao da promijeni način digitalnog plaćanja u budućnosti.

PIŠE: DANIJEL RADUJKOVIĆ

Facebook Pay nedavno je zvanično postao Meta Pay, a ova promjena predstavljena je kao prvi korak prema stvaranju novčanika za njihovu verziju metaverzuma. Tadašnja objava prvog čovjeka kompanije Marka Zakerberga u najvećoj mjeri bila je fokusirana na ono šta Meta planira da razvije - pomenuti „novčanik za metaverzum“. Zakerberg je rekao da kompanija radi na nečemu što će omogućiti korisnicima da upravljaju svojim identitetima, artiklima i načinima plaćanja u digitalnom svijetu, za koji Meta tvrdi da će postati naša budućnost. Jedna stvar s kojom su svi saglasni jeste da će metaverzum svojim dolaskom napraviti revoluciju u svijetu interneta.

ŠTA JE METAVERZUM?

Metaverzum možemo definisati kao digitalnu stvarnost koja kombinuje elemente društvenih mreža, onlajn igara, proširene stvarnosti, virtuelne stvarnosti i kriptovaluta pomoću kojih omogućuje virtuelnu interakciju. Očekuje se da će metaverzum postati virtuelno mjesto u kojem će ljudi pomoću personalizovanih avatara moći da obavljaju većinu aktivnosti kao u stvarnom životu, sa naglaskom na osjećaj iskustva stvarnog života, operativne ekonomije i interoperabilnost podataka.

KONCEPT METAVERZUM NOVČANIKA

Meta je u najavi rebrandiranja Meta Pay-a pomenula da istražuje kako bi iskustvo jednog novčanika moglo izgledati na polju plaćanja i čuvanja vašeg identiteta i digitalnih predmeta. Digitalni novčanik za metaverzum, prema najavama, trebalo bi da omogući ljudima da upravljaju svojim digitalnim stavkama, identitetom i plaćanjima. I dalje će korisnicima omogućiti transakcije na Facebook-u, Instagram-u, WhatsApp-u, Messenger-u i drugim podržanim platformama.

Najavljeni su specifični načini na koje će korisnici moći da koriste Meta Pay u metaverzumu. Zakerberg je najavio kako će kompanijin metaverzum novčanik omogućiti dokaz o digitalnom vlasništvu, a pomenio je kako se može koristiti za kreiranje i kupovinu digitalne odjeće, umjetnosti, videozapisa, muzike, iskustava, virtuelnih događaja i još mnogo toga. Takođe je istakao da će dokaz o vlasništvu biti važan, pogotovo ako neke od ovih predmeta želite ponijeti sa sobom na različite usluge.

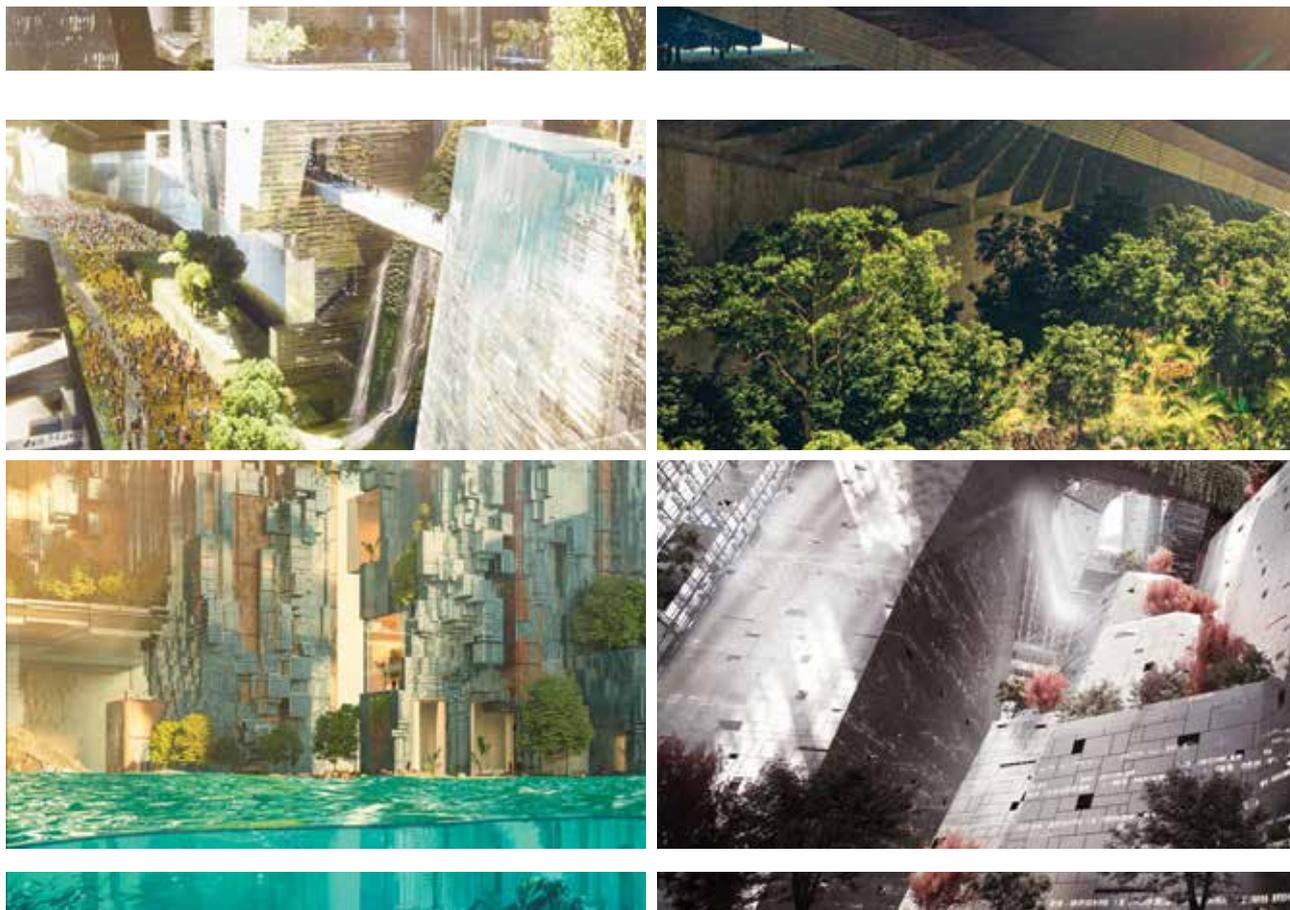
Nagovještavalo se da bi Meta u budućnosti mogla da uvede nezamjenjive tokene (NFT). Ovakav koncept novčanika, koji dokazuje da posjedujete digitalne predmete pomoću NFT-a, djeluje u velikoj mjeri kao kriptonovčanici. U Zakerbergovoj objavi uopšte nije spominjan blockchain, ali kompanija je nedavno radila na integraciji NFT-a u Instagram i Facebook. Ipak, nije pomenuto da li Meta planira zaista da izgradi svoj metaverzum koristeći kriptovalute ili će samo uzeti inspiraciju iz tog sektora.

Plan je da Meta novčanik bude interoperabilan, omogućavajući da svoju robu donesete u „bilo koje iskustvo metaverzuma“. Iako je Zakerberg priznao da nije siguran kako će izgledati interoperabilnost između kompanija, Meta je nedavno pomogla u formiranju grupacije za standarde s ciljem da se svi dovedu na isti nivo kada su u pitanju jezik i tehnologija vezana za metaverzum.

Ovaj novčanik vjerovatno nećemo vidjeti u nekom bliskom periodu, pogotovo ako je zamišljen da bude interoperabilan na osnovu standarda koji još ne postoje. To sve ipak ne sprečava kompaniju da u međuvremenu prodaje digitalne predmete.

BIZ&TECH

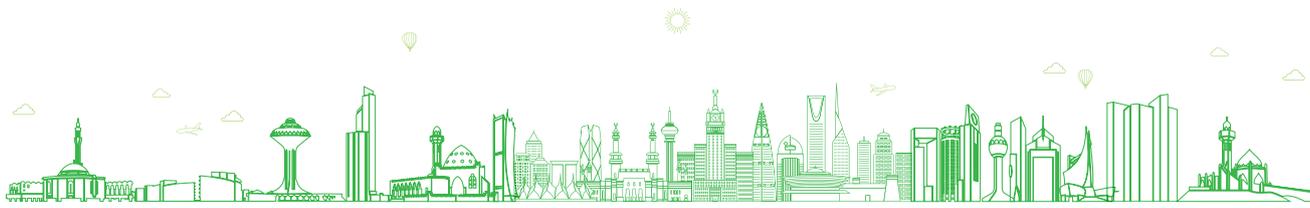
THE LINE

PAMETNI EKOLOŠKI GRAD U SAUDIJSKOJ ARABIJI

*U „zgradi“ dugoj 170 kilometara i širokoj 200 metara
trebalo bi da živi devet miliona ljudi*

PIŠE: BLAŽENKA CUCA

Na teritoriji Saudijske Arabije niče pravi futuristički grad, kakav smo do sada mogli vidjeti jedino u naučnofantastičnim filmovima.

Ovo jedinstveno mjesto na Zemlji, koje neće imati puteve, automobile niti izvore zagađenja, zove se The Line (Linija). Naziv je inspirisan njegovim izgledom, jer će biti smješten na prostoru dugom 170 kilometara, a širokom samo 200 metara. Uzdizaće se na čak 500 metara visine i imaće do 150 spratova. Zapravo, izgledaće kao jedna veoma duga zgrada, čiji spoljašnji zidovi stvaraju refleksiju poput ogledala.

Ovaj gradić usred pustinje, sa površinom od 34 kilometra kvadratna, trebalo bi da postane idealan dom za čak devet miliona ljudi. Vlasti Saudijske Arabije navode da će, koliko god neobično zvučala ideja o zajedničkom životu toliko mnogo ljudi na tako malom prostoru, The Line biti mjesto iz kojeg niko neće poželjeti da ode.

Naime, cijela ova priča bazira se na idejama o ekologiji i samoodrživosti, što danas, u vrijeme ozbiljnih klimatskih promjena, zvuči spasonosno. „Problem“ nedostatka ličnog prevoza u vidu automobila riješiće brze željeznice, tako da će vožnja s kraja na kraj grada trajati do 20 minuta. Da bi toliku udaljenost prešao za tako kratko vrijeme, voz će se kretati brzinom od 512 km/h, bar je tako planirano.

Tvorci ovog projekta navode da će stvoriti 100 odsto održiv transportni sistem sa nultim zagađenjem i istovjetnim vremenom čekanja. Ističu da će tako ljudi uštedjeti vrijeme za slobodne aktivnosti, ali i novac, jer neće morati da kupuju automobile, da plaćaju popravke, parking, gorivo... Takođe, ako ne bude puteva i automobila, manje će biti saobraćajnih nesreća.

Najavljeno je da će stanovnici imati preventivnu zdravstvenu zaštitu najvišeg nivoa te da bi uz sve te blagodati trebalo da žive duže. Za razliku od tradicionalnih gradova, u The Line-u će ljudi, njihovo zdravlje i kvalitet života biti na prvom mjestu.

Planirano je da sve funkcioniše na 100% obnovljivoj energiji, čak i industrija, a pored toga što neće biti izvora zagađenja, otvoreni prostor i okruženost netaknutom prirodom garanto-

vaće dobar kvalitet vazduha. Sve će se kontrolisati pomoću vještačke inteligencije, tako da bi ovo trebalo da bude pravi tehnološki raj.

The Line će se nalaziti na sjeverozapadu zemlje i imaće izlaz na Crveno more. Zemljani radovi na ovom projektu počeli su u oktobru prošle godine, kada se očekivalo da će se prvi stanovnici u The Line useliti već 2025. Kako ideja da jedno takvo zdanje bude izgrađeno i useljivo u tako kratkom vremenu zvuči potpuno nevjerovatno i laicima, realnija je informacija da je planirano da prva faza projekta bude završena 2030. godine.

Izgradnja bi, prema nekim procjenama, mogla koštati i do bilion dolara, a iz saudijske Vlade tvrde da će se to i te kako isplatiti, jer planiraju otvaranje 380.000 radnih mjesta. Koliko god sve pomenuto zvuči zanimljivo i obećavajuće, mnogi sumnjaju u to da će ovaj projekat biti tehnološki izvodljiv. Takođe, nije poznato kako bi bio riješen problem u slučaju požara. S obzirom na to da se radi o nečemu potpuno novom, što je tek u začetku, ne treba žuriti sa pohvalama i kritikama.

~~~~~

Projekat Neom, u okviru kojeg niče The Line, saudijska Vlada i Fond za javna ulaganja Saudijske Arabije (PIF), kojim predsjedava prestolonasljednik kraljevstva Mohamed bin Salman, podržali su iznosom od 500 milijardi dolara.

~~~~~

NASLOVI

PIŠE: JELENA PRALICA

Prvi proizvođač telefona koji je dodao satelitske poruke na svoje uređaje je...

Huawei. Pomenuta tehnologija će u početnoj fazi svakako biti ograničena na tekstualne i slikovne poruke, dok će glasovni podaci i pozivi uslijediti kasnije. Cilj satelitskog slanja tekstualnih poruka je da obezbijedi vezu za hitne slučajeve na mjestima bez signala, a ne način da budete u toku kada je riječ o grupnim razgovorima dok ste van dometa.

Lenovo

Naočare umjesto ekrana? Tehnološko rješenje nosi naziv Lenovo T1, a u pitanju su naočare kompatibilne s modernim smartfonima, tablet i laptop uređajima s USB-C priključkom.

Dodatnim adapterom moguće ih je povezati i sa iOS uređajima opremljenim Lightning Connector-om. Da ne bude zabune – ne radi se o VR ili AR rješenju, već se slika zasniva na mikro-OLED tehnologiji ekrana. Naočare Lenovo T1 krasi TUV Low Blue Light i TUV Flicker Reduced sertifikati te ugrađeni zvučnici. U Kini će biti dostupne krajem godine, a na ostalim tržištima tokom 2023.

Kompanija Xiaomi iz dana u dan unapređuje svoju tehnologiju i odgovara izazovima modernog života. Tako je u njihovim pogonima, tačnije u odjelu Robot Labs, nastao prvi humanoidni Xioami robot, nazvan CyberOne. Kao kombinacija uještačke inteligencije i sofisticirane mehatronike, ovaj robot je visok 177 centimetara, a težak 52 kilograma te fizički potpuno nalik čovjeku. Karakteriše ga i to što umjesto lica ima zakrivljeni OLED panel, pa svijet oko sebe percipira u 3D-u. Osposobljen je da koordiniše pokrete 21 zgloba, ali i da pokaže 45 ljudskih emocija i prepoznaje 84 vrste zvukova iz okoline.

Južnokorejska kompanija LG ulazi na NFT tržište i to na način da ove tokene uvodi na svojim LED i OLED televizorima. U praksi to znači da pokreće prodavnicu za trgovanje NFT tokenima direktno putem TV ekrana. Platforma će se za skladištenje digitalnih dobara oslanjati na Hedera mrežu, a koristiće novi Wallypto mobilni novčanik. Planirana je i funkcija odbrojanja, koja će korisnike obavještavati kada će biti dostupni novi NFT-ovi.

Što vam duže potraje vaš uređaj, dobijate bolje nagrade u sklopu (circular) pretplate... Ne, nije greška, iako na prvu vjerovatno nije baš najjasnije o čemu se radi. A radi se o tome da je Nokia uvela ekološku pretplatu, što u praksi znači da kompanija podstiče održiv način korištenja svojih smartfona i tablet uređaja na način da što ih korisnik duže zadrži, u zamjenu dobija određene nagrade. Istovremeno, uređaji iz ovog modela pretplate završavaju na reciklaži, odnosno u novoj upotrebi, ali i kao dio humanitarnih akcija za ljude u stanju socijalne potrebe.

SVJETSKI DOGAĐAJ

IFA 2022

SVETIONIK ZA PRIVREDU I TRŽIŠTA CIJELOG SVIJETA

Mnogi izlagači prijavili su neuobičajeno veliki broj poslovnih sastanaka tokom sajma, a uprkos svim globalnim izazovima, zabilježen je ogroman obim narudžbi proizvoda

PIŠE: BLAŽENKA CUCA

Na IFA sajmu u glavnom gradu Njemačke krajem dvadesetih godina 19. vijeka bili su izloženi prvi televizori, a 1928. godine na sajmu je predstavljena prava svjetska tehnološka senzacija – tokom manifestacije emitovan je jedan od prvih televizijskih programa.

IFA 2022, jedan od vodećih sajmova potrošačke elektronike na globalnom nivou, od 2. do 5. septembra pružio je priliku najvećim tehnološkim brendovima da u Berlinu predstave svoje proizvode, a posjetiocima da ih među prvima vide i isprobaju.

Na ovom značajnom sajmu, koji je ove godine održan 88. put, predstavljeni su najnoviji pametni telefoni, satovi, televizori, laptopi sa sklopivim ekranima, slušalice... kao i raznovrsni kućanski aparati nove generacije.

U ogromnom izložbenom prostoru Messe Berlin, u kojem je izlagalo više od 1.100 kompanija, noviteta je bilo na svakom koraku. O veličini sajma dovoljno govori i činjenica da su izlagači došli iz više od 40 zemalja svijeta.

U bogatom programu našle su se brojne prezentacije, panel-diskusije, kao i keynote predavanja, tako da su prisutni zaista imali u čemu da uživaju.

SAMSUNG

Izložbeni prostor Samsung Town na IFA 2022 bio je ispunjen Samsung-ovim najnovijim proizvodima i interaktivnim izložbama. Posjetioци su mogli da se upoznaju sa uređajima European Bespoke Home serije, Bespoke Infinite linije, da vide premi um ekrane visoke rezolucije kao što su Micro LED i Odyssey Ark, nadograđenu liniju mobilnih telefona koju čine uređaji Galaxy Z Flip4 i Z Fold4, pametni sat Watch5 i još mnogo toga.

HUAWEI

Kompanija Huawei predstavila je više novih uređaja, među kojima su pametni telefoni Huawei Nova 10 i Nova 10 Pro. Model Huawei Nova 10 Pro posjeduje zaista impresivne karakteristike, među kojima je dvostruka prednja kameru od 60 MP. Takođe, predstavljen je i pametni sat tog brenda Huawei WatchD, koji je osmišljen kao sveobuhvatni zdravstveni asistent.

HONOR

Uređaji kompanije Honor osvojili su brojne nagrade. Radi se o čak 35 nagrada koje dodjeljuju svjetski mediji, od čega je pametni telefon Honor 70 osvojio 22 priznanja u različitim kategorijama.

Honor 70 ima elegantan dizajn, prvi Sony IMX800 senzor i moćnu kameru, a posjeduje i Solo Cut Mode, koji nudi novi, vrhunski način stvaranja video-sadržaja.

HONOR 70 ^{5G}

SONY

I predstavljanje smartfona Sony Xperia 5 IV na IFA 2022 sajmu bilo je vrlo zapaženo. U pitanju je četvrta iteracija Sony-jevog vodećeg modela. Telefon, koji ima 6,1-inčni 120 Hz FHD+ OLED ekran, pokreće Qualcomm-ov procesor Snapdragon 8 Gen 1 SoC. Posjeduje dosta RAM-a i prostora za pohranu, što se i očekuje od telefona tog ranga.

LENOVO

I kompanija Lenovo imala je čime da se pohvali. Predstavila je svoju drugu generaciju laptopa sa sklopivim ekranom - ThinkPad X1 Fold Gen 2, na kojem nema bolnih tačaka njegovog prethodnika. Radi se o potpuno redizajniranom proizvodu, sa većim ekranom, koji dolazi sa Intel-ovim U9 procesorima 12. generacije. Predstavljene su i pametne naočare Lenovo Glasses T1, opremljene sa dva Micro OLED ekrana, pogodne za sadržaje proširene stvarnosti sa android, iOS, macOS i Windows uređajima.

HP

Kompanija HP proširila je Elite Dragonfly seriju novim članom - Elite Dragonfly Folio, koji je predstavljen u Berlinu. Laptop takođe dolazi sa Intel-ovim procesorima U-serije 12. generacije i 3:2 OLED ekranom. Posjeduje veb-kameru od 8 MP. Radi se o vrhunskom proizvodu koji se može koristiti na tri načina, kao laptop, sa ekranom prilagođenim za prezentacije te sa ekranom potpuno spuštenim na tastaturu, sa „licem“ okrenutom prema gore, tako da izgleda kao veliki tablet.

LG

Novi LG UltraGear OLED monitor za igre, koji je takođe predstavljen na sajmu u Berlinu, obećava fantastično iskustvo za igrače. Posjeduje ogroman zakrivljeni panel od 45 inča, odličan za „uranjanje“. Dolazi u WQHD (3440 x 1440) rezoluciji i omjeru 21:9 za vrhunsko igranje igara.

Takođe, posjeduje brzinu osvježavanja od 240 Hz, što je idealno za brzo igranje e-sportova.

AMD

Ova američka kompanija predstavila je novu generaciju desktop procesora - AMD Ryzen 7000.

Kompanija se može pohvaliti povećanjem IPC-a za 13 odsto, a L2 keš memorija je udvostručena na 1 MB, dok je TDP povećan na 170 W. AMD se, takođe, pohvalio boljom energetsom efikasnošću. Što se tiče memorije, AMD je odlučio da podržava samo DDR5, povlačeći DDR4 sa svoje nove AM5 platforme.

To su samo neka od brojnih poznatih imena koja su svojim proizvodima privukla pažnju posjetilaca i medija na ovogodišnjem IFA 2022 sajmu, koji se nakon trogodišnje pauze zbog pandemije virusa korona vratio kao vodeći svjetski događaj vezan za industriju potrošačke elektronike.

Organizatori navode da su prezadovoljni, jer je sajam posjetilo više od 161.000 ljubitelja tehnoloških dostignuća. Sa lica mjesta izvještavalo je oko 2.500 novinara, tako da su informacije sa sajma stigle do ljudi širom planete.

Mnogi izlagači prijavili su neuobičajeno veliki broj poslovnih sastanaka tokom sajma, a uprkos svim globalnim izazovima, zabilježen je ogroman obim narudžbi proizvoda.

Sajmom je zadovoljna i Franciska Gifaj, gradonačelnica Berlina, koja je navela da je, predstavljanjem inovacija i energetske efikasne tehnologije, IFA pokretačka snaga za privredu i tržišta širom svijeta.

„IFA 2022 je svojevrsni svetionik“, poručila je ona.

~~~~~

Da je zaštita životne sredine u fokusu najvećih tehnoloških giganata, pokazao je i sajam IFA 2022, na kojem je, između ostalih, Samsung predstavio mašinu za pranje veša koja štedi više od 70 odsto energije u odnosu na standardne uređaje. Takođe, Nokia je predstavila mobilne telefone čiji su dijelovi ekološki razgradivi.

~~~~~

BRENDOVI KOJIMA VJERUJEMO

INOVATIVAN U SVOJOJ SRŽI - HUAWEI Mate Xs 2

ULTRALAGAN, ULTRARAVAN I IZUZETNO IZDRŽLJIV

PIŠE: DARKO BAJIĆ

Otvorite budućnost veću nego što ste ikada zamišljali! Vrhunski telefon **Huawei Mate Xs 2** je uređaj naprednih funkcionalnosti i sa preklopnim ekranom u obliku krila.

Sa elegantnim kućištem, koje je omogućeno vazdušasto laganim dizajnom i inovativnim materijalima male težine, **Huawei Mate Xs 2** sigurno će stati u vaš dlan i u svaki džep.

Ovo je telefon koji se savija do kraja. Revolucionarna Falcon Wing šarka sa duplom rotacijom osigurava dosljednu kontrolu dužine punog ugla tako da **Huawei Mate Xs 2** postiže savršeno poravnanje između ekrana i šarke. Ovo je izuzetno izdržljiv model, koji je sa naprednom strukturom zaista napravljen da traje i da bude otporniji na padove i udare.

Na fantastičnom ekranu visoke rezolucije sve je brzo i glatko, ugodno za rad i gledanje. Kada je sklopljen, ekran je veličine 6,5 inča, a kada je rasklopljen 7,8 inča. Filmove, serije i ostali video-sadržaj posebno ćete doživjeti uz bogate zvukove koje proizvode ultratanki dvostruki stereo-zvučnici visoke amplitude.

Sistem kamera True-Chroma čini čuda na fotografijama koje imaju više svjetla, veći nivo detalja i autentične boje koje zadivljuju na prvi pogled. Trostruku kameru **Huawei Mate Xs 2** telefona čine moćna glavna kamera od 50 MP, ultraširokougona kamera od 13 MP i telefoto kamera od 8 MP za odlične snimke iz daljine.

Mirror Shooting režim daje pregled slike na sekundarnom ekranu, tako da svaki portret može biti savršen.

Briljantan u svakom pogledu, **Huawei Mate Xs 2** je kombinacija snažnih performansi, dugotrajne baterije i superbrzog 66 W punjenja.

Potražite ovaj uređaj u m:tel ponudi, jer ćete na poklon dobiti i odlični pametni sat **Huawei Watch GT3 Pro!**

Više informacija o premium preklopnom telefonu **Huawei Mate Xs 2** potražite na najbližem m:tel prodajnom mjestu, besplatnim pozivom na **0800 50 000** ili na adresi **mtel.ba**.

PRIČA O USPJEHU

MARK ZAKERBERG

OSNIVAČ FACEBOOK-A SADA RADI NA STVARANJU METAVERZUMA,
ČIJI KONCEPT TEŽI PRELASKU STVARNOSTI NA INTERNET

PIŠE: BLAŽENKA CUCA


~~~~~  
*Mark Zuckerberg je daltonista.  
Još u djetinjstvu je primijetio  
da ne razlikuje crvenu i zelenu  
boju, pa je iz tog razloga  
Facebook plave boje.*  
~~~~~

Mark Eliot Zuckerberg, tvorac Facebook-a, današnje kompanije Meta, jedan je od najbogatijih i najuspješnijih ljudi na svijetu.

Njegova svestranost i strast prema programiranju učinile su ga milijarderom u mladosti, ali ga bogatstvo nije promijenilo. Ne živi okružen luksuzom, posvećen je porodici i bavi se humanitarnim radom.

Rođen je 1984. godine u gradu Vajt Plejns, u državi Njujork. Otac mu je zubar, majka psiholog, a pored njega, imaju i tri kćerke. Još od djetinjstva zanimali su ga računari, ali i mnoge druge stvari. Bio je vrlo svestran. Obožavao je matematiku, učio starogrčki i latinski jezik, trenirao mačevanje, a od majke je naslijedio i ljubav prema psihologiji, koju je i studirao.

Na prvi kurs programiranja krenuo je sa 11 godina, da bi ga mentor vrlo brzo prozvao genijalcem. U to vrijeme osmislio je aplikaciju za dopisivanje ZuckNet, za očevu ordinaciju, koja se nalazila u njihovoj kući. U jednom od intervjua ispričao je kako je i zašto došao na tu ideju.

„Stomatolozi i higijeničari morali su da razmjenjuju podatke o pacijentima. Tako sam napravio sistem pomoću kojeg je otac mogao da komunicira s ljudima u različitim sobama, a takođe i da komunicira sa mnom i mojim sestrama na spratu

i nazvao sam ga ZuckNet. To je zapravo bila naša mala mreža, unutar Zakerberg kuće, i bilo je zabavno“, pojasnio je.

ZuckNet aplikacija bila je preteča servisa za razmjenu poruka, poput AOL Instant Messenger-a, koji je kasnije postao vrlo popularan. Iako nije uspio da ga nadmaši aplikacijom ZuckNet, Zuckerberg je to nekoliko godina kasnije učinio Messenger-om i WhatsApp-om, koji i danas imaju milijarde korisnika.

U srednjoj školi Zuckerberg je stvorio kompjuterski program za prepoznavanje muzičkog ukusa, koji je nazvao Synapse. Iako su Microsoft i AOL željeli da kupe Synapse i zaposle ga, on je to odbio. Aplikaciju je postavio na internet i omogućio besplatno korištenje. Ubrzo se upisao na studije psihologije na Harvardu.

Već tada je bio poznat kao vrstan pogramer, tako da nije iznenadilo što je na drugoj godini studija pokrenuo CourseMatch, koji je pomogao studentima na Harvardu da početkom svakog semestra izaberu željene predmete. Sljedeći projekat bio je FaceMash, koji mu je donio i probleme na fakultetu, jer su prilikom predstavljanja korištene fotografije studenata bez njihovog odobrenja.

Naime, na FaceMash-u, koji je nastao 2003. godine, bile su objavljene fotografije studenata, a korisnici su ocjenjivali njihov izgled. Taj sajt uklonjen je na zahtjev Harvarda, a od Zakerberga je zatraženo da se izvini.

Već 4. februara 2004. godine iz Zakerbergove sobe u studentskom domu na Harvardu pokrenut je Facebook, onlajn imenik za povezivanje ljudi na Univerzitetu. U realizaciji te ideje Zakerbergu su pomogli cimeri Kris Hjuž i Dastin Moskovic te prijatelj Eduardo Saverin. Tako je počeo njegov uspon, koji i danas traje. Facebook se već idućeg mjeseca počeo širiti, najprije na univerzitetu, zatim na srednje škole, da bi 2006. postao javan, otvoren za sve starije od 13 godina.

Kojom brzinom je rasla popularnost Facebook-a širom svijeta, najbolje pokazuje informacija da je u oktobru 2012. godine Facebook prešao milijardu aktivnih mjesečnih korisnika. Naravno, sa rastom mreže rasli su i njegova slava i zarada, tako da je već 2008. ponio titulu najmlađeg milijardera koji je sam stekao bogatstvo.

Jedan od važnijih poteza u njegovoj karijeri desio se 2012. godine, kada je Facebook za milijardu dolara kupio Instagram, a već dvije godine kasnije i WhatsApp, koji je plaćen čak 19 milijardi. Godina 2012. jedna je od najznačajnijih za njega i na privatnom planu, jer se tada vjenčao sa dugogodišnjom partnerkom Prisilom Čen. Upoznali su se devet godina ranije, dok su stajali u redu za toalet na univerzitetskoj zabavi. Njihovu vezu nisu obilježili skandali, a veliku pažnju javnosti privukla je informacija da je Mark svojoj budućoj ženi poklonio vjenčani prsten koji je koštao 25.000 dolara,

iako je tada njegovo bogatstvo procjenjivano na 19 milijardi dolara.

Da se ne radi o sebičnosti, nego o „skromnosti“ pokazalo je i njihovo vjenčanje, koje nije spektakularno najavljivano. Naprotiv, kada su ih posjetili, gosti nisu ni znali da će se te večeri vjenčati. Par ih je pozvao u njihovu seosku kuću u Palo Altu kako bi proslavili Prisilino zvanje doktora, da bi im, kada su se okupili, budući supružnici saopštili pravi povod susreta. Danas, 10 godina kasnije, i dalje su u braku, u kojem su stekli dvoje djece.

Iako privatni život drže podalje od očiju javnosti, velike simpatije ljudi širom svijeta osvajaju brojnim donacijama, a sam Zakerberg i pomalo neobičnim stavovima. Mediji su prenosili da mu je ormar pun gotovo istih odjevnih predmeta, što je on, navodno, pravdao nedostatkom vremena da se time bavi, a jedno vrijeme je jeo samo meso životinja koje sam ubije.

Tvorac Facebooka, koji nikada nije završio fakultet i koji ima „samo“ počasnju diplomu iz IT-ja na Harvardu, prošle godine saopštio je da budućnost ove mreže vidi u metaverzumu, čiji koncept teži prebacivanju stvarnosti na internet. Zbog toga je Facebook-u dao novi naziv - Meta.

Najavio je da će za puni razvoj metaverzuma trebati 10 do 15 godina, a s obzirom na to kojom brzinom napreduje razvoj tehnologije, nije moguće ni pretpostaviti koju ulogu i planove će tada imati ovaj filantrop i genije, čije poslovno carstvo danas vrijedi stotine milijardi dolara.

~~~~~

Godine 2010. potpisao je The Giving Pledge, zakletvu da će većinu bogatstva tokom života dati u humanitarne svrhe. Zajedno sa suprugom, proteklih godina donirao je milijarde dolara raznim ustanovama za različite projekte unapređenja školstva, zdravstva...

~~~~~

TESTIRAMO

PAMETNIJI NAČIN ČIŠĆENJA

- XIAOMI ROBOT USISIVAČ MOP 2 LITEA

*Pomoćnika za vaš dom potražite u m:tel
ponudi sa dvije pametne sijalice na poklon*

PIŠE: JELENA MAKSIMOVIĆ

Prepustite obavljanje kućanskih poslova pametnim uređajima, neka usisavanje i brisanje podova umjesto vas obavi **Xiaomi Robot usisivač Mop 2 Lite**.

Štedeći vam vrijeme i trud, ovaj samostalni usisivač pravi je majstor za čišćenje. Sa 25 senzora visoke preciznosti snima raspored, mapira putanju svog kretanja, prilagođava se složenom okruženju i vraća se na bazu na punjenje.

Xiaomi Robot usisivač Mop 2 Lite je sposoban da potpuno snimi kartu vašeg doma i temeljno ga očisti, zaobilazeći pritom prepreke i prelazeći neravnine i pragove ako su visine do 20 mm.

Robot kontrolirate pomoću aplikacije na svom pametnom telefonu. U bilo kojem trenutku možete provjeriti status čišćenja u realnom vremenu, zakazati novo čišćenje ili jednostavno upravljati robotom.

Sa svojim tankim dizajnom od 81,3 mm, može da čisti ispod većine namještaja, uključujući krevete, ormare i sofe, eliminišući prljavštinu koja se krije ispod, a da se ne zaglavi.

Izaberite mjesto na podu za njegovu bazu i po završetku posla on će se vratiti na punjenje i u stanju mirovanja čekati sljedeći zadatak.

Xiaomi Robot usisivač Mop 2 Lite opremljen je velikim nezavisnim spremnikom za prašinu od 450 ml i rezervoarom od 270 ml za vodu koju dozira po potrebi

kako bi podloga za brisanje bila adekvatno mokra, a da pod ne bude natopljen.

Praktičnog pomoćnika za vaš dom potražite u m:tel ponudi, gdje ovaj pametni uređaj dolazi sa dvije **Xiaomi Essential pametne sijalice** na poklon.

Više informacija o **Xiaomi Robot usisivaču Mop 2 Lite** saznajte besplatnim pozivom na **0800 50 000** ili na adresi **mtel.ba**.

MOBILNA

POKLONI NET!

Pozovi *100#

www.mtel.ba

korisnički servis 0800 50 000

NOTIFIKACIJE

PIŠE: MARINELA TALIC

” YouTube

Ova video-platforma konačno je omogućila android korisnicima da zumiraju video-snimke uz još jednu eksperimentalnu funkciju - Pinch to zoom, za zumiranje video-snimaka pokretima prstiju. Zasad je ova mogućnost dostupna samo YouTube Premium pretplatnicima, koji pomenutu opciju mogu pronaći ulaskom u meni sa podešavanjima, te u dio „Try new features“. Još nema informacija hoće li ona biti dostupna i korisnicima koji nisu pretplatnici. Inače, YouTube je nedavno predstavio još jednu novinu - traku popularnosti, na kojoj se može vidjeti koji dijelovi snimka su najzanimljiviji.

” Instagram

Instagram uvodi mogućnost da obilježite sadržaj koji vas ne interesuje, čime ćete izbjeći dobijanje neželjenog sadržaja za koji Instagram, na osnovu vaših aktivnosti, pretpostavlja da ih želite. Pored toga, moći ćete da spriječite pojavljivanje neprimjerenog (sensitive) sadržaja, ukoliko ne želite da vam „iskaču“ šakljive stvari. Moći ćete i da čitav jedan tip ili kategoriju sadržaja svrstate u Not interested, umjesto pojedinačnog označavanja. Predviđeno je i filtriranje pojedinih riječi koje se nalaze u heštegovima, a moguće je dodati i emotikone za koje želite da budu izbačeni iz onog što vam se prikazuje. Testna faza i dalje traje, te nije poznato da li će i kada ova opcija biti dostupna svim korisnicima.

” Twitter

„Circle“ opcija na Twitter-u sada je dostupna na globalnom nivou. Korisnici mogu sami odabrati krug od 150 ljudi koji mogu da vide njihove tvitove te na taj način zadržati privatnost. Ova funkcija će im omogućiti da stvore zajednicu i da imaju prostor u kojem mogu biti iskreniji u svojim porukama. Nakon testiranja u maju kompanija je saopštila da su rezultati „izuzetno pozitivni“ i da će opcija biti dostupna svima na iOS-u, android-u i Twitter veb-adresi. Istovremeno, kompanija je uvučena u pravnu bitku sa Ionom Maskom nakon što je milijarder odlučio da odustane od ugovora o preuzimanju kompanije, vrijednog 44 milijarde dolara.

” Facebook

Facebook je podijelio svoje planove o ažuriranjima u aplikaciji Messenger, koji se odnose na uključivanje podrazumijevane end-to-end enkripcije (E2EE) na platformi za časkanje Messenger. Ova funkcija trenutno se testira „između nekih korisnika“. Postavljanje end-to-end enkripcije kao podrazumijevane omogućiće značajno veću bezbjednost samoj platformi, što znači da Facebook neće moći da vidi sadržaj poruka svojih korisnika, kao ni treće strane, kao što su hakeri ili organi za sprovođenje zakona. Pored E2EE, najavljene su još neke funkcije poput „bezbjednog skladištenja“ i sinhronizacije izbrisanih poruka na različitim uređajima, testiranja mogućnosti opoziva slanja poruka te dodavanja šifrovanja porukama bez upotrebe ruku.

” TikTok

TikTok testira nove mogućnosti na svom feed-u, kako bi povećao lokalno pretraživanje i šoping. Ta nova opcija nazvana je Nearby. Ona se nalazi na glavnom ekranu pored postojećih opcija Following i For you. Odabirom Nearby opcije na feed-u će se prikazivati lokalni sadržaj. Ovo će zadovoljiti neke od potreba korisnika kako bi pretražili najbliži restoran, kafić, klub, najbližu prodavnicu i sl. Ovim potezom TikTok bi mogao uzeti dobar dio tržišta kompanijama kao što su Google, Instagram, Yelp i druge. TikTok testira i opciju Shop, putem koje korisnici mogu pretraživati i kupovati različite proizvode.

SOCIAL SPACE

VERO TRUE SOCIAL

(NE)OČEKIVANI POVRATAK?

PIŠE: GORANA BOŠNJAK

Ime ove mreže potiče iz italijanskog jezika i stavlja akcenat na istinitost i autentičnost, kao kontrast na ostale platforme koje su postale sve sem „društvene“. Vero svojim korisnicima pruža veću kontrolu nad publikom i feed-om te podstiče kreiranje kvalitetnog sadržaja, kao i kraći boravak na aplikaciji.

Da li ste već dobili poziv da se pridružite mreži Vero True Social? Ne, nije u pitanju novitet. Osnovao ju je libanski milijarder Ajman Hariri još 2015. godine, a pravu pažnju javnosti privukla je tek 2018. godine, kada se nakon Cambridge Analytica skandala javila potreba za alternativnom mrežom. Ta atraktivnost bila je kratkog daha, jer su se mnogi vratili na Facebook i Instagram, praštajući zloupotrebu podataka.

Zahvaljujući influenserima koji ga aktivno promovišu, Vero ponovo dobija na popularnosti. Da, možda je u pitanju marketinška kampanja, a možda su sve agresivniji oglasi i muke s algoritmima na popularnim mrežama došli na naplatu.

Registracija za prvih milion korisnika je besplatna, ali iako je taj broj odavno premašio pet miliona, ova aplikacija je i dalje dostupna besplatno na mobilnim, iPad i desktop uređajima. Iako se ne zna kada će pretplata početi, vjeruje se da neće prelaziti iznos od nekoliko dolara na godišnjem nivou.

Ako se registrujete, čekaju vas već viđene opcije. Možete pratiti profile koji vas zanimaju, lajkovati i komentarisati, ali i objavljivati fotografije, video-zapise, linkove te dijeliti lokacije ili preporuke za knjige, muziku i filmove.

Ali, šta je onda tu zanimljivo?

Pa, zamislite feed sa hronološki poredanim sadržajem, na kojem se nakon svakog trećeg posta ne pojavljuje reklama, a uz to nema iritantnih algoritama koji određuju šta vidite. E, to je Vero True Social - mreža bez algoritama i bez reklama, sa hronološkim feed-om, detaljnim opcijama za izbor publike pri objavljivanju i mjesto na kojem dobijate provjerene preporuke.

Kada je riječ o kreiranju sadržaja, imate mogućnost da ga podijelite sa grupom bliskih prijatelja, sa svim prijateljima,

konekcijama koje označite kao „poznanici“ ili sa pratiocima. Osobe koje vas ne prate ne mogu da vide vaš sadržaj te se tim potezom podstiče umrežavanje, ali i zaštita privatnosti. Dodatno, možete da filtrirate tipove sadržaja koje želite da vidite na svom feed-u, bilo da su to samo fotografije, filmske preporuke ili nešto treće, ali isto tako, možete blokirati prikazivanje određenog tipa objava pojedinih prijatelja, ako vam se, recimo, ne podudara muzički ukus. I još nešto - nema dosadnih preporučenih objava.

Vero je fokusiran na vizuelno iskustvo te će čak i objave u kojima preporučujete knjigu ili film automatski povući pozadinsku sliku. Izdvaja ga i tamna pozadina sa bijelim slovima, koja manje opterećuje vid korisnika. Ova platforma najviše privlači fotografe, jer pored odlične rezolucije, nema kropovanja - svi formati su poželjni. Da, možete uživati i u fullscreen landscape fotografijama!

Ali, da li je baš sve sjajno kao što zvuči? U prošlosti su pojedini korisnici izrazili zabrinutost da Vero automatski uzima pravo na njihov sadržaj, što su osnivači negirali, no danas, kao najveći problem izdvajaju botovske profile sa eksplicitnim sadržajem i nemogućnost blokiranja takve vrste sadržaja pri pretrazi, što čini ovu aplikaciju neprikladnom za maloljetnu populaciju.

Da li dodati Vero na listu postojećih platformi, zamijeniti neku njime ili ga prosto preskočiti - izbor je na vama.

INDUSTRIJSKI SOFTVER

PIŠE: SRĐAN BJELIĆ

Industrijski softver pronalazi sve veću upotrebu na globalnom IT tržištu. Sinergetske komponente u dijelu infrastrukture, sigurnosti, prostora "u oblaku" na raspolaganju su većini kompanija i evidentan je sve veći broj krajnjih korisnika.

Ko su glavni igrači na tržištu?

Microsoft, SAP, Siemens, Amazon, Oracle, Synopsys, IBM, ABB, Cadence Design Systems i drugi.

Krenimo redom, prošla godina donosi nam vodeću poziciju Microsofta u odnosu na prvoplasirani SAP u domenu industrijskog softvera prema cjelokupnom prihodu kako navodi iot-analytics.com. Ovoj činjenici doprinosi prije svega alati Microsoft Dynamics i Azure. Od četrnaest analiziranih kategorija, Microsoft je pripalo šest liderskih pozicija kao što je Cyberbezbjednost, infrastruktura i usluge „u oblaku“, podaci i analitika, usluga na terenu, virtualizacija i IIOT platforme. Što se tiče SAP-a, već prepoznatljivi ERP, SCM, HT i CRM izvedbe, tako od četrnaest analiziranih kategorija, liderska pozicija odlazi na upravljanje imovinom preduzeća, životnim ciklusom proizvoda, usluga na terenu, upravljanje proizvodnim operacijama i lancem nabavke.

Oracle u svom prepoznatljivom liderskom segmentu, pojavljuje se kroz ERP i SCM sisteme. Više od osam godina, Oracle nudi SaaS (Software as a service) rješenja, što je omogućilo širu dostupnost i fleksibilniji način relaizacije servisa. Siemens je skoro krenuo u ponudu softvera kao usluge, a kao lider se pojavljuje u šest obuhvata, automatizacija el.dizajna, CAD, upravljanje mašinom, životnim ciklusom proizvoda, proizvodnim operacijama, te IIOT platforme.

Synopsys u industriji čipova, zauzima lidersku poziciju EDA segmenta. IBM veliki dio isporuke zasniva na rješenjima u vezi imovine preduzeća, WebShare i sigurnosti, djeluje i kroz specijalizovane kompaniju „Kyndryl“ koja se bavi infrastrukturnim poslovanjem.

Top 10 kompanija u 2021. godini, prema izvoru iot-analytics.com.

Microsoft, SAP, Siemens, Amazon (AWS), Oracle, Dassault Systèmes, Synopsys, IBM/Kyndryl, Cadence Design Systems i ABB.

BRENDOLOGIJA

MOĆ SAMOMOTIVACIJE

Samomotivacija nas, ako je istina da su jedina ograničenja u našim životima ona koja sami sebi postavljamo, zaista može dovesti do ostvarenja svih naših ciljeva

PIŠE: BLAŽENKA CUCA

Često slušamo kako je na putu do uspjeha upornost važnija od talenta. Zapravo, iza upornosti se najčešće krije snažna pokretačka sila - samomotivacija.

To je onaj osjećaj koji dolazi iznutra, kada smo spremni i odlučni da učinimo nešto jer to zaista želimo, jer nam pričinjava zadovoljstvo i vjerujemo u uspjeh, a ne zato što nam to neko savjetuje ili to od nas očekuje.

Samomotivacija nas, ako je istina da su jedina ograničenja u našim životima ona koja sami sebi postavljamo, zaista može dovesti do ostvarenja svih naših ciljeva. To zvuči jednostavno i ohrabrujuće, ali u praksi često nije baš tako. Da jeste, svi bismo bili srećni i uspješni.

Nažalost, mnogima nedostaje samomotivacije da ujutro ustanu iz kreveta, da sprema posljednji ispit i završe fakultet, da rade na sebi kako bi mogli konkurirati za bolji posao... Iako je cilj realno blizu, ponekad se put do njega čini predugim i preteškim. Dakle, manjak samomotivacije može biti veliki problem, ali on se, tvrde stručnjaci, može riješiti.

Postoje dvije vrste motivatora - interni i eksterni. Interni su oni koji dolaze iznutra i najčešće su vezani za želju i ličnu potrebu za postizanjem uspjeha... Eksterni se odnose na spoljašnje faktore koji motivišu, poput nagrada ili kazni. Naime, težnja ka osvajanju priznanja, sticanju novca, svakako može biti snažan motivator. Isto je i sa kaznom i kritikom - težnja da ih izbjegnemo motivisaće nas da se više trudimo i budemo odgovorni.

Stručnjaci ističu da samomotivacija nije vještina s kojom se rađamo i da je možemo steći ako promijenimo način razmišljanja i izađemo iz svoje zone komfora. Ovo su neki od načina za jačanje samomotivacije:

VJERUJTE U SEBE

Prestanite biti previše samokritični. Ne analizirajte svaki svoj potez. Promijenite negativno mišljenje o sebi u pozitivno. Niste dobri u svemu čega se dohvatite? Niko nije, pogotovo na početku. Volite sebe i pružite sebi šansu. Pozitivnim razmišljanjem o sebi jačate unutrašnju motivaciju, koja vam daje snagu i volju.

POKRENITE SE

Samomotivacija raste kada smo u pokretu, bilo da se radi o treningu ili običnoj šetnji. Kretanje nam daje energiju koja pozitivno utiče na naš um i jača samopouzdanje.

IZAĐITE IZ ZONE KOMFORA

Ako nešto niste pokušali, ne možete znati da li biste u tome bili uspješni ili ne. Često bježimo od svega što je novo zbog straha da tome nismo dorasli. Radite na sebi i pomjerajte sopstvene granice. Probajte nešto drugačije. Ona stara „Ko riskira, profitira“ može i u ovom slučaju da se primijeni.

PREUZMITE KONTROLU NAD SVOJIM ŽIVOTOM

Samomotivacija je često teška, jer dolazi iznutra. Ako ne vodimo računa o problemima koji nas muče i sprečavaju da napredujemo, moguće je da počnemo kriviti druge za sopstvene neuspjehe. Naravno, bitno je imati podršku i ljude na koje se možemo osloniti, ali u suštini sve počinje od nas, od naše želje i uloženog truda. Zato je neophodno da imamo kontrolu nad svojim životom.

POVEŽITE CILJEVE SA SVOJOM SVRHOM

Ponekad nam se čini da smo suviše lijeni da se pokrenemo. Htjeli bismo štošta, ali nemamo volje da počnemo. To često nije lijenost, nego nedostatak odgovarajućeg cilja. Dakle, otkrijte šta je to što zaista želite da radite i postignete, što vas ispunjava i što bi vas zaista usrećilo, a nema veze s novcem i materijalnim stvarima. Sjetite se, savršen posao nije onaj koji donosi najveću zaradu, nego onaj koji radite s voljom i u kojem uživete, a kada je tako, ni zarada neće izostati.

INSPIRIŠITE SE USPJEHOM DRUGIH

Druženje sa pozitivnim, uspješnim ljudima i te kako može poboljšati našu samomotivaciju. Imati uzore u poslu i životu nikako nije negativna stvar. Upravo suprotno. Čak i čitanje inspirativnih citata i biografija uspješnih ljudi može nam biti vjetar u leđa na putu do uspjeha.

Koristite muziku

Muzika je lijek za tijelo i dušu. Ona pokreće, podiže raspoloženje i pomaže i u najtežim trenucima. Kada ste bezvoljni i demotivisani, pojačajte vašu omiljenu pjesmu bržeg ritma. Ona će rastjerati crne misli i dati vam snagu da nastavite gdje ste stali. Kad god ste u prilici, stavite slušalice u uši i koračajte lagano ka svom cilju.

An abstract painting with various colors and textures, including reds, oranges, yellows, and greys, with visible brushstrokes and layered colors.

m:

S DRUGE STRANE

U DOBROM DRUŠTVU

U DOBROM DRUŠTVU

PREDRAG TOŠIĆ

SLIKAMA I FOTOGRAFIJAMA OLAKŠATI LIJEČENJE PACIJENATA

*„Želim da svi koji neko vrijeme moraju da
provedu u bolnici gledaju u nešto ljepše.“*

RAZGOVARAO: DANIJEL RADUJKOVIĆ

Kako možete pomoći

Svi koji žele da učestvuju u akciji „Jedna slika za ljepši pogled“ i da pomognu mogu da se jave na mejl adresu pedjat80@gmail.com, na broj telefona 065/833-695 ili porukom na Facebook stranici – Jedna slika za ljepši pogled. Jedna slika ili fotografija može nekome olakšati liječenje ili boravak u bolnici.

Želim da svi koji neko vrijeme moraju da provedu u bolnici gledaju u nešto ljepše i na taj način, bar u mašti, pobjegnu na neko srećnije mjesto, poručio je profesor banjalučke Ugostiteljsko-trgovinsko-turističke škole Predrag Tošić, koji je pokretač akcije „Jedna slika za ljepši pogled“.

U želji da pacijentima bar malo olakša liječenje, profesor Tošić pokrenuo je akciju s ciljem da se prikupi više od 4.000 slika ili fotografija kako bi svaka bolesnička soba, čekaonica i hodnik u Univerzitetском kliničkom centru Republike Srpske (UKC RS) bili ukrašeni. Sam boravak u bolnici i činjenica da od nečega boluje kvari raspoloženje kod svakog čovjeka. Uz to, dok bolestan leži u bolničkoj sobi, stalno gleda u jednu tačku na zidu. Slika ili fotografija mogla bi da zaokupi pažnju pacijenta i da je tako, bar na neko vrijeme, skrene sa problema. To je Tošiću upravo bila zvijezda vodilja, jer je i sam iskusio bolničko liječenje, tako da je svaka pomoć dobrodošla.

„Prikupljamo slike, fotografije, boje i platna, a ako neko želi, moguće je donirati i skulpture koje bi krasile hol, hodnik ili čekaonicu na UKC-u. Iako su pred nama turbulentna i neizvjesna vremena, pozivam kompanije koje mogu i žele da se priključe ovoj akciji da me pozovu, da budu dio ove pozitivne priče“, istakao je Tošić u razgovoru za m:agazin.

Kako ste došli na ideju da pokrenete akciju „Jedna slika za ljepši pogled“?

Često provodim vrijeme u bolnici, u sobi, u čekaonici, i uvijek je tu neki prazni bijeli zid koji me pritiska dok čekam. Tako sam i došao na ovu ideju, da gledam, da svi koji moraju neko vrijeme provesti u bolnici gledaju u nešto ljepše i na taj način, bar u mašti, pobjegnu na neko srećnije mjesto.

Akcija traje već neko vrijeme. Da li ste zadovoljni do sada urađenim i koliko ste slika sakupili?

Do sada su UKC-u dostavljene 132 slike, a još 19 je prikupljeno nakon posljednjeg preuzimanja slika od strane kolega na UKC-u. Cilj nam je 4.000 slika i, naravno, bili smo svjesni na samom početku da će akcija trajati možda i koju godinu da bi se prikupile sve slike.

Ovakva akcija je jedinstvena, ali pred Vama je sigurno veliki posao?

Krenuli smo malim koracima, ali najbitnije je da ne posustanemo i ne odustanemo. Uradili smo mnogo, jer treba uzeti u obzir da su dosad sve bile donacije pojedinaca, dok još čekamo odgovore i učešće kompanija.

Koliko se ljudi javljaju da Vam pomognu da akciju završite kako ste planirali?

Najčešće se ljudi jave kada vide neku objavu u medijima, u tom trenutku se vijest proširi i zatim se javi nekoliko pojedinaca koji žele da se pridruže akciji i pomognu, zatim opet bude mali period bez donacija pa pokušamo aktiviranjem na društvenim mrežama da promoviramo rad i podstaknemo opet priču o akciji. Tada se opet javi neko sa željom da se priključi i bude dio ove priče.

Kako su na ovu akciju reagovali iz UKC-a? Kako su ovo prihvatili pacijenti?

Od same prezentacije ideje dobio sam pozitivne reakcije i potpunu podršku iz UKC-a. I dalje u potpunosti podržavaju ovu akciju. Većinom su to reakcije zaposlenih, koje su zaista pozitivne. Javljale su mi se i osobe koje su bile pacijenti i rekle da zaista podržavaju akciju te da smatraju da će pomoći svima koji borave u UKC-u.

Koliko ovakve stvari mogu, na neki način, da pomognu u liječenju?

Negdje sam pročitao da su rađena istraživanja i da slike zaista pomažu u liječenju. Koliko je to istina i koji procenti su u pitanju, ne znam. Ali jednostavno smatram, ako se negdje prijatnije osjećam, onda se brže i lakše mogu oporaviti. Ako posmatram neku sliku vedrih boja i tema, meni je ljepše, bude mi prijatno, i odmah svaki bol lakše podnesem. Zato vjerujem da ova akcija može svima pomoći.

Ko su autori slika? Da li mogu da Vam se jave amateri koji vole slikati i da poklone neku od slika ili fotografija?

Autori slika i fotografija su amateri i profesionalci, djeca od nekoliko godina do osoba u penziji. Svako od njih prenese svoje emocije u sliku, koje zatim tu lijepu energiju puste u krug bolničkih zidova. Oko 90 odsto doniranih slika do sada je od amatera. Ljudi koji ne umiju da slikaju kupe sliku, poklone neku iz svog doma ili doniraju boje i platna koja zatim prosljedim djevojci Mariji, koja je donirala preko desetak slika i ponudila se da naslika slike za sve one koji doniraju boje i platna.

Da li postoje neki kriterijumi u odabiru slika i da li imate savjete ljudima koji namjeravaju da se uključe u akciju?

Zamolim donatore da obrate pažnju na to da slika bude vedra (sa nekim veselim bojama i vedrim temama) i da bude na platnu ili uokvirena, da možemo da je postavimo na zid, jer, nažalost, nemamo sredstava da kupujemo okvire. Desilo se nekoliko puta da smo dobili slike bez okvira, ali zbog nedostatka sponzora, takve slike više ne preuzimamo, jer ih ne možemo uokviriti.

Da li možda imate u planu da ovu akciju proširite i na ostale bolnice u Srpskoj?

Mislim da svako u svom gradu može da pokrene ovakvu akciju, ja sam se fokusirao na Banjaluku iz prostog razloga što tu živim. Dobili smo nekoliko slika i fotografija iz Trebinja, Prnjavora, Dervente, Čelinca i Prijedora. Ja bih zaista volio da se akcija proširi na sve gradove u Republici Srpskoj.

TALENTI

ANASTASIJA IGNJATIĆ

ŠAMPIONKA U SVIM KATEGORIJAMA

RAZGOVARAO: PREDRAG LAKETA

Rođena je u Banjaluci 2. marta 2006. godine. Završila je drugi razred Gimnazije, jezički smjer, odličnim uspjehom. Svira klavir, uči strane jezike i igra tenis.

Višestruka je šampionka Republike Srpske i BiH. Osvojila je državna prvenstva u svim kategorijama. Ove godine dvostruka je pobjednica Prvenstva BiH u konkurenciji juniorki do 16 i 18 godina, čime je zaokružila sve domaće titule. Na međunarodnoj sceni postigla je veliki uspjeh 9. jula 2022. godine osvajanjem ITF (International Tennis Federation) turnira u Sarajevu i na najbolji način se kandidovala za vrhunska ostvarenja u Evropi i svijetu. Članica je FED kup reprezentacije BiH (Bili Džin King).

Imaš 16 godina i mnogo interesovanja. Kako uspijevaš pomiriti sve obaveze i svakodnevne naporne treninge?

Jednostavno, volim tenis! To je poseban sport koji traži veliki trud i posvećenost, ali nudi i ogromnu sreću i zadovoljstvo. Ne bih se mogla zamisliti bez tenisa. Već deset godina treniram i imam osjećaj da nikada neću prestati. Počela sam igrati kao djevojčica. Zainteresovala sam se gledajući uspjehe naših teniserki i tenisera tako da sam od početka znala da i ja mogu dobro igrati. Tenis je savršena igra. Svaki pokret mora biti savršen da biste pobijedili. Počinjem shvatati da je i u životu tako. Kako odrastam, vidim da je mnogo stvari oko mene slično. Da biste bili uspješni, morate znati, imati kondiciju, planirati, razmišljati i na kraju imati i sreće!

Moj dan je potpuno ispunjen, od šest do 22 časa, navikla sam se, imam plan rada i jednostavno nikada ne razmišljam koliko je to teško ili lako.

Da li kod nas postoje uslovi da se kvalitetno trenira i stigne do vrhunskih rezultata?

Nažalost, mi smo siromašna zemlja tako da mi je od samog početka teško obezbijediti kvalitetne uslove za rad. Iskustvo koje sam stekla igrajući domaće turnire, turnire u Srbiji, Hrvatskoj, Crnoj Gori, a posebno na velikim evropskim takmičenjima je neprocjenjivo. Morate igrati najbolje turnire da biste bili u toku i imali osjećaj koliko vrijedite. Često nisam mogla, uprkos postignutom rejtingu, da se prijavim na turnire na kojima sam željela igrati, jer nije bilo sredstava. Mislim da bih postigla mnogo bolje uspjehe da je to bilo moguće! Imam sreću da moj trener Saša Dragičević živi i radi u Banjaluci, da me od samog početka podržava i kvalitetno radi sa mnom. Mnogo vjeruje u mene i to mi je, uz porodičnu podršku, najvažnije. Ponekad znam biti nestrpljiva, jer želim da postignem savršen udarac, da se odlično krećem i poentiram kad god zamislim! Tu je trener od velike važnosti, jer me uporno vraća na suštinu i nudi mi odgovor na sve probleme koji se pojave u toku treninga i mečeva. Istina je da mora postojati povjerenje između trenera, roditelja i nas igračica. To je veoma važno.

Na terenu ste sami, ali ponekad je dovoljno da znate da postoji neko ko vas podržava... Odnedavno imam i kondicionog trenera Dejana Rađenovića, koji je takođe profesionalan i koji mi je mnogo pomogao da se dobro pripreim i da čuvam svoje tijelo. Uz njegovu pomoć daleko bolje koristim svoje fizičke mogućnosti. Shvatila sam da je to veoma važan dio tenisa, a mislim da tu ima još mnogo prostora da se razvijam.

Kakva je atmosfera na takmičenjima, da li se družiš sa ostalim teniserkama, koliko je to važno i da li su moguća prava teniska prijateljstva?

Mnogo mi je lijepo kad putujem! Bila sam u Češkoj, Italiji, Turskoj, Njemačkoj i u svim susjednim zemljama, u lijepim gradovima i na još ljepšim teniskim terenima. Dva ili tri puta sam izborila učešće na turnirima u Moskvi, ali zbog korone i ovih drugih događaja, nažalost, nisam otišla! Turniri su otkazani, a svi su mi pričali da je tamo fantastično! Ja sam uvijek imala drugarice i drugove i u školi i u tenisu! Naravno da uvijek želim pobijediti, tenis je takav, daješ sve od sebe i na terenu nema mnogo druženja, zapravo ne bi bilo korektno miješati te dvije stvari kad se igra!

Prirodno je da se najviše družim s kolegicama iz reprezentacije BiH, ali sam u dobrim odnosima i sa svim drugim igračicama. Mnogo su mi drage kolegice iz Crne Gore, iz Srbije, Hrvatske, Makedonije, ali i iz drugih zemalja. Sve ih dobro znam s turnira. Lijepo se družimo kad god smo u prilici! Mi smo generacijski veoma bliske i uvijek se obradujem novim susretima.

Kakvi su ti planovi za kraj ove sezone i narednu godinu?

Ovo je presudno vrijeme za moju tenisku karijeru! Sada se odlučuje da li ću uspjeti da ostvarim svoj cilj i budem dio svjetskog tenisa! Osjećam da mogu. Želim još pojačati treninge i maksimalno se posvetiti tenisu. Mnogo sam napredovala posljednje godine, sigurnija sam, fizički jača, smirenija, a nadam se da će moja porodica, trener i svi koji me podržavaju biti uz mene! Plan je da igram ITF turnire i da se takmičim u profesionalnoj konkurenciji. Sada počinje ozbiljna, kako se u tenisu kaže, „priča“ i vjerujem da ću uspjeti. Voljela bih da mogu ostvariti sve planove odlazaka na turnire, tako da je u procesu i traženje najboljih mogućnosti za nastavak moje karijere.

Tu je i škola. Većina mojih vršnjakinja iz Evrope, koje su dobre igračice, odavno ne ide redovno u školu, snalaze se na različite načine, slično je i kod nas! Ja vjerujem da i

dalje mogu pomiriti te dvije stvari! Zahvalna sam i mojim profesorima u Gimnaziji, koji su do sada imali razumijevanja, a ja nikada nisam zloupotrebjavala njihovo povjerenje. Drago mi je da su to prepoznali. Čudno je da su sve teniske sudbine i putevi slični, mnogo je problema, ali na kraju opstaju samo oni koji vjeruju u sebe i koji mnogo rade, oni koji su dobri teniseri i dobri ljudi.

Želimo ti mnoge sreće i uspjeha i da nas obraduješ novim trofejima!

Hvala vam, meni je svaka podrška veoma važna. Želim svaki dan da napredujem, tenis je takav. Ne smijete dugo odsustvovati s terena, teško se nadoknađuje propušteno vrijeme. Srećna sam kad me ljudi primijete kao perspektivnu i dobru igračicu, onda se još više trudim! Zato volim ovaj sport i želim što duže da igram.

HILJADU RIJEČI

ANJA ANDRIĆ

KREIRA TORBE UKRAŠENE REPRODUKCIJAMA
REMEK-DJELA SLAVNIH SLIKARA

RAZGOVARALA: BLAŽENKA CUCA

Na greškama se uči, kaže stara narodna poslovice, a za Anju Andrić iz Pala, koja izrađuje predivne unikatne torbe koje krase reprodukcije remek-djela najpoznatijih slikara, one su i izazov.

Rođena Sarajka, po struci profesorica Engleskog jezika i književnosti, navodi da je greška ponekad najbolja stvar koja može da joj se desi, jer onda mora da smisli kako iz toga da izvuče ono najbolje. Oduvijek je, kaže, voljela da crta i slika, a svoju kreativnost i poznavanje tajni krojačkog zanata pretvorila je u zabavan posao.

„Po završetku fakulteta upisala sam se na kurs za modelara u Beogradu. Imala sam osnovno znanje o šivenju i rad na šivaćoj mašini mi je oduvijek bio zanimljiv, pa me je zanimalo da naučim nešto više i o krojenju. Nakon kursa za modelara radila sam pola godine u fabrici za tekstil. Mislim da se nikada ne bih mogla sama natjerati da toliko mnogo vježbam da šijem sama kod kuće. To mi je mnogo značilo da steknem vještinu i rutinu tako da mi sada sam proces šivenja ne oduzima puno vremena“, navodi Anja Andrić i dodaje da je na ideju da izrađuje torbe došla vjerovatno zbog toga što su joj one omiljeni i skoro pa jedini aksesuar.

Kako voli da slika, prve komade od teksasa oslikala je akrilnim bojama.

„Tako je vjerovatno i došlo do ideje da kreiram torbe na kojima će biti slike svjetski poznatih slikara. Takođe sam oslikavala svilene marama, ali nikada nisam planirala da ih plasiram na tržište, jer koliko god da uživam u tom procesu, mislim da od mene to mnogo bolje rade akademski slikari i njima treba prepustiti taj dio posla“, navodi ova umjetnica, koja sada torbe izrađuje od kanvasa.

U pitanju je izdržljivo, čvrsto platno na kojem se inače štampaju reprodukcije slika.

„Veoma je zahvalno za rad. Naročito mi se kod ovog materijala sviđa kako platno izgleda nakon određenog vremena, kada se od nošenja izlomi i slika malo izbljedi. Dobije neki šarm“, govori ona i dodaje da voli savršeno nesavršene stvari.

Omiljene su joj duboke torbe, cekeri, koje svakodnevno nosi, a inspiraciju za neke druge modele pronalazi svuda - na ulici, internetu... Navodi da zapravo sve što primijeti i što joj se dopadne upakuje na svoj način. Sve voli da radi sama, od pronalaženja slike, dizajniranja, slanja u lokalnu štampariju, krojenja, šivenja, fotografisanja, objave na Instagramu i uređivanja stranice, a najviše vremena provede u istraživanju, učenju... Ipak, sve se to isplati, jer uloženi trud daje rezultate.

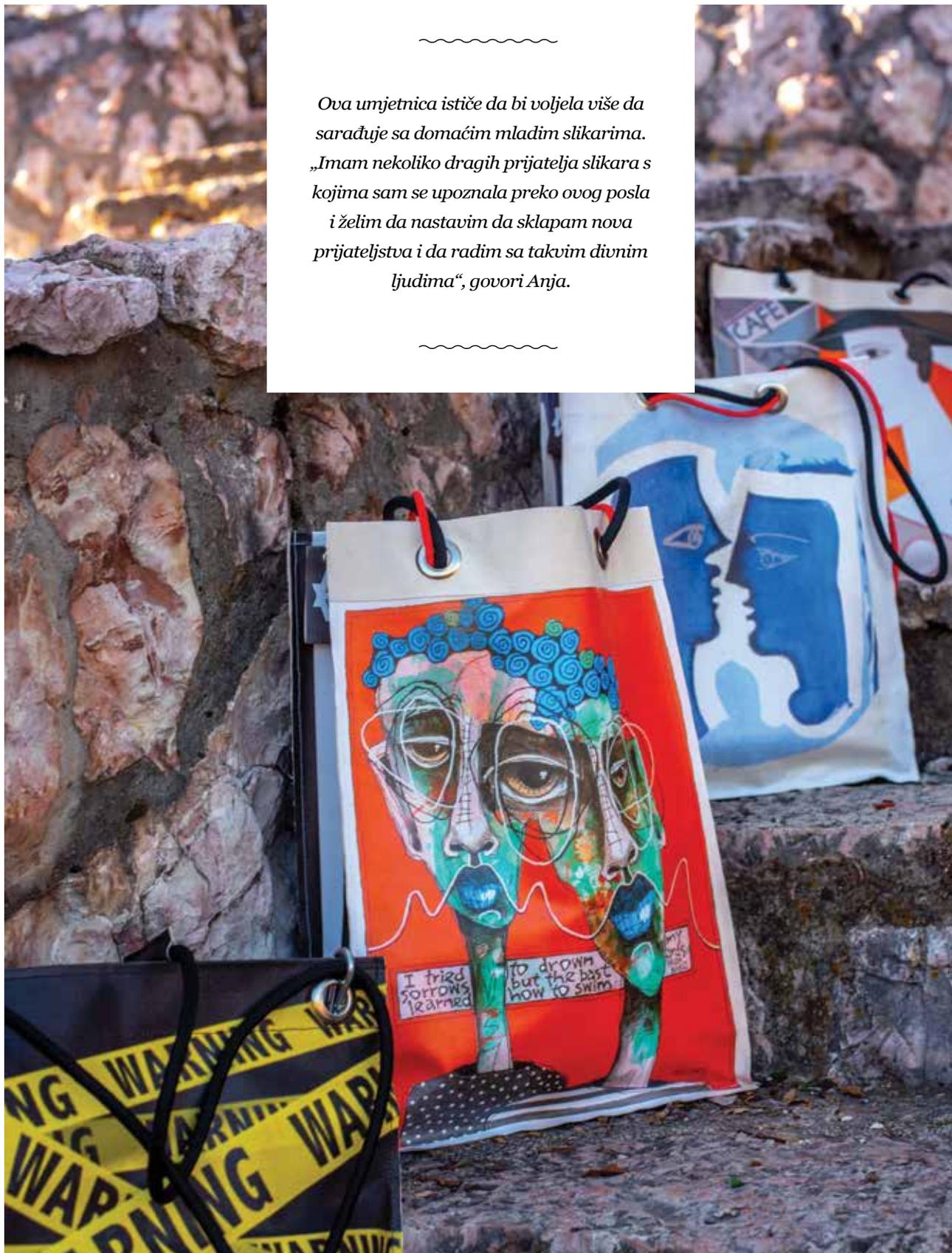
„Prezadovoljna sam tempom kojim se posao širi. Kako napredujem ja, napreduje i on. Sada su torbe izložene u Galeriji Plus u Banjaluci i, naravno, kupuju se preko moje Instagram stranice anja_andric“, dodaje ona.

~~~~~

Ova umjetnica ističe da bi voljela više da saraduje sa domaćim mladim slikarima. „Imam nekoliko dragih prijatelja slikara s kojima sam se upoznala preko ovog posla i želim da nastavim da sklapam nova prijateljstva i da radim sa takvim divnim ljudima“, govori Anja.

~~~~~

M: BLOG DONOSI

Više čitajte na
<https://blog.mtel.ba/poslovna-konferencija-izazovi-i-buducnost-poslovanja/>

POSLOVNA KONFERENCIJA „IZAZOVI I BUDUĆNOST POSLOVANJA“

Učesnik, kao i sponzor održavanja poslovne konferencije „Izazovi i budućnost poslovanja“, ove godine bila je i kompanija m:tel.

U Banskom dvoru u Banjaluci, 20. septembra 2022. godine, u organizaciji Unije poslodavaca Republike Srpske, održana je konferencija u okviru realizacije projekta „Doprinos organizacija civilnog društva poboljšanju uticaja preduzetništva na socio-ekonomski razvoj BiH - EISE“.

Cilj konferencije je da se kroz dijalog poslodavaca, predstavnika Vlade Republike Srpske, akademske zajednice, institucija i stručnih organizacija prepoznaju ključni ekonomski i socijalni izazovi, kao i pravci ka stvaranju produktivne i socijalno pravedne zajednice.

U okviru konferencije održane su četiri panel-diskusije sa različitim temama poput „Sinergija 2 - Novi memorandum o zajedničkim politikama Vlade RS i UPRS“, „Nova poslovna realnost - rizici i prilike“, kao i „Energetska stabilnost - preduslov ekonomskog rasta“.

Jedna od tema odnosila se na „Ljudski kapital u eri automatizacije i digitalizacije“, čiji uvodničar je bio Bojan Šćepanović, Menadžment centar Beograd. O ovoj važnoj temi razgovarali su dr Zoran Stojiljković, profesor na Fakultetu političkih nauka u Beogradu i predsjednik Sindikata Nezavisnost Srbija, Dejan Jokić, izvršni direktor

za finansije kompanije m:tel, Predrag Zorić, predsjednik Udruženja poslodavaca metalske industrije i direktor Kolektora CCL, Laktaši, te Ivan Radukanović, HR direktor Bekamenta.

Na panelu su se mogla čuti mišljenja i osvrti, između ostalog, na pitanja da li digitalizacija i automatizacija predstavljaju šansu ili izazov, da li i kako se sprovodi reforma obrazovnog sistema u skladu sa vremenom, ali i o ulozi poslodavaca u razvoju ljudskih resursa.

Među panelistima su se našla neka od vodećih imena iz oblasti privrede Republike Srpske i regiona, a konferenciju su otvorili predsjednik Vlade Republike Srpske Radovan Višković i predsjednik Unije poslodavaca Srpske Saša Trivić.

Više čitajte na
<https://blog.mtel.ba/jelena-trivan-mtel-stabilna-firma-koja-ostvaruje-veliku-dobit/>

JELENA TRIVAN: M:TEL STABILNA FIRMA KOJA OSTVARUJE VELIKU DOBIT

Generalna direktorka kompanije m:tel Jelena Trivan istakla je, govoreći za Bloomberg Adria na predstavljanju ove medijske kuće u Sarajevu, da je m:tel, uprkos nepovoljnim međunarodnim okolnostima, stabilna firma koja ostvaruje veliku dobit.

„Nemamo brigu za svoje poslovanje, jer naš najveći kapital su naši ljudi i naša infrastruktura“, rekla je Trivan i dodala da je m:tel kao kompanija pokrila cijelu BiH, između ostalog, novim smart rješenjima koja su dostupna m:tel korisnicima.

Precizirala je da je u prvih šest mjeseci ove godine, uprkos velikom odlivu stanovništva iz BiH, uvećan broj korisnika, čime je povećana i kompletna korisnička baza.

„Imamo sve više servisa i uskoro lansiramo Supernovu kao novi brend, a tu je i ON TV, kao mobilna televizija koju je moguće pratiti na cijeloj teritoriji BiH. Isto tako, imaćemo visoko profilisanu ponudu za stabilnije kupce te za mlade i penzionere“, precizirala je Jelena Trivan i najavila nove akvizicije i poslovne poduhvate u narednom periodu. Pozdravila je medijski projekat Bloomberg Adria, za koji je sigurna da će tačno, istinito i ekonomski pouzdano obrađivati ekonomske informacije, pogotovo u vremenima kada, kako je istakla, političke elite nerijetko manipulišu ekonomskim pokazateljima.

Svečanoj promociji medijskog projekta Bloomberg Adria u Sarajevu, između ostalih, prisustvovali su Zoran Tegeltija, predsjedavajući Savjeta ministara BiH, Senad Softić, guverner Centralne banke BiH, i brojni drugi predstavnici javnog života BiH.

Više čitajte na
<https://blog.mtel.ba/jelena-trivan-mtel-stabilna-firma-koja-ostvaruje-veliku-dobit/>

NA 28. SARAJEVO FILM FESTIVALU NAGRAĐENE SERIJE TELEKOMA SRBIJA

Osvajanjem nagrada na ovogodišnjem Sarajevo Film Festivalu (SFF), kompanija Telekom Srbija dobila je još jednu potvrdu kvaliteta iz regiona kada je riječ o produkciji serijskog i filmskog sadržaja.

Zanimljivost sadržaja Telekoma Srbija prepoznata je i kroz čak 27 nominacija u različitim kategorijama, a regionalni produkcijski lider predstavio je i svoje buduće projekte koji su oduševili publiku.

„Telekom Srbija nastavlja misiju internacionalizacije svojih serija i popularizacije domaće kinematografije. Činjenica da kreiramo serije koje su gledane na pet kontinenata daje nam vjetar u leđa da budemo još bolji i kreativniji i da svake godine pomjeramo granice kvaliteta produkcije promovišući tako naš region kao plodno tlo za stvaranje kvalitetnog sadržaja“, izjavio je Vladimir Lučić, generalni

direktor kompanije Telekom Srbija.

Za „Srce Sarajeva“, nagradu festivala, bilo je nominovano čak sedam projekata Telekoma Srbija u svim kategorijama - „Besa 2“, „Ubice moga oca 5“, „Čudne ljubavi“, „Blok 27“, „Složna braća 2“, „Močvara 2“ i „Crna svadba“. Najveći broj nominacija, u do sada najjačoj konkurenciji, samo je jedna od potvrda najvišeg kvaliteta produkcije Telekoma Srbija.

Telekom Srbija nastavlja sa proizvodnjom vrhunskog sadržaja, pa su predstavnice ove kompanije Marina Garović i Jasmina Lakobrija s autorima serija predstavile neke od budućih projekata produkcije Telekoma Srbija, kao što su serije „Volja sinovljeva“, „Bunar“, „Šetnja sa lavom“, „Poseta“, „Pasjača“ i „Nemirni“. Pozitivne reakcije publike nedvosmisleno ukazuju na to da se s nestrpljenjem očekuju novi projekti i da će u budućnosti možda neki od njih biti glavni pretendenti za nagrade ovog festivala.

Dvadeset osmi Sarajevo Film Festival i ove godine okupio je najuspješnije predstavnike filmske industrije iz regiona i svijeta, s ciljem međunarodne promocije regionalnih filmova, talenata i budućih projekata. Tokom osam dana trajanja festivala, više stotina medijskih i televizijskih stručnjaka i kritičara svjedočilo je velikom uspjehu produkcijske kuće Telekoma Srbija i uživalo u najnovijim dostignućima regionalne i svjetske kinematografije.

Više čitajte na
<https://blog.mtel.ba/nokia-i-telekom-srbija-mtel-verifikuju-600-gbit-s-opticku-mrezu-duzu-od-600-km/>

NOKIA I TELEKOM SRBIJA/M:TEL VERIFIKUJU 600 GBIT/S OPTIČKU MREŽU DUŽU OD 600 KM

Nokia je danas objavila uspješno testiranje brzine prenosa od 600 Gbit/s na optičkim transportnim mrežama Telekoma Srbija i m:tel-a, na dužini većoj od 600 km, između Banjaluke i Beograda.

Za test je korištena oprema Nokia 1830 PSS (Photonic Service Switch), koju pokreće njegov PSE-Vs čipset, i postavljen je temelj za budući rast, čime bi se zadovoljile potrebe za malim kašnjenjem u saobraćaju visokog kapaciteta, koji omogućuje transport 100 GE i 400 GE servisa.

Pored konekcija dugog dometa od grada do grada, Telekom Srbija će instalirati familiju uređaja 1830 PSS (PSS-16 i PSS-8x) u dva nova regionalna prstena, da bi obezbijedila sljedeću generaciju mreža visoke skalabilnosti, zasnovanih na multipleksiranju po talasnim dužinama (WDM), za potrebe svojih rezidencijalnih i poslovnih korisnika.

„Ponosni smo na naše stalno partnerstvo sa Telekomom Srbija i podržavamo grupu u ostvarivanju njene strategije za održavanje vođstva na tržištu telekomunikacionih servisa i sadržaja u regionu Balkana“, naveo je Nikolas Almendr, VP, Europe Nokia Optical Networks.

Izvršni direktor za tehniku Telekoma Srbija Đorđe Marović i izvršni direktor za tehniku m:tel-a Milan Aleksijević rekli su: „Nastavljamo da investiramo u najnoviju WDM tehnologiju da bismo našim korisnicima pružili usluge u rješavanju potrebe za većim protokom saobraćaja, zahtjeva za manjim kašnjenjem i agilnošću u konfiguraciji saobraćaja.“

U probnom periodu preko postojeće OTN/DWDM mreže m:tel - Telekom Srbija, Nokia je demonstrirala prenos signala kapaciteta 600 Gbit/s na dužini većoj od 600 km, koji se sastoji od 6 span-ova, preko C-F ROADM čvorišta. Konfiguracijom signala preko 100 GHz WDM kanala postojeće OTN/DWDM mreže, Telekom Srbija i m:tel će imati mogućnost da maksimalizuju kapacitet, performanse, kao i operativnu efikasnost, pritom snižavajući TCO za transportnu mrežu.

Više čitajte na

<https://blog.mtel.ba/twitter-uvodi-mogucnost-dijeljenja-tvitova-direktno-na-instagram-ili-snapchat/>

TWITTER UVODI MOGUĆNOST DIJELJENJA TVITOVA DIREKTNO NA INSTAGRAM ILI SNAPCHAT

Ova opcija sada stiže na android telefone, a već dugo je dostupna na iOS verziji i Twitter tvrdi da se često koristi.

Twitter Support zvanično je otkrio da android aplikacija Twitter-a uskoro dobija istu ovu funkciju koju iOS verzija ima već neko vrijeme i popularna je kod korisnika.

Radi se o mogućnosti dijeljenja tvitova sa Twitter-a direktno na druge platforme: Instagram ili Snapchat, a u grupu će biti dodat i LinkedIn i to za oba operativna sistema.

Na pojedinim tržištima, kao što je Indija, Twitter testira i opciju dijeljenja tvitova na WhatsApp. Ovo je iskorak za mrežu koja je bila prilično zatvorena za konektovanje i ukrštanje sadržaja sa drugim servisima.

Podsjećamo, Twitter trenutno testira edit tweet opciju kako bi korisnici mogli da isprave greške u tvitovima.

„Izmijenjeni tvitovi pojavljivaće se sa posebnom ikonicom i vremenskom oznakom, kako bi korisnicima bilo ukazano da nije u pitanju originalni tvit“, naveli su iz kompanije.

Takođe, nova je i circle opcija, koja korisnicima omogućava da neke tvitove zadrže u krugu ljudi koje korisnik odabere.

Više čitajte na

<https://blog.mtel.ba/kursevi-i-kvizovi-na-youtube-u/>

KURSEVI I KVIZOVI NA YOUTUBE-U

U skladu sa namjerom da na platformu uvede više edukativnih funkcija, YouTube će omogućiti kreatorima sadržaja da nude strukturirane video-kurseve.

Ako usluga zaživi, kreatori ne bi morali usmjeravati svoje pratioce na druge sajtove ili aplikacije gdje se prodaju kursevi.

U YouTube-u navode da će autori moći kurseve naplaćivati ili omogućiti besplatan pristup. Zanimljivo je da plaćeni kursevi neće imati oglas i moći će biti emitovani u pozadini. Beta verzija biće dostupna sljedeće godine u SAD i Južnoj Koreji.

Druga novost su kvizovi, takođe u okviru nastojanja YouTube-a da se edukativni sadržaj obogati. Biće omogućeni kao dodatak kursevima, jer će autori kao opciju moći u kvizu provjeravati znanje onih koji su odgledali kurs.

Kursevi u beta verziji stižu u narednim mjesecima, a svi YouTube kreatori koji imaju community karticu moći će da koriste opciju „Kviz“ sljedeće godine.

YouTube je najavio i novi player za obrazovne aplikacije pod nazivom Player for Education, koji će biti lišen oglasa, preporuka i linkova. Ova platforma će unaprijediti iskustvo Google učionice, a pojedine američke kompanije i obrazovne ustanove već su počele da je koriste.

Više čitajte na

<https://blog.mtel.ba/google-mape-dobile-ekoloski-prihvatljivu-navigaciju/>

GOOGLE MAPE DOBILE EKOLOŠKI PRIHVATLJIVU NAVIGACIJU

Google je odlučio da proširi svoj ekološki režim rutiranja mapa i učini ovu funkciju još moćnijom u desetinama evropskih zemalja tako što će omogućiti da odaberete eco-friendly rutu putovanja na osnovu vrste goriva koje troši vaše vozilo.

Funkcija, koja je prvobitno lansirana u SAD i Kanadi prošle godine, označava rute na kojima trošite manje energije.

Od sada će biti dostupna korisnicima u „skoro 40“ evropskih zemalja, uključujući Francusku, Irsku, Poljsku,

Španiju i Veliku Britaniju (u Njemačkoj je predstavljena prošlog mjeseca).

Google, takođe, dodaje mogućnost da informiše aplikaciju Mape da li vaš automobil ima dizelski, gasni, hibridni ili električni pogon, tako da može da pronade najefikasniji put na osnovu tipa vozila i tako pruži preciznije procjene koliko je ekološki efikasnija ruta kojom idete.

Sistem je zasnovan na informacijama preuzetim iz Nacionalne laboratorije za obnovljivu energiju (NREL) američkog Ministarstva energetike i Evropske agencije za životnu sredinu.

Ti podaci kombinovani su sa onima koje Google mape prikupljaju preko vještačke inteligencije, odnosno modela mašinskog učenja koji analizira koji automobilski pogon je najzastupljeniji u datim regionima.

Na osnovu prikazanih modela, ovo bi moglo značiti da će ljudi sa dizel automobilima biti usmjeravani duž autoputeva velike brzine, gdje će njihovi motori biti najefikasniji, dok neko sa hibridnim ili električnim vozilom može dobiti prijedloge da vozi onim ulicama u kojima će moći bolje da iskoristi prednosti regenerativnog kočenja (koje puni bateriju strujom).

U ROMINGU

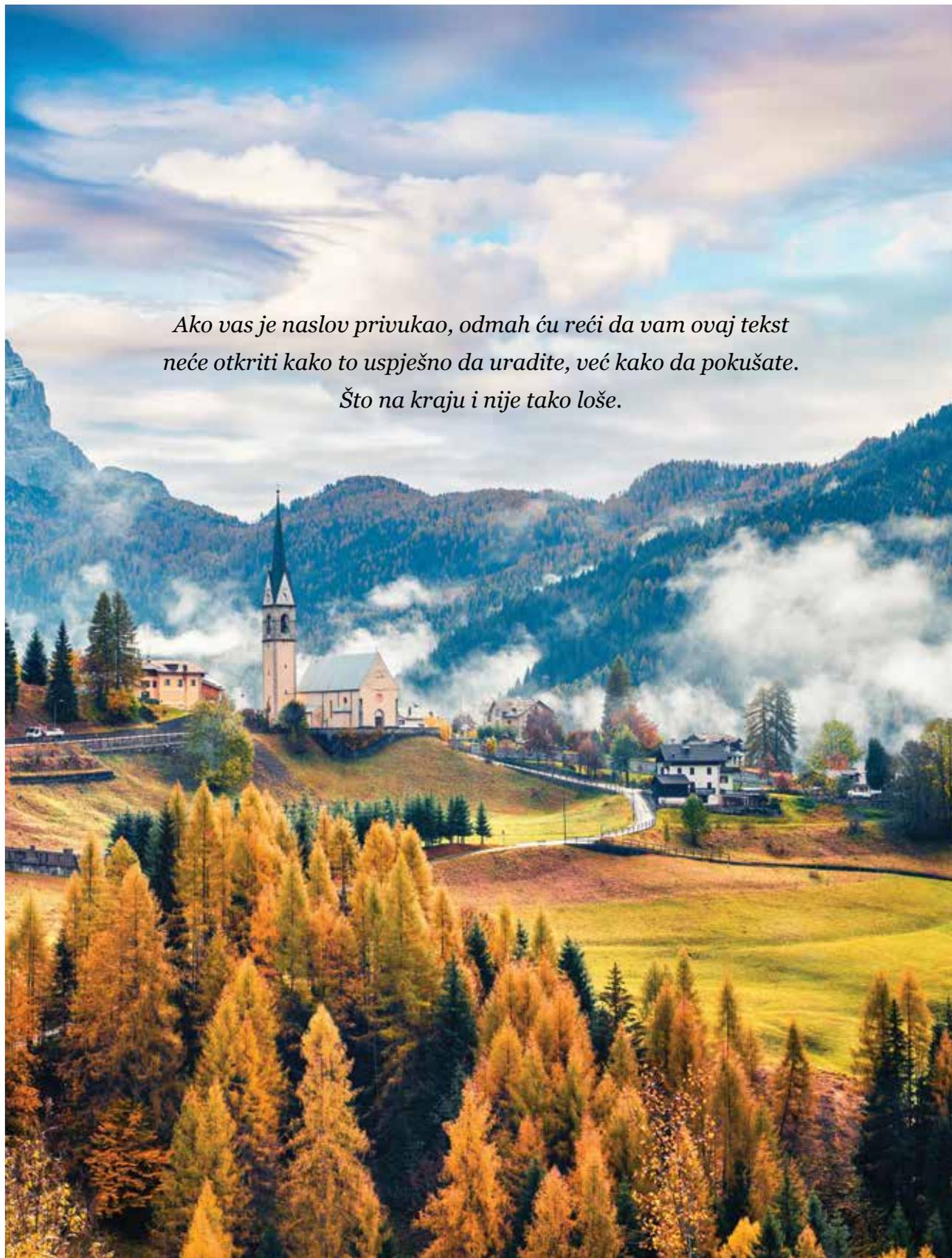
*Kako pokušati
obiti Italiju za
10 dana*

PIŠE: SNJEŽANA NOVAKOVIĆ

m:agazin

Ako vas je naslov privukao, odmah ću reći da vam ovaj tekst neće otkriti kako to uspješno da uradite, već kako da pokušate. Što na kraju i nije tako loše.

Prve redove ovoga teksta iskoristićemo da izrazimo zahvalnost Aerodromu u Mahovljanima, koji je za dvije godine došao do broja od preko 10 evropskih destinacija. A mi ćemo za Milano.

Tačnije, letimo za Bergamo, aerodrom koji je na otprilike sat vremena vožnje udaljen od Milana.

Sa Centralne stanice u Milanu možete se prebaciti u svaki dio grada, potreban vam je samo internet i osnovno poznavanje korištenja Google mapa. Svi termini za gradski prevoz, bilo da idete metroom, autobusom ili tramvajem, tačni su u minutu.

U zavisnosti od toga koliko dugo ostajete, karte za gradski prevoz kupite u tabakeriji, kojih ima na stanicama, a možete ih kupiti za više dana, da ne razmišljate koliko puta i čime se voziti.

No, sada nećemo puno pričati o Milanu, jer idemo na voz za Veronu.

Veronu svi predstavljaju kao grad istorije i umjetnosti, a njene ulice to i potvrđuju.

Ona se kroz istoriju ističe kao jedna od najvažnijih tačaka Italije. Osnovana je u prvom vijeku p.n.e., a procvat je doživjela u 13. i 14. vijeku i kao dio Venecijanske republike između 15. i 18. vijeka. Do danas je zadržala izvanredan broj spomenika iz antičkog, srednjovjekovnog i renesansnog perioda, koji su očuvani u svojoj punoj slavi do današnjeg dana.

Najsnažniji utisak definitivno ostavlja Arena, smještena na trgu Pjaca dela Bra. Stara vijekovima, sasvim je očekivano da su spoljni zidovi do određenog nivoa oronuli, ali njena unutrašnjost je netaknuta. I dan-danas Arena je mjesto održavanja najvažnijih kulturnih manifestacija, festivala i pozorišnih predstava. Savršena je za veće provedeno istražujući njene antičke zidine i sanjarenje pod zvijezdama.

Na samo pet minuta šetnje od Arene smješten je i Stari dvorac, koji je izgradila dinastija Dela Skala, a danas služi kao muzej. U njemu ćete steći pravi uvid u prošlost Verone i njenu bogatu i zanimljivu istoriju. Takođe, sadrži i vrhunsku zbirku djela italijanskih umjetnika kao što su Karpačo, Tintoreti i Pizanelo.

Poslije ušuškane i bajkovite Verone, treba vremena da se naviknete na Milano. Urbani, moderni, užurbani centar Lombardije dokaz je da Italija nisu samo renesansne građevine i da se obrisi ovih gradova mijenjaju od 19. vijeka uticajem modernih trendova.

Svi znaju da je Duomo di Milano nezaobilazna atrakcija, ali spisku tome šta običi dodajte još i Breru - umjetničko srce grada, koja očarava svojom atmosferom, malim zanatskim radionicama i neobičnim trgovinama rukotvorina.

Jedan od najljepših zalazaka sunca koji ćete vidjeti je zasigurno u Naviliji distriktu, bilo da se nađete na mostu Vija Kazale, u brodiću koji plovi kanalom ili jednom od brojnih barova i restorana koji se nalaze na obje strane obale.

Dalje se spuštamo južnije, na Siciliju, i stižemo u Terazini. Ako niste čuli za ovo mjesto ranije, to je sasvim očekivano, jer je riječ o morskom gradiću nedaleko od Palerma. Savršen izbor za bijeg od gradske vreve i gužve izgubljenih turista.

Blago Terazinija definitivno je Kapo Rama - prirodni rezervat koji se izdiže iznad niske, pjeskovite obale. Rt Kapo Rama formiran je od malog, ravnog poluostrva, koje je ispresijecano velikim morskim terasama koje su nastale erozijom iz mora i karakteristične su za ovaj dio zapadne Sicilije. Površina rta sastoji se od ravnice, koja je zatvorena sa jugoistočne strane nižim planinama.

Sa istoka gledate na slikovite manje litice Kala Rosa, iz čijeg se središta uzdiže malo uzvišenje lokalno poznato kao „l'isolotto“ (ostrvce). Na području koje se udaljava od obale, postoje ograničeni pojasevi prirode na kojima su još vidljivi stari vinogradi, nasadi agruma, maslina i sumaka, dok su se obronci planina, prekriveni rasjednim detritusom, koristili za uzgoj stabala mane, rogača i badema.

Uz malo truda i planinarenja, možete se popeti do Kapo Rama stražarskog tornja koji je napravljen 1405. godine kako bi Martin I, tadašnji kralj Sicilije, imao pogled do Palerma.

Obilazak Sicilije ne bi bio potpun bez posjete Palermu. Popularno nazvan „Kraljevstvo sunca“, ovaj grad je preokret za 180 stepeni u odnosu na sve sa čime se susrećemo na sjeveru Italije. Palermo u svojim pitoresknim ulicama krije tragove rimskog, vizantijskog, arapskog, normanskog i, na kraju, italijanskog duha.

Ono po čemu se Palermo ističe jesu četiri ulične tržnice: Kapo, Vučirija, Balaro i Borgo Vekio. Obilje i raznolikost hrane i ostale ponude tržnicama daju posebnu čar i ogledalo tradicije.

Ako se spremate i sami za putovanje Italijom, nijedan tekst ili video sa iskustvima neće vam otkriti sve. Dozvolite sebi da se izgubite u ulicama i otkrijete kulturu i istoriju ove zemlje sami, uz malu pomoć Google-a, naravno.

I nemojte propustiti nijednu priliku da popijete aperol, probate panele i uporedite margaritu sa onom kakvu jedete u svom gradu.

INTERVJU MOBILNIM

MILENA ĐUKANOVIĆ

„MULTIDISCIPLINARNOST ME INSPIRIŠE, JER JE
SAMA PO SEBI GRANDIOZNA I SVESTRANA.“

RAZGOVARALA: BLAŽENKA CUCA

Milena Đukanović, vanredna profesorica Elektrotehničkog fakulteta Univerziteta u Crnoj Gori, koja je proglašena za najmlađeg doktora nauka u 2013. godini, niže uspjehe u brojnim oblastima.

Žena koja tečno govori više stranih jezika, među kojima i kineski, bila je i na čelu Instituta Konfucije u Crnoj Gori. Svoja znanja rado prenosi mladima, budućim inženjerima, sa kojima je, između ostalog, radila u okviru više Crnogorskih zimskih i ljetnih inženjerskih škola, koje je podržavala i kompanija m:tel.

Kao proizvod njene kreativnosti i poznavanja aditivne proizvodnje nastao je 3D štampani nakit pod nazivom MiDju, koji je pobrao simpatije, a za koji je dobila i međunarodno priznanje. Ona ističe da nakon narukvica i naušnica planira da izbac i kolekciju 3D ogrlica te otkriva da su i drugi projekti na kojima radi u vezi sa 3D štampom - tehnologijom sadašnjosti i budućnosti.

Vaša svestranost inspiriše. Šta je to što Vas inspiriše i motiviše da neprestano radite na sebi i nižete uspjehe u mnogim, za neke možda i nespojivim oblastima?

Multidisciplinarnost je sinonim za moju svestranost. U današnje vrijeme linija između nauke i umjetnosti zapravo je izuzetno tanka, ponekad nevidljiva. Umijem da nacrtam tačkice između različitih oblasti i kroz realizaciju povučem liniju kroz njih. Multidisciplinarnost me inspiriše, jer je sama po sebi grandiozna i svestrana.

Najviše pažnje javnosti privukli ste izradom MiDju nakita. Šta Vas je podstaklo da se upustite u jednu takvu avanturu?

Kao i svaka avantura, nastala je spontano. Kupovinom prvog 3D štampana kroz jedan naučno-istraživački projekat osjetila sam potrebu da se i umjetnički izrazim. Tako su nastale prve MiDju narukvice, a zatim i prva kolekcija. Sada je aktuelna peta kolekcija, a u pripremi su i novi projekti.

Vaš nakit višestruko je nagrađivan, a predstavljen je i u Minhenu, Milanu, Dubaiju... Kakve su reakcije ljudi u Crnoj Gori, ali i šire, s obzirom na to da se izradom 3D nakita ne bavi baš mnogo ljudi u svijetu?

Svi su zainteresovani, prije svega, da saznaju više o samom procesu 3D štampe, kao i o materijalima. Interesantno im je da se jedan nakit prvo stvara softverski, a zatim se dobija od reciklirajuće plastike nanošenjem sloj po sloj. Kao što kaže glumica Eva Grin, svaki nakit nosi neku priču. Tako i svaki 3D štampani nakit iziskuje, pored inovativnosti, i veliko softversko znanje, tj. 3D modelovanje, kao i sam proces proizvodnje.

Kazali ste da se držite onog pravila da naušnice i ogrlice ne idu zajedno. Ako sam dobro primijetila, u kolekciji MiDju nakita nema ogrlica. Znači li to da su za Vas naušnice neizostavan modni detalj, tako da za ogrlicu i nema mjesta, ili je nešto drugo u pitanju?

Ogrlice su najmoćniji dio nakita, zato i treba da dođu na red nakon nekoliko kolekcija. Sada je i pravo vrijeme za njih i planiram ih uvrstiti u novu kolekciju. Radiće se SLA tehnikom, biće srebrne, zlatne i bronzane boje. Važno je da su ogrlice moćne kako bi cjelokupan outfit bio zapažen.

U svijetu se već štampaju 3D kuće, mostovi, čak i hrana. Kakvo je Vaše mišljenje o tome?

3D štampa je tehnologija i sadašnjosti i budućnosti. 3D štampani nijeli su revoluciju, tako da se može odštampati sve što se poželi - hrana, nakit, stambeni objekti, pa čak i ljudski organi. Ne možemo zaustaviti nauku i tehnološki razvoj. Možemo se samo pridružiti tom „vozu“ i očekivati da će, u skladu sa prognozama, svako od nas imati makar jedan 3D štampani kod kuće.

U okviru jednog od projekata izrađivali ste 3D leptir-mašne, zatim 3D nakit... šta je sljedeće, kakvi su Vam planovi?

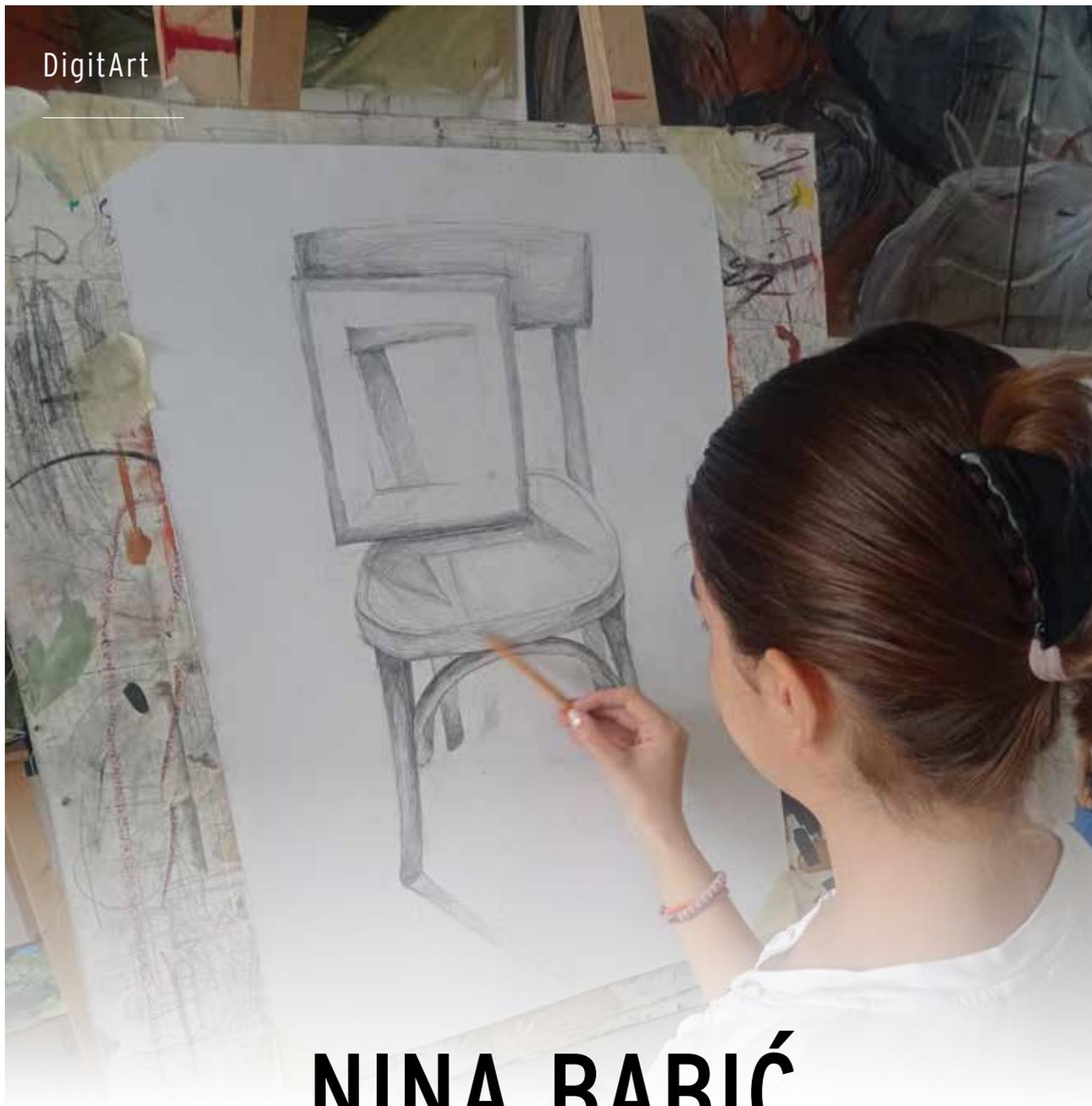
Za sada su dva nova događaja i kolekcije koje spremam. Jedan od njih je moja prva izložba 3D nakita u saradnji sa još nekoliko umjetnika iz Crne Gore i Srbije, koji će kroz druge umjetnosti doprinijeti izražaju 3D štampe. Tema izložbe će biti usmjerena ka modernom predstavljanju crnogorske kulturne baštine. Drugi događaj je briselska nedjelja mode, na kojoj ćemo ja i dizajnerka Anja Radulović predstaviti zajednički projekat „Queen“, torbe i nakit inspirisan kraljicom Milenom, koristeći prirodne materijale, bojenje tkanina i 3D štampu. Ovaj projekat podržalo je Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja Crne Gore. Ostali planovi koji su u razvoju odnose se na 3D štampu namještaja i štampani za hranu, koji bi radio sa sastojcima biljnog porijekla.

U jeku pandemije kovida 19 osmislili ste narukvicu koja pri povišenoj tjelesnoj temperaturi mijenja boju. Da li je došlo do komercijalizacije tog proizvoda?

Nažalost nije, ali mogu da dodam to – još nije. Mislim da ima prostora za komercijalizaciju ove narukvice, ali je potrebno revidirati i osmisliti neki inovativan dizajn koji bi napravio proboj na tržištu.

DigitArt

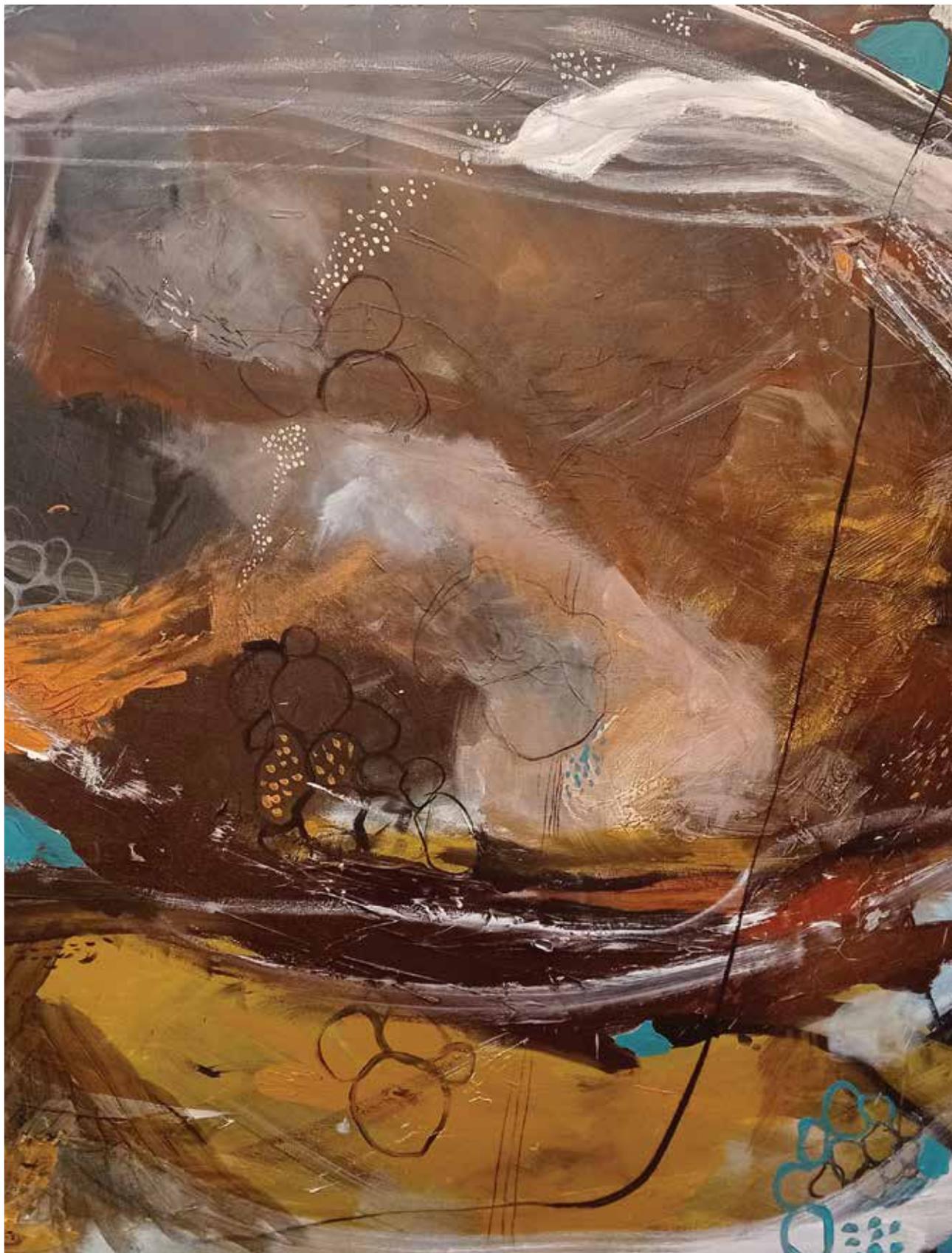

NINA BABIĆ

(KAO PROFESOR I MENTOR SA UČENICIMA GRAFIČKOG DIZAJNA)

PIŠE: MILICA LOJIĆ

Nina Babić, akademska slikarka, 2002. godine upisuje se na Akademiju umjetnosti u svom rodnom gradu Banjaluci, a zatim nakon dvije godine školovanje nastavlja u Grčkoj, tačnije Atini, gdje se upisuje na Visoku školu slikarstva sa kostimografijom i scenografijom, na kojoj je diplomirala 2006. godine. Po povratku u Banjaluku, vraća se na Akademiju umjetnosti, gdje je takođe diplomirala na Odsjeku za slikarstvo. Pored raznih izložbi po Evropi i svijetu te mnogih nagrada, od kojih se izdvajaju dvije nagrade Akademije umjetnosti u Banjaluci, svoje akademsko znanje odlučuje da prenese na mlade talentovane generacije i tako postane profesor grafičkog dizajna Tehnološke škole u Banjaluci.

1. Da li je zvanje profesora bio logičan slijed događaja po završetku Vašeg školovanja kako biste svoje znanje prosljedili na mlađe generacije ili se tu ipak radi o nečemu drugom?

U mojoj struci vrlo je specifičan taj momenat prenošenja znanja na druge ljude. Čak i tokom školovanja mi smo nekako imali potrebu da, pored toga što učimo i razvijamo svoje znanje, primjećujemo kvalitete i dajemo konstruktivne kritike jedni drugima. Možda tada nisam bila svjesna, ali mislim da je profesorski poziv bio oduvijek dio mene i moja želja. Ljudi iz moje struke stalno su u otkrivanju i praćenju novih talenata. Primjećujemo mlade ljude koji se pojavljuju na umjetničkoj sceni, pratimo njihov razvoj i razmjenjujemo mišljenja. Nevjerovatan je osjećaj kada uočim neki novi talenat, neki nebrušeni dijamant kojeg samo malo treba usmjeriti da zablista u punom sjaju.

2. Koliko je važna uloga profesora u životu jednog srednjoškolca u Tehnološkoj školi?

Uloga profesora je i te kako važna ako je profesor kvalitetan, to jest ako se posveti zaista učeniku i njegovom razvoju. Uloga profesora nije samo da prenese svoje stečeno znanje, nego da prepozna različite individue i da prilagodi način edukovanja svakom učeniku pojedinačno.

3. Izgrađivanje ličnog identiteta i stila mladih umjetnika trebalo bi da bude put kojim koračaju samostalno ili smatrate poželjnim smjernice i upute od strane stručnog, obrazovanog lica, u ovom slučaju Vas?

Ovo pitanje je nešto što uvijek svi sebi ponavljamo, a ako ga preformulišemo, pitamo se u stvari da li nastavni programi, profesori i standardno školstvo „sijeku krila“ jednom mladom umjetniku u razvoju. Ovaj proces je vrlo delikatan. Profesor koji edukuje mlade umjetnike, samim tim postaje i mentor. Mi moramo da prepoznamo različite senzibilitete kod djece, budućih umjetnika, da pristupimo vrlo delikatno, da se bavimo tim sjajnim novim talentima i da ih usmjeravamo vrlo oprezno. Učiti umjetnost nije samo puko učenje neke tehnike, medija, nego razvijanje njihovih potencijala i njihovog identiteta. Ponekad pogrešan, sirov i grub pristup može dovesti do potpunog uništavanja nekog talenta. Moramo biti oprezni da ih ne učimo šta da razmišljaju, nego kako da razmišljaju. To je uloga profesora jednog mladog umjetnika, da ih dovoljno pustimo da se ne osjećaju zarobljenim ili pod pritiskom, a opet da im pomognemo da razviju ono što već imaju u sebi. To zahtijeva predan rad jednog profesora, veliku ljubav prema toj djeci i želju da se s tom istom djecom upozna, ne samo kao s objektima kojima treba prenijeti znanje, nego kao cjelokupnim bićima.

4. Zvanje grafičkog dizajnera danas je mnogo traženo i cijanjeno. Da li se učenici vode tom politikom prilikom upisivanja u srednju školu ili je više onih koji izražavaju iskrenu ljubav prema istom?

Posljednjih godina sve je veća zainteresovanost za smjer grafičkog dizajnera. Prvi razlog je sam talenat crtanja koji djeca posjeduju, pa je tako i dizajn nekako logičan izbor. Drugo, nove generacije su generacije digitalnog doba, koje već od malih nogu imaju dodir sa stvaranjem, dizajniranjem putem digitalnih alata, čak i igrice jako utiču na taj izbor. Djeca shvataju vrlo rano da je sve oko nas dizajn, da li je u pitanju grafički dizajn, industrijski dizajn ili nešto treće, oni razumiju da je to veliki dio naših života. Naravno, tu je i finansijski faktor, o kojem djeca isto tako razmišljaju smatrajući da će ovim izborom uspjeti sebi da obezbijede neku budućnost. U prvoj godini svi polaze iz iste tačke. Tokom školovanja se već jasno vidi ko je razvio ljubav prema tome, a ko nije. To se prepoznava veoma brzo, već nakon prve godine jasno se uočava ko će nastaviti da se školuje dalje za grafičkog dizajnera, dizajnera enterijera ili slikara, a ko neće nijedno.

5. Da li srednja Tehnološka škola pruža dovoljno znanja i prakse kako bi se učenici potencijalno opredijelili za dalje školovanje u tom pravcu ili postoje praznine koje bi trebalo popuniti i, ako postoje, čime?

Tehnološka škola, profesori te škole daju svoj maksimum da pruže djeci što više znanja i informacija da bi se djeca

eventualno zaista bavila svojom strukom u budućnosti. Ali, kao i svaki sistem, tako i ovaj posjeduje određene praznine, koje su, kako to već biva u većini slučajeva, eksterne prirode. Praznine koje bi trebalo popuniti, a mi kao škola težimo ka tome, jesu savremenija oprema i alati pomoću kojih bi se djeci pružio bolji osnov za njihovo dalje školovanje. Maksimalno se trudimo da obezbijedimo djeci sve što je potrebno u njihovom školovanju, ali za bolje i te kako ima prostora. Mislim da treba što prije da se prepozna vrijednost takvog smjera i da se na taj način ulaže u budućnost ove djece, a samim tim i budućnost naše države.

6. Kako negujete talente koje otkrijete u redovima školskih klupa na Vašem predmetu?

Moj pristup djeci možda je malo nekonvencionalan. Ja želim da znam sve o njima, želim da imaju povjerenje u mene, samim tim, vrijeme koje provedu u školi da smatraju svojom sigurnom lukom. Kada se dijete osjeća sigurno, na neki način zbrinuto emocionalno i intelektualno, onda se ono može i razvijati i razviti u svoj najveći potencijal. Svaki talenat, svako dijete je jedna posebna priča. Nemoguće je posmatrati te talente na isti način. Oni nisu samo talenti, oni su individue koje drugačije razmišljaju i osjećaju, pa samim tim drugačije i predstavljaju svoj talenat. Kako negujem, pa tako što negujem njihovu različitost, ne kalupim ih, želim da shvate da je baš ta različitost njihovo najveće oružje. A, kada im to dopustimo i kada ih to naučimo, onda dobijemo sijaset divnih zapažanja kroz njihove talentovane ruke.

Ovom prilikom Nina nudi pet savjeta za sve mlade srednjoškolce koji žele postati grafički dizajneri.

- 1. CRTAJTE** (što više, crtajte stalno)
- 2. POSMATRAJTE** (gledajte svijet oko sebe, ljude predmete, prirodu...)
- 3. PROMIŠLJAJTE** (razvijajte idejne procese, uočavajte, zamišljajte)
- 4. MAŠTAJTE** (mašta je sjajna, sanjarite, stvarajte nemoguće)
- 5. ISTRAJTE** (ne odustajte na prvi neuspjeh, na prvi loš crtež, dizajn, ideju. Sve je to dio procesa, ne možete se dći i postati veliki ako ne padnete)

ŽIVOT U PRIČAMA

KAKO NAM TEHNOLOGIJA (PONEKAD) OTEŽAVA ŽIVOT

PIŠE: MILICA LOJIĆ

Trenutno mi je u mislima prošlost. I kada je spomenem, mislim na onu prošlost o kojoj mi je majka pričala, bez tehnologije, kada su pametni uređaji, poput mobilnog telefona i računara, bili misaona imenica za nas zemlje Trećeg svijeta.

Prošlost koja je bila opipljiva, gdje su se ljudi više viđali i družili maštajući o budućnosti koju mi danas živimo.

Vjerovatno su u to vrijeme mogli samo sanjati da bi na jedan pametni uređaj, koji je dovoljno malen da stane u džep, mogle da stanu sve informacije svijeta.

Međutim, svaka priča ima svoje dvije strane.

Tehnologija 21. vijeka osmišljena je kako bi nam pomogla da učinimo neke stvari jednostavnijim i bržim. Time bismo uštedjeli mnogo vremena koje bismo radije izdvojili za aktivnosti sa porodicom i prijateljima.

Ali. Uvijek postoji ono „ali“.

Pozabavimo se malo društvenim mrežama, koje danas, htjeli mi to priznati ili ne, zauzimaju veliki prostor u mnogim sferama života i komunikacije.

Mnoge platforme, poput Facebook-a, Instagram-a i Twitter-a, služe kako bismo ispoljili svoje mišljenje, objavili poneku fotografiju sa nedavnog putovanja ili jednostavno stupili u kontakt sa rodbinom koja je na drugoj strani svijeta.

Takođe, ukoliko vladamo materijom, posluži nam i u poslovnom životu, gdje bismo kroz nova poznanstva i iskustva drugih ljudi uspjeli doći do novih saznanja.

Virtuelni svijet je postao dio naše svakodnevice, te je neupitno koliko u stvari društvene mreže utiču na naš svakodnevni život.

Koliko pozitivno, toliko, ispostavilo se, imaju popriličan efekat na naše mentalno zdravlje u negativnom smislu.

Uzmimo, na primjer, skraćenice koje se koriste na društvenim mrežama. Milioni ljudi obilježili su prošlu deceniju akronimima kao što su YOLO (you only live once/samo jednom se živi), nesvjesni činjenice da će sljedeća decenija biti obilježena drugim akronimom FOMO (fear of missing out/strah da se nešto propusti).

FOMO opisuje stanje u kojem vjerujete da drugi vode uzbudljivije živote od vas te budi osjećaj brige i anksioznosti. To je osjećaj koji dio korisnika društvenih mreža osjeti nakon što pogleda fotografije drugih korisnika dok su na odmoru,

dok su oni istovremeno zapeli u svojoj dnevnoj rutini.

U svakom slučaju, taj strah nije nikakav fenomen i usko je povezan sa individualnom potrebom da zadovoljimo naše kompetencije i autonomiju. Društvene mreže u ovom slučaju još više pojačavaju FOMO prezentacijom istaknutog sadržaja.

Konstantno upoređivanje sa drugima može imati direktan uticaj na samopouzdanje i prouzrokovati ozbiljna negativna osjećanja. Istraživanja govore u prilog tome da ljudi pod uticajem ovog fenomena imaju potrebu neprestanog traženja novih odnosa na društvenim mrežama, ali krajnji ishod je upravo suprotan i pojačava osjećaj izolacije.

Činjenica je da se korisnici, uz nesmetan i neograničen pristup internetu, često oslanjaju na svoje pametne uređaje da bi uz njihovu pomoć došli do raznoraznih informacija. Toliki protok informacija nerijetko preplavi naša čula, što dalje implicira da ih naš mozak loše pamti, brzo se odmara i utiče na našu sposobnost koncentracije koja je smanjena. Skraćivanje vremena koncentracije može uzrokovati dugoročne probleme, čiji nam je efekat još nepoznat.

Živimo u svijetu u kojem informacije kruže nevjerovatnom brzinom, pa je samim tim manipulacija njima i više nego moguća. Rezultat toga je širenje zabrinjavajuće količine lažnih vijesti koje se plasiraju u javnost i na taj način stvaraju iskrivljene slike o datoj temi.

Još je mnogo primjera koji govore o tome koliko tehnologija upravlja našim načinom razmišljanja, stavovima i vremenom. Možda je trenutak da pokušamo vrijeme provedeno u virtuelnom svijetu korisnije da provedemo, razmišljajući o tome šta objavljujemo na društvenim mrežama i koliko često.

I da, ne vjerujte u sve što pročitate onlajn, nekada je tu samo da vam privuče pažnju.

Na kraju, ne dozvolite da vam tehnologija otežava život, već je iskoristite za svoje dobro i usmjerite je da radi za vas.

MINI-SAVJETNIK

DOSADA OFF. ZABAVA ON!
GLEDAJ OMILJENE SERIJE I FILMOVE NA ON APLIKACIJI.

ON TV – SVE ŠTO TREBA DA ZNATE

*m:tel onlajn televizija čeka vas uz ekskluzivne sportske
sadržaje i najatraktivnije serije i filmove*

PIŠE: JELENA MAKSIMOVIĆ

m:agazin

ŠTA JE ON TV?

ON TV je novi naziv za zabavu - m:tel onlajn televizija koju možete da gledate na svom mobilnom uređaju putem bilo koje internet mreže, bilo gdje na prostoru BiH.

KOJE SADRŽAJE ON TV NUDI?

Odaberite ON TV i uživajte u svim najvažnijim sportskim sadržajima koje vam emituje Arena sport, ali i drugi sportski kanali, najboljim filmovima, serijama i videotekama sa mobilnih uređaja, bilo kada i bilo gdje u BiH. U skladu sa svojim potrebama, možete da odaberete dva paketa - Start ON sa 59 kanala po cijeni od 20 KM ili Max ON sa 130 TV kanala i Superstar videotekom po cijeni od 27 KM mjesečno.

KOJE DODATNE FUNKCIONALNOSTI PRUŽA ON TV?

ON TV nudi vam napredne TV funkcionalnosti, gledanje propuštenog sadržaja 72 časa unazad, pauziranje, gledanje sadržaja ispočetka, snimanje i istovremeno gledanje sadržaja na više uređaja.

KAKO DA SE PRIJAVITE?

Prijava je jednostavna, bez ugovorne obaveze, uz onlajn uplate i mogućnost deaktivacije kad god poželite. Dovoljno je da posjedujete pametni telefon ili tablet, kvalitetnu internet vezu i skinete aplikaciju putem Google Play-a, App Store-a ili App Gallery-ja.

Možete se registrovati putem bilo kojeg broja mobilnog telefona ili e-mail adrese, a ON TV možete gledati isključivo na prostoru Bosne i Hercegovine putem svih dostupnih mreža i Wi-Fi-ja uz pogodnost za korisnike m:tel-a kojima korištenje ON TV-a ne troši dodatni net.

Prijavite se odmah, posjetite ontv.ba i isprobajte našu novu onlajn mobilnu televiziju!

Za više informacija pozovite 0800 50 000 ili posjetite ontv.ba

PREPORUKE

PIŠE: TANJA JURIC

KNJIGA

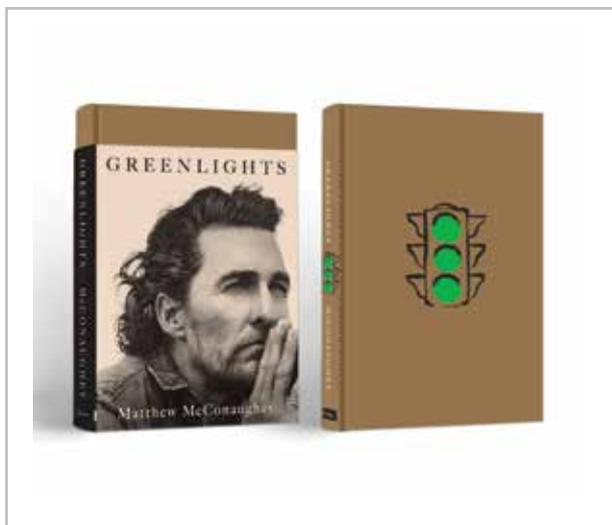
Zelena svjetla – Metju Mekonahi

Pronašao sam dosljednost u načinima kojima sam pristupao životu i koji su mi pružali više zadovoljstva i u to vrijeme i danas, riječi su kojima Metju Mekonahi započinje „Zelena svjetla“.

Knjiga je proglašena jednom od najboljih knjiga godine prema izboru Guardian-a, a čitaocje je osvojila brutalnom iskrenošću, nekonvencionalnom mudrošću i lekcijama o životu punom zadovoljstva. Kako je sam glumac rekao, ova knjiga bavi se njegovim privatnim i profesionalnim putem, kao i svim preprekama na koje je nailazio.

Metju Mekonahi danas je jedan od omiljenih holivudskih glumaca, koji svakom novom ulogom pomjera granice. Karijeru je započeo ulogama u raznim romantičnim komedijama, da bi sa godinama postao jedan od vodećih dramskih glumaca. Njegova sposobnost prilagođavanja svakom liku koji glumi, kao i fizička i psihička priprema kroz koju prolazi, donijeli su mu i prestižnog Oscara-a. Riječ je o filmu „Dallas Buyers Club“, u kojem je šokirao svojom fizičkom transformacijom.

Budući da je riječ o glumcu koji konstantno pomjera granice, ne čudi i njegov izlet u književne vode, a Metju se može pohvaliti i time da je postao profesor Univerziteta Teksas u Ostinu.

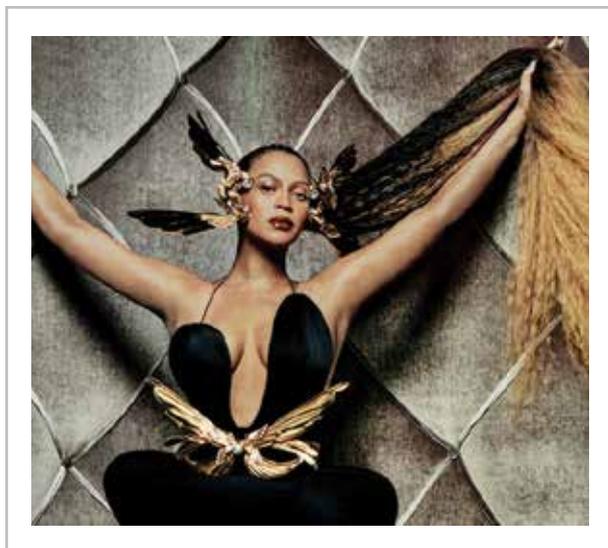
MUZIKA

Renaissance – Bijonse

Bijonse je izbacila sedmi studijski album „Renaissance“, a ujedno i njen prvi solo album objavljen nakon „Lemonade“ iz 2016. godine.

Na „Act 1 Renaissance“ nalazi se 16 pjesama, a na albumu gostuju BEAM, Grejs Džons i Tems.

Da su fanovi jedva čekali novi album, potvrđuje podatak da je na dan kada je striming servis Spotify objavio da izlazi, on postao najslušaniji album ženskog izvođača u jednom danu. Osim toga, sve pjesme s albuma našle su se u top 25 na američkom Spotify-u, a sedam ih je ušlo među 10 najboljih.

SERIJA

House of the Dragon

Serija „Zmajeva kuća“ temelji se na knjizi Džordža R. R. Martina „Vatra i krv“, u kojoj je opisana istorija kraljeva Targarjena.

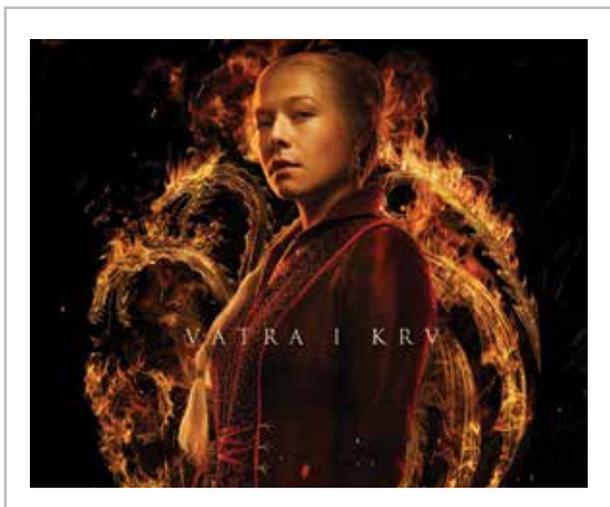
Serija ima 10 epizoda, a prikazuje početak kraja za Targarjene, kojima slijedi ono što se u „Pjesmi leda i vatre“ (na kojem je temeljena serija „Igra prijestola“) naziva Plesom zmajeva - građanski rat koji izbija nakon što dva Targarjena suprotstave svoje pravo na Željezni prijesto.

U seriji „Zmajeva kuća“ mogu uživati i oni koji do sada nisu pogledali „Igru prijestola“, jer serije ne dijele likove, a i radnja se dešava skoro 200 godina prije. Takođe, za razliku od originalne serije, koja je u fokusu imala različite porodice, ova u središtu interesa ima isključivo kraljevsku porodicu Targarjen.

Prvu epizodu serije „Zmajeva kuća“ premijerno smo mogli pogledati 22. avgusta 2022. godine, a u m:tel HBO videoteci možete pratiti objavljene epizode ove serije.

Podsjećamo, svi m:tel IPTV korisnici koji imaju dodatni paket TV programa HBO, HBO Premium ili HBO Premium HD, odmah mogu aktivirati i gledati HBO Max sadržaj bez naknade.

Serije i filmove možete gledati istovremeno na tri različita ekrana, dodati do pet personalizovanih profila za djecu i odrasle s posebno odabranim sadržajem, koji možete preuzimati i u pokretu.

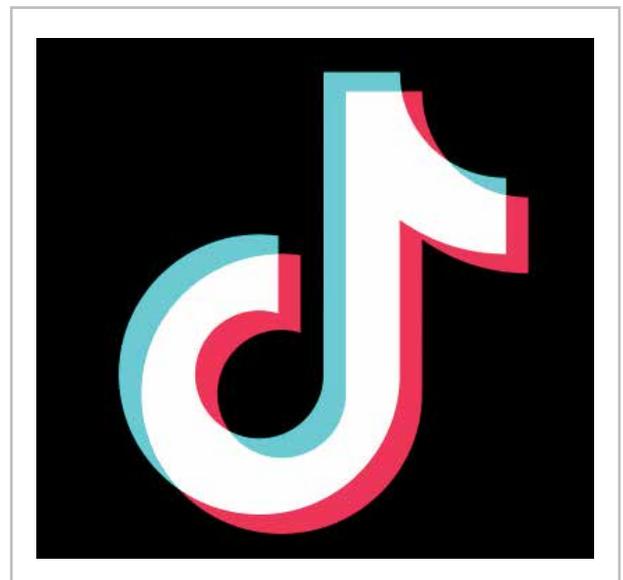

TIKTOK KANAL

<https://www.tiktok.com/@mtehb>

TikTok je najbrže rastuća društvena platforma na svijetu i broji preko milijardu korisnika. Dostupna je u preko 150 zemalja, a na Balkanu je sve popularnija.

Iskoristite priliku da zapratite m:tel i na TikTok-u, jer tamo možete naći superzabavne video-klipove, intervju sa različitim poznatim ličnostima i još mnogo zanimljivih sadržaja.

MOBILNA

POSEBNO ZA TEBE!

Biraj po svom i šta te briga! Iskoristi idealnu ponudu minuta i mobilnog interneta kreiranu baš za tebe.

POZOVI
***100*4#**

ILI POSJETI
m:GO app

imate prijatelje!

m:go

www.mtel.ba

korisnički servis 066 10 10 10 Dopuna ili 0800 50 000 Pretplata

 ONEPLUS

Svestrane performanse

ONEPLUS 9 8/128 ASTRAL BLACK

Fluid AMOLED display 120Hz | Hasselblad OnePlus 9 5G's Triple Camera
Qualcomm SM8350 Snapdragon 888 5G (5 nm)

m:tel

Sofisticirana elegancija

XIAOMI REDMI NOTE 11 4/128 GB BLUE

90 Hz FHD + AMOLED DotDisplay | 6 nm Snapdragon 680
50 MP AI četvorostruka kamera

m:tel